

OPLEIDINGSSTATUUT 2022-2023
BACHELOROPLEIDING VAKTHERAPIE

Opleidingsstatuut 2022-2023

van de bacheloropleiding Vaktherapie opgebouwd uit onderwijseenheden inrichtingsvorm: voltijd

Dit document is onderdeel van het Studentenstatuut zoals bedoeld in artikel 7.59 WHW, voor zover het de opleidingen betreft genoemd in hoofdstuk 1 van de Onderwijs- en examenregeling (Deel 2 van dit opleidingsstatuut).

Studiejaar 2022 -2023

Datum laatste vaststelling door de academiedirecteur	05-07-2022
Datum laatste instemming academieraad	30-06-2022
Datum laatste instemming opleidingscommissie	20-04-2022

Inhoudsopgave

DEEL 1 Algemeen deel	1
1 Over het opleidingsstatuut	2
2 Het onderwijs bij de HAN	4
3 Informatie over jouw opleiding	5
4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten	11
5 Opbouw van een hbo-bacheloropleiding	16
6 Jaarplanning	18
7 Organisatie van de HAN	19
DEEL 2 Onderwijs- en examenregeling	24
1 Over de onderwijs- en examenregeling	25
2 Regelingen rondom toelating	30
3 Beschrijving van de opleiding	31
4 Minoren 34	
5 Extra onderwijs	36
6 Studieadvies	37
7 Studiebegeleiding en studievoorzieningen	40
8 Tentamens en examens	42
9 Beschrijving van het onderwijs (de onderwijseenheden)	50
10 Evaluatie van het onderwijs	170
11 Overgangsregelingen	172
DEEL 3 Overige regelingen	173
1 Regeling tentamens	174
2 Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS	182
3 Reglement examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen 2022-2023.	185
4 Reglement opleidingscommissie	210

DEEL 1 Algemeen deel

Vaststelling

Dit opleidingsstatuut is vastgesteld door de academiedirecteur op 5-7-2022, na instemming van de academieraad op 30-6-2022 en instemming van de opleidingscommissie op 20-4-2022.

1 Over het opleidingsstatuut

In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) is in artikel 7.59 verplicht gesteld dat een hogeschool zoals HAN University of Applied Sciences (hierna: HAN), een studentenstatuut vaststelt en bekend maakt. Het Studentenstatuut bestaat uit twee delen: het instellingsspecifieke deel (dat wij het 'Studentenstatuut' noemen) en het opleidingspecifieke deel, dat wij het 'Opleidingsstatuut' noemen.

Het opleidingsstatuut bestaat uit drie delen:

- Deel 1: Algemeen deel.
- Deel 2: Onderwijs- en examenregeling, waarin het onderwijs, de examens en de (deel)tentamens van jouw opleiding zijn geregeld.
- Deel 3: Overige regelingen.

Deel 1 is zuiver informatief. Daaraan zijn geen rechten te ontleen. Aan de overige delen worden wel rechten en verplichtingen ontleend; dat zijn juridisch geldende regelingen.

1.1 Voor welke opleiding geldt dit opleidingsstatuut?

Dit is het opleidingsstatuut van de volgende opleiding(en) van de HAN die zijn opgebouwd uit onderwijseenheden:

Opleiding	Inrichtingsvorm	CROHO-nummer	Graad na diplomering
B Vaktherapie	voltijd	34644	Bachelor of Arts (BA)

Dit opleidingsstatuut bevat informatie over de opzet, organisatie en uitvoering van het onderwijs, studentenvoorzieningen, voorzieningen betreffende studiebegeleiding, de onderwijs- en examenregeling en andere opleidingspecifieke regelingen die de rechten en plichten van studenten beschrijven. Waar in het vervolg van dit document gesproken wordt over 'de opleiding' bedoelen we voornoemde opleiding(en).

1.2 Hoe lees je dit opleidingsstatuut?

We hanteren de gewone spellingsregels voor de Nederlandse taal (Het Groene Boekje).

Met 'je' bedoelen we vooral jou als student of extraneus, ingeschreven aan de HAN voor deze opleiding, maar ook anderen zoals aspirant-studenten.

1.3 Hoe lang is het opleidingsstatuut geldig?

De opleidingen van de HAN maken voor elk studiejaar een nieuw opleidingsstatuut. Het opleidingsstatuut van een studiejaar geldt voor iedereen die in dat studiejaar staat ingeschreven voor de opleiding. Het maakt niet uit in welke fase van je studie je als student of extraneus zit of in welk jaar je bent gestart. De digitale versie van jouw opleidingsstatuut vind je hier: <https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement>.

Dit opleidingsstatuut geldt voor het studiejaar 2022-2023: vanaf 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023. Voor studenten die per 1 februari 2023 starten met hun opleiding gelden tijdens hun 'jaar' dus achtereenvolgens twee verschillende opleidingsstatuten: dit opleidingsstatuut en dat van het volgende studiejaar.

Ben je al in een eerder studiejaar ingeschreven voor de propedeuse of postpropedeuse van de opleiding en werkt de opleiding met een vernieuwd curriculum of een veranderde onderwijs- en examenregeling? Dan zullen sommige bepalingen in de onderwijs- en examenregeling gelden uit een opleidingsstatuut van een eerder studiejaar.

1.4 Hoe komt het opleidingsstatuut tot stand?

Het opleidingsstatuut voor de opleiding wordt jaarlijks door de academiedirecteur vastgesteld op basis van het Kader opleidingsstatuut: een model dat voor de hele HAN geldt.

De academieraad oefent de medezeggenschapsrechten op het opleidingsstatuut uit, maar alleen voor zover de medezeggenschapsraad van de HAN deze rechten niet al via het Kader opleidingsstatuut heeft uitgeoefend en voor zover die rechten niet aan de opleidingscommissie zijn toegedeeld. Hoe dit precies in elkaar steekt is in het medezeggenschapsreglement en het Reglement opleidingscommissie geregeld.

De examencommissie van de opleiding wordt vooraf om advies gevraagd.

De hierbij betrokken organisatieonderdelen van de HAN proberen er voor te zorgen dat het nieuwe opleidingsstatuut jaarlijks vóór 1 juli is gepubliceerd.

1.5 Samenhang opleidingsstatuut, studentenstatuut en inschrijvingsreglement

Het Opleidingsstatuut is een onderdeel van het Studentenstatuut. Het Studentenstatuut geldt voor de hele HAN. In het Studentenstatuut staan alle rechten en plichten van studenten en de HAN.

Vindplaats Studentenstatuut: [Rechten en plichten \(han.nl\)](#).

De regels over aanmelding, toelating, vooropleiding, selectie en inschrijving vind je in het Inschrijvingsreglement. In het opleidingsstatuut vind je alleen enkele specifieke aanvullingen daarop. Deze aanvullingen mogen niet in strijd zijn met de regels in het inschrijvingsreglement.

Het inschrijvingsreglement is te vinden via <https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement>.

2 Het onderwijs bij de HAN

Jouw opleiding maakt deel uit van het onderwijsaanbod van de HAN. De HAN heeft een overkoepelende missie en visie op het hoger onderwijs. Jouw opleiding kleurt deze visie op haar eigen manier in. De missie en visie van de HAN is beschreven in het HAN Instellingsplan. Dit plan vind je op han.nl.

3 Informatie over jouw opleiding

3.1 Missie en visie van jouw opleiding

Missie

De opleiding Vaktherapie van de HAN leidt studenten op tot beeldend, drama-, muziek- of psychomotorisch therapeuten met een stevige professionele identiteit, een sterk fundament van kennis, methodische en reflectieve vaardigheden en een open en onderzoekende houding naar de maatschappelijke context waarin zij proactief opereren.

Visie

Vaktherapie leidt op tot reflectieve, kritische, onderzoekende en ondernemende professionals met een sterke gerichtheid op het eigen beroepsdomein en op de eigen body of knowledge & skills. Deze professional is sterk in afstemmen, bouwt een vaktherapeutische werkrelatie op, onderhoudt deze en intervineert ervaringsgericht, steeds gebruikmakend van het vaktherapeutische middel van de eigen differentiatie.

Vaktherapie biedt daartoe een krachtige leeromgeving met veel aandacht en ruimte voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgelateerde context en een sterke relatie met het werkveld door docenten met praktijkervaring, een breed aanbod van praktijkleren, ervaringsdeskundigen als gastdocenten en praktijkgericht onderzoek. Daarbij willen wij dat studenten een goede theoretische basis ontwikkelen die ten dienste staat van het handelen in de praktijk.

Iedere student ontwikkelt zijn onderzoekend vermogen, dat wil zeggen: heeft een kritisch onderzoekende houding, maakt gebruik van inzichten uit onderzoek, doet onderzoek en draagt daarmee bij aan reflectie, Practice Based Evidence en innovatie (Andriessen, 2014).

Het is belangrijk dat de student zich ontwikkelt in het vermogen samen te werken, te communiceren, kritisch en creatief te denken, morele dilemma's te herkennen en integer te handelen. Die ontwikkeling staat voor een balans tussen kwalificering, socialisering en persoonlijke vorming (Biesta, 2008; HAN, 2016).

In onze opleiding staat de integratie centraal van:

- het methodisch handelen als therapeut vanuit sterke vakvaardigheid,
- de persoonlijke ontwikkeling van de student en
- het werken in en vanuit een functie binnen een netwerk met andere professionals.

De methodische kaders die binnen Vaktherapie worden aangereikt zijn divers. We vinden het belangrijk dat studenten eclectisch, afgestemd op de behoeften van de cliënt, datgene wat bekend is vanuit onderzoek en de eigen opgedane ervaringen geïntegreerd weten in te zetten vanuit een eigen visie. Daarbij staan zogenoemde '21e-eeuwse vaardigheden' centraal. Dat zijn generieke vaardigheden en daaraan te koppelen kennis, inzicht en houdingen die nodig zijn om te functioneren in en bij te dragen aan de toekomstige samenleving. Te denken valt aan: creativiteit, kritisch denken, probleemoplossingsvaardigheden, communiceren, samenwerken, digitale geletterdheid, sociale en culturele vaardigheden en zelfregulering (Thijs, Fisser, & van der Hoeven, 2014).

De beroepspraktijk van vaktherapeutisch professionals wordt steeds intercultureler en internationaler. Ons onderwijs is daarom internationaal georiënteerd. Daarbij is er aandacht voor cultural awareness: de student wordt zich bewust van zijn eigen normen en waarden en heeft oog voor de normen en waarden van mensen uit andere culturen.

3.2 Inhoud en organisatie van jouw opleiding

De opleiding wordt alleen verzorgd in een voltijd opleidingsvariant. De opleiding heeft geen februari instroom. De opleiding kent vier richtingen: beeldende, drama-, muziek- of psychomotorische therapie (beweging):

Beeldende therapie

Beeldende therapie maakt op methodische wijze gebruik van beeldende middelen, zoals teken- en schildertechnieken, hout, klei, textiel, steen en metaal. De problemen van de cliënt worden door middel van beeldende middelen zichtbaar en behandelbaar. De cliënt krijgt tevens nieuwe ervaringen door het beeldende proces.

Dramatherapie

Dramatherapie maakt op methodische wijze gebruik van drama- en theatervormen. Middels dramatische en theatrale werkvormen kan de cliënt zijn problematiek ervaren en vormgeven. In dramatherapie komt een wisselwerking tot stand tussen (dramatisch) spel en ervaringen uit het eigen leven.

Muziektherapie

Muziektherapie is een methodische vorm van hulpverlening, waarbij met muzikale middelen binnen een therapeutische relatie geprobeerd wordt verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie te bereiken op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal of lichamelijk gebied.

Psychomotorische therapie

Psychomotorische therapie maakt op methodische wijze gebruik van interventies op het gebied van lichaamsbeleving en het bewegingsgedrag om cliënten te helpen met doelen op psychosociaal vlak. Deze interventies zijn altijd ingebed in een werkrelatie, gekoppeld aan een theoretische onderbouwing en worden systematisch geëvalueerd.

Binnen de opleiding Vaktherapie streven wij ernaar dat door studenten en docenten gebruik gemaakt wordt van digitale technieken binnen de lessen. De lessen kunnen onder andere plaatsvinden in het iXperium health.

In het vervolg zullen wij VT als afkorting gebruiken als we het over Vaktherapie hebben. HF1, HF2 en HF3 zijn afkortingen voor "hoofd fase" 1, 2 of 3.

3.3 Hoe wij opleiden en begeleiden

Binnen VT bouwen we veel ruimte in voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgerelateerde context. In de lesinhoud wordt vanaf dag één gewerkt met casuïstiek uit de praktijk. Een andere duidelijke verbinding met het werkveld is het opdoen van praktijkervaringen door middel van stages van het eerste tot en met het derde/vierde jaar. Zo bouwt de student naast de benodigde vaardigheden, kennis en houding een realistisch beroepsbeeld op. We gaan uit van ervaringsgericht leren: ervaringen opdoen waarbij iedere leer- en onderwijssituatie betekenisvol moet zijn.

Een goede verbinding tussen de driehoek onderwijs, onderzoek en werkveld is het idee achter de HAN als een University of Applied Sciences (UAS). Deze verbinding is gericht op innovatie van het onderwijs én het werkveld. Innovatief en praktijkgericht onderzoek krijgt daarom steeds meer aandacht. Dat kan alleen als binnen de opleiding de praktijk voortdurend aanwezig is. Theorievorming en leren in de praktijk is niet alleen voor de student, maar ook voor de docent belangrijk (Kessels, & Poell, 2011). Daarom leidt VT op in de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk/werkveld.

Iedere student heeft een studieloopbaanbegeleider (SLB-er). Per jaar heeft de student een aantal gesprekken met zijn SLB-er over zijn studievoortgang en de te maken keuzes hierin. In de propedeuse en HF1 worden deze gesprekken soms al voor je ingeroosterd. In HF2 en HF3 is de student in toenemende mate zelf verantwoordelijk voor zijn leerproces en studietraject en maakt de student zelf een afspraak met de SLB-er. De SLB-er denkt mee met de student in het kader van verbreding en verdieping van de studieloopbaan en voorziet de student van informatie. Het afhandelen van aanvragen is grotendeels ondergebracht bij de SLB-er, en anders verwijst hij door. Denk bijvoorbeeld aan deelname aan een excellentieprogramma's, extra studieonderdelen en minoraanvragen en vrije ruimte.

3.4 Stages en/of werkplek

Binnen VT bouwen we veel ruimte in voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgereelde context. In de lesinhoud wordt vanaf dag één gewerkt met casuïstiek uit de praktijk. Concreet betekent dit dat de student in ieder leerjaar in de praktijk werkt.

Propedeuse

Centraal in de propedeuse staat de kennismaking met het werkveld en de beroepspraktijk. De student ontwikkelt competenties rondom het werken met en voor cliënten, werken in en vanuit een arbeidscontext, en positionering en profilering.

In de opleiding wordt hiervoor het volgende programma aangeboden.

- Oriëntatiestage: de student bezoekt tijdens enkele dagdelen de praktijksituatie van een student uit hoofdfase 2. Centraal staat de kennismaking met een vaktherapeutische behandelsetting en het werk van een vaktherapeut in deze context.
- Ervaringsstage: de student loopt stage in een zorg-, welzijns- of onderwijsinstelling. Hieraan zijn studieopdrachten gekoppeld waarin leeruitkomsten vanuit de eindkwalificaties aan bod komen.

Hoofdfase 1

Centraal in hoofdfase 1 staat het begeleiden van processen met inzet van het vaktherapeutische middel binnen een werkveldgerelateerde organisatie. De student ontwikkelt zich rondom het werken met en voor cliënten, werken in en vanuit een arbeidscontext, en positionering en profilering.

- Stage: de student zet het vaktherapeutische middel trainingsgericht, begeleidend en/of gericht op preventievraagstukken in.
- Praktijkoriëntatie: de student volgt presentaties en workshops van studenten over het vaktherapeutische werk in de stageorganisaties van hoofdfase 2.

Hoofdfase 2

Centraal in hoofdfase 2 staat de stage in een vaktherapeutische beroepscontext. Deze beroepscontext kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden.

Praktijkleren in het buitenland

In het kader van internationalisering van het onderwijs faciliteert de opleiding de vereiste praktijkervaring in hoofdfase 2 in verschillende landen. De begeleiding vindt deels plaats in het land van bestemming en deels via docenten van de opleiding. De student onderhoudt contact met medestudenten en docenten via middelen zoals MS Teams, telefoon en e-mail.

Hoofdfase 3

In hoofdfase 3 volg je een minor en werk je in de onderwijseenheid 'Praktijkinnovatie Zorg en Welzijn', aan een praktijkvraag die je met studenten van je eigen opleiding en/of studenten van andere opleidingen gaat beantwoorden. De vraag bepaalt of een monodisciplinaire of interprofessionele aanpak gewenst is. Bij aanvang van het project spreek je met de opdrachtgever en eventueel andere betrokkenen af naar welke impact gestreefd wordt en welke beroepsproducten daar mogelijk ondersteunend aan kunnen zijn. Gedacht kan worden aan een artikel, adviesrapport, een lesplan, een vernieuwde zorginterventie, de uitkomsten van een literatuurstudie, een vragenlijst, de uitkomsten van een evaluatie, een informatiebijeenkomst etc.

Stagebureau

Het praktijkbureau van de opleiding is het eerste aanspreekpunt voor studenten voor vragen rondom stage. Het praktijkbureau regelt de werving van stageplaatsen en verwerkt dit aanbod in het stage-systeem. Studenten hebben toegang tot het stage-portaal om het aanbod van stageplaatsen te bekijken.

Indien studenten zelfstandig een stageplaats zoeken dienen zij dit altijd ter goedkeuring voor te leggen aan het praktijkbureau.

De medewerker praktijkbureau geeft voor begin van de stages voorlichting over inhoud van de stages en de procedure van de indeling van de stageplaatsen.

Voorafgaand aan de stage dient het stagecontract door alle betrokken partijen ondertekend in het bezit te zijn van het praktijkbureau.

Informatie over de stages, de presentaties van de voorlichting, handleidingen en stagecontracten staan op Onderwijsonline onder het kopje "Praktijkbureau".

Medewerker praktijkbureau VT: Karin Moonen
Mailadres: Praktijkbureau.vaktherapie@han.nl
Telefoon: 06-55291033

3.5 Hoe werkveld en beroepenveld zijn betrokken

Om de kwaliteit van de opleiding te kunnen bewaken, hecht de HAN groot belang aan de mening van deskundigen uit de werkvelden waarvoor opgeleid wordt. Deze deskundigen komen minstens twee maal per jaar bijeen in de vergaderingen van de werkveldadvies-/beroepenveldcommissie.

De werkveldadvies-/beroepenveldcommissie(s), bestaande uit vertegenwoordigers uit het werk- en beroepenveld, heeft/hebben als hoofdtaken:

- het toetsen van de diverse opleidingsprofielen aan de eisen van de arbeidsmarkt;
- het bijdragen tot de kwaliteitsbewaking, met name vanuit werkveldperspectief;
- de bevordering van een geregeld contact van de diverse opleidingen met het werk- en beroepenveld.

Daartoe wordt geadviseerd over beleids- en activiteitenplannen en het praktijkgehalte van de opleiding(en).

Basis hiervoor zijn relevante ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Tevens participeren de werkveldcommissies in een driejaarlijkse evaluatie door de opleiding van de eindkwalificaties en de onderbouwing daarvan in het programma.

Bij de samenstelling van de werkveldadvies-/beroepenveldcommissie(s) wordt bewaakt dat de commissies representatief zijn voor het werk- en beroepenveld waarvoor de opleidingen studenten opleiden.

3.6 Lectoraten en kenniscentra

De opleiding werkt nauw samen met het coöperatieve lectoraat KenVaK (kennisontwikkeling vaktherapieën) en met het HAN Bijzonder lectoraat Vaktherapie bij Persoonlijkheidsstoornissen. Deze lectoraten sluiten naadloos aan bij deze opleiding doordat deze zich richten op de beroeps- en kennisontwikkeling van vaktherapie, wat ten goede komt aan de beroepspraktijk en opleidingen. De lectoren zijn Anna Eva Prick van het lectoraat KenVak en Suzanne Haeijen van het Bijzonder lectoraat Vaktherapie bij Persoonlijkheidsstoornissen. Zij en meerdere onderzoekers binnen deze lectoraten zijn actief als docent binnen de opleiding. Voor meer informatie over deze lectoraten, hun projecten en publicaties zie www.kenvak.nl en [Bijz. Lectoraat Vaktherapie bij Persoonlijkheidsstoornissen \(han.nl\)](http://www.han.nl).

3.7 Keuzemogelijkheden in je opleiding

Minoraanbod

Een minor is een studieonderdeel dat je naar eigen keuze kunt invullen. Je kunt kiezen voor een minor die door de HAN wordt aangeboden of voor een vrije minor. Minoren geven je de gelegenheid je te verbreden of te verdiepen. Je kunt vanaf het 2e studiejaar een minor volgen, mits je in het bezit bent van een propedeutisch getuigschrift. Bij het maken van je keuze krijg je begeleiding van je SLB-er.

De opleiding VT adviseert de student de minor in het vierde jaar te kiezen met een keuze voor semester 1 of semester 2.

Het is belangrijk om je tijdig te oriënteren op minorkeuze en de toelatingseisen. Vaak ben je in het eerste jaar van de hoofdfase al met deze oriëntatie bezig.

Minorenaanbod HAN en de opleiding

Het totale minoraanbod van de HAN is opgenomen op de web-app: www.minoren-han.nl. Per minor vind je onder meer een algemene beschrijving over de inhoud, informatie over instapeisen, toetsing en inschrijven.

Vrije minoren

Vrije minoren komen in verschillende vormen voor.

- Minoren die je bij een andere onderwijsinstelling dan de HAN volgt.
- Minoren die je zelf samenstelt uit onderdelen van minoren of andere onderwijseenheden van verschillende instituten van de HAN of een andere onderwijsinstelling.
- Minoren die je invult door een module te volgen zoals aangeboden in het deeltijdse of duale onderwijs aan de HAN of een andere hogere onderwijsinstelling.
- Een vrije minor kun je in het buitenland volgen. Voorwaarde hiervoor is dat je hebt deelgenomen aan de verplichte voorbereidingsmodule buitenland.

Wanneer je een vrije minor bij een andere onderwijsinstelling wilt volgen, kun je het minoraanbod van de betreffende onderwijsinstelling raadplegen. Voor het minoraanbod van de hogescholen die zijn aangesloten bij Kies Op Maat, kun je daarvoor naar www.kiesopmaat.nl.

Kies Op Maat is een online platform waar alle studenten aan het hoger onderwijs in Nederland kunnen kiezen uit minoren en onderwijseenheden van de deelnemende instellingen. Het doel van Kies Op Maat is het vergroten van de mobiliteit van alle studenten binnen het Hoger Onderwijs.

4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten

4.1 Het werkveld

Vaktherapeutische professionals zijn in allerlei settings werkzaam, vaak met meerdere vaktherapeutische disciplines binnen een behandelteam of zorgprogramma. Steeds meer vaktherapeutische professionals werken in een zelfstandige praktijk. De meeste vaktherapeutische professionals werken in de geestelijke gezondheidszorg, inclusief de kinder- en jeugdpsychiatrie (42%), de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking (12%), de jeugdzorg (10%) en de forensische psychiatrie (5%) (LOO VTB, 2016).

Het werkveld is sterk in ontwikkeling. Zo is vanaf 1 januari 2014 in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) de zogeheten basis-GGZ ingevoerd en is vanaf 1 januari 2015 het nieuwe jeugdstelsel in werking en zijn gemeenten verantwoordelijk voor nagenoeg de hele jeugdzorg en -bescherming. Hierdoor vindt er een verschuiving plaats van werkplekken voor de vaktherapeutische professionals en worden er nieuwe doelgroepen aangesproken. Daar waar de vaktherapeutische professionals voorheen in de klinische praktijk werkten, zijn zij nu ook te vinden in wijkgerichte teams, het regulier en het bijzonder onderwijs, het medisch werkveld, de verpleeghuiszorg, eigen praktijken en in trainings- en coachingsactiviteiten.

De veranderingen in het werkveld weerspiegelen maatschappelijke trends die het hele sociale en medische domein raken. Zo moet er steeds goedkoper worden gewerkt door korter of minder te behandelen. Tegelijkertijd vertonen veel problemen van cliënten een sterke samenhang, zodat er meer interprofessioneel moet worden gewerkt. Vaktherapeutische interventies hebben evidentie nodig. Hiervoor bestaan zorgstandaarden. Voor het werk gelden daarom multidisciplinaire richtlijnen of zorgstandaarden. De eigen kracht van cliënten staat centraal bij vaktherapeutische interventies: die vormt het vertrekpunt, op de stoornis zelf komt steeds minder het accent te liggen.

4.2 Beroepsvereisten

n.v.t.

4.3 Eindkwalificaties

In deze paragraaf lees je aan welke eindkwalificaties je voldoet aan het einde van de opleiding. Deze eindkwalificaties zijn formeel vastgesteld in de onderwijs- en examenregeling.

Wanneer je afstudeert, voldoe je aan de eindkwalificaties van de opleiding. Dat wil zeggen dat je bepaalde (verplichte) kennis, inzichten, vaardigheden en, zo aan de orde, attitude hebt om toe te passen in het beroep waarvoor je bent opgeleid. Welke eindkwalificaties bij jouw opleiding horen, lees je hieronder.

Voor de gehele opleiding gelden de eerste vier kwalificaties, de differentiaties beeldende-, drama- en muziektherapie hanteren nog een vijfde eindkwalificatie 'beheersen van vaktherapeutisch middel', omdat zij veel aandacht besteden aan professionele ontwikkeling in het vaktherapeutisch middel. Persoonlijke vorming van de student (Bildung) wordt juist in het werken met het vaktherapeutisch middel, vanwege de specifieke eigenschappen die het kunstzinnig middel heeft, gerealiseerd. De Body of Psychomotor Skills wordt bij de differentiatie psychomotorische therapie geïnterpreteerd in de context van eindkwalificaties 1 en 2. Bewegen en lichamelijkeheid ziet deze differentiatie als een existentieel fenomeen, gebaseerd op de relationele visie op bewegen en lichamelijkeheid.

Eindkwalificatie 1	
Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional bouwt een werkrelatie op met de cliënt, het cliëntsysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers (hierna te noemen: relevante partijen). Op sensitieve en responsieve wijze maakt de vaktherapeutisch professional contact, stemt af en bereikt overeenstemming over doelen en aanpak.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> – Past (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatietechnieken toe in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en relevante partijen. Is zich bewust van de verschillen vanuit culturele en sociale achtergrond en gaat hier sensitief mee om. – Licht op een integere en transparante wijze cliënt en relevante partijen in over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. – Stemt in het contact af op de cliënt en relevante partijen. – Hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en appél doen op de eigen verantwoordelijkheid van cliënt. 	

Eindkwalificatie 2	
Ervaringsgericht interveniëren	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional ondersteunt, faciliteert en stuurt in preventie, training en therapie aan op het behalen van doelstellingen van de cliënt. De doelstellingen zijn gericht op: verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal, neuropsychologisch of lichamelijk gebied. De vaktherapeutisch professional past ervaringsgerichte werkwijzen, interventies en werkvormen toe, om te komen tot afstemming op de behoefte van de cliënt. De inzet van deze interventies vindt methodisch en wetenschappelijk onderbouwd plaats.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> – Verricht indicatie, observatie en diagnostiek; gaat uit van de hulpvraag van de cliënt en stemt af door middel van ervaringsgerichte interventies. – Interveniet ervaringsgericht ten behoeve van de behandeling van cliënten en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandelgoal en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten. – Zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling. Hierbij wordt rekening gehouden met de draagkracht en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. – Interveniet op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, zoals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand. – Maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntsysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers. 	

Eindkwalificatie 3 Praktijkgericht onderzoeken	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional beschikt over een kritische, onderzoekende houding. De vaktherapeutisch professional draagt bij aan innovatie van de (eigen) beroepspraktijk door praktijkgericht onderzoek te verrichten en/of door te participeren in onderzoek. De vaktherapeutisch professional gebruikt kennis uit (wetenschappelijk) onderzoek ten gunste van het onderbouwen en verbeteren van het handelen.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> – Werkt zelfstandig een praktijkprobleem uit in praktijkgericht onderzoek op systematische en methodologisch verantwoorde wijze. Draagt hiermee bij aan kennisdeling en innovatie van de (eigen) beroepspraktijk. – Participeert in en levert een bijdrage aan praktijkgericht / wetenschappelijk onderzoek en draagt bij aan het inzichtelijk en aantoonbaar maken van de werking van de vaktherapeutische discipline. – Signaleert (inter)nationale ontwikkelingen in het vakgebied en maakt kritisch gebruik van kennis uit onderzoek voor de onderbouwing en/of verbetering van de beroepspraktijk op cliënt-, organisatie- en beleidsniveau. – Is kritisch ten aanzien van eigen handelen, opvattingen, waarnemingen en conclusies uit onderzoek. – Wil weten, begrijpen, doelen bereiken, inzichten (uit onderzoek) delen en innoveren. 	

Eindkwalificatie 4 Professionaliseren en profileren	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional ontwikkelt, vanuit zelfkennis en vakkennis, blijvend de kwaliteit van het beroep en de eigen uitoefening daarvan. De vaktherapeutisch professional profileert zich vanuit een krachtige beroepsidentiteit, is communicatief, ondernemend en reflectief.
Indicatoren	
De vaktherapeutische professional :	
<ul style="list-style-type: none"> – Heeft zelfkennis en reflecteert kritisch op het eigen handelen om zijn professionaliteit blijvend te ontwikkelen in de maatschappelijke context. Handelt volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's. – Heeft een visie op het beroep in (inter)nationale context. Kan deze overtuigend naleven en uitdragen. Heeft een beroepsidentiteit die herkenbaar is voor anderen. – Kan inzichtelijk maken en verantwoorden wat hij doet en communiceert dit verbaal, schriftelijk en via (sociale) technologieën. Positioneert en profileert zich als specialist met een breed toepassingsgebied. Heeft actuele vakkennis en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep. – Is organisatiesensitief en werkt systeemgericht. Werkt constructief, empathisch, kritisch en respectvol samen met deskundigen van verschillende disciplines in (inter)nationaal verband. – Is toekomstgericht en speelt proactief in op ontwikkelingen in de beroepspraktijk, zowel op de korte als op de lange termijn. Is innovatief en creëert nieuw aanbod. Beschikt over ondernemerskwaliteiten. 	

Eindkwalificatie 5	
Beheersen van het vaktherapeutisch middel	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional is vaardig in het gebruik van het vaktherapeutisch middel ¹ , beschikt over creativiteit en is in staat om het vaktherapeutisch middel te gebruiken als instrument voor zelfonderzoek, expressie, persoonlijke ontwikkeling en communicatie.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional	
<ul style="list-style-type: none"> – Kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. – Confronteert zichzelf in het vaktherapeutische middel met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit – Beheerst ruimte, technieken, materialen, instrumentarium en werkvormen. – Werkt met verbeelding waarin sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en cognitieve aspecten een rol spelen. – Doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen in het vaktherapeutisch middel. – Heeft kennis van de geschiedenis van het vaktherapeutisch middel. – Is in staat het (kunst) product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren. 	

Het niveau van de eindkwalificaties is afgestemd op de Dublin Descriptoren. Daardoor is gegarandeerd dat onze opleidingen op het juiste, nationaal en internationaal vastgestelde niveau zijn. De getuigschriften voldoen aan alle wettelijke vereisten en zijn daardoor vergelijkbaar met en gelijkwaardig aan (soortgelijke) getuigschriften van andere hogescholen in en buiten Nederland.

Dublin Descriptoren

Descriptor 1: Kennis en inzicht

- Kennis en inzicht hebben in het vakgebied waarin je wordt opgeleid.
- Kennis hebben van recente ontwikkelingen op je vakgebied.

Descriptor 2: Toepassen van kennis en inzicht

- Kennis en inzicht op je vakgebied op professionele wijze kunnen toepassen.
- Argumentaties voor het oplossen van complexe problemen op je vakgebied kunnen opstellen en verdiepen.

Descriptor 3: Oordeelsvorming

- Relevante gegevens (op je vakgebied) kunnen verzamelen en interpreteren.
- Relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten kunnen afwegen in je oordeelsvorming.

Descriptor 4: Communicatie

- Informatie, ideeën en oplossingen kunnen overbrengen op zowel specialisten als leken op je vakgebied.

¹ Het vaktherapeutisch middel is de beeldende, muzikale, dramatische, ervaringsgerichte interventie

- Sociaal en communicatief handelen.
- Multidisciplinair samenwerken.

Descriptor 5: Leervaardigheden

- De leervaardigheden bezitten om je zelfstandig verder te ontwikkelen en te scholen.
- Reflecteren op je eigen handelen.

5 Opbouw van een hbo-bacheloropleiding

In dit hoofdstuk lees je hoe je opleiding er in grote lijnen uitziet. In Deel 2 en Deel 3 vind je de regels en de details.

5.1 Omvang

Een hbo-bacheloropleiding bestaat uit een propedeutische fase (ook wel propedeuse) en een postpropedeutische fase (ook wel postpropedeuse of hoofdfase genoemd).

De omvang van de opleiding is uitgedrukt in studiepunten en studielast. Eén studiepunt staat gelijk aan 28 uren studie (dat is een gemiddelde indicatie). Dit is zo ook geregeld in de WHW.

Bacheloropleidingen hebben een studielast van 240 studiepunten.

5.2 Major en minor

Bacheloropleidingen bij de HAN bestaan uit een major en een minor. De major is je hoofdrichting, waarin je je beroepscompetenties ontwikkelt. De major bestaat uit 210 studiepunten. Daarnaast krijg je in een minor de ruimte om je kennis, interesses en capaciteiten te verdiepen of te verbreden. Een minor bestaat uit 30 studiepunten.

Indeling van de opleiding	Major	Minor	Totaal
Propedeuse	60		60
Postpropedeuse	150	30	180
Totaal	210	30	240

5.3 Propedeuse en postpropedeuse

Het eerste jaar van je studie is de propedeutische fase. Deze heeft een studielast van 60 studiepunten.

De propedeutische fase heeft drie functies: een oriënterende, een verwijzende en een selecterende. Deze drie functies hangen nauw met elkaar samen. De propedeutische fase geeft je een goed beeld van de hele studie.

1. In dit eerste jaar krijg je inzicht in de inhoud van de opleiding. In dat jaar kun je voor jezelf bepalen of de opleiding aansluit bij je capaciteiten en interesses. Dit is de *oriënterende functie* van de propedeutische fase.
2. In de loop van dit jaar kun je beslissen of je deze opleiding wilt blijven volgen. Het studieadvies aan het eind van de propedeutische fase helpen bij die beslissing. Dit is de *verwijzende functie* van de propedeutische fase.
3. De propedeutische fase heeft een *selecterende functie*. Die functie is tweeledig: aan de ene kant beoordeel je zelf of je geschikt bent voor de studie of niet. Aan de andere kant beoordelen de docenten en examinatoren op basis van je studieresultaten of je geschikt bent. Daarbij wordt altijd rekening gehouden met de eisen die je toekomstige beroep aan je stelt.

Na de propedeutische fase volgt de postpropedeutische fase. In de postpropedeutische fase verdiep je je verder en werk je toe naar de eindkwalificaties van jouw bacheloropleiding. Heb je ook alle tentamens van de postpropedeutische fase gehaald? Dan sluit je deze fase af en heb je je bachelorexamen gehaald. Je krijgt dan het bachelorgetuigschrift.

6 Jaarplanning

In dit hoofdstuk vind je informatie over de lesdagen en lestijden, en over vakanties en lesvrije weken.

6.1 Lesdagen en lestijden

Voor de studie moet de student op maandag t/m vrijdag, inclusief de avond, beschikbaar zijn.

Overzicht van lesuren en lestijden

Lesuur	Lestijd	
0	08:15	09:00
1	09:00	09:45
2	09:45	10:30
pauze		
3	10:45	11:30
4	11:30	12:15
5	12:15	13:00
6	13:00	13:45
7	13:45	14:30
8	14:30	15:15
pauze		
9	15:30	16:15
10	16:15	17:00
11	17:00	17:45
12	17:45	18:30
13	18:30	19:15
14	19:15	20:00
15	20:00	20:45
16	20:45	21:30
17	21:30	22:15

6.2 Vakanties en lesvrije weken

De jaarplanning van dit studiejaar staat op HAN Insite.

In deze jaarplanning staan de lesweken en vakanties. Daarnaast is er een aantal lesvrije weken. In de lesvrije weken kun je ook studieactiviteiten hebben, zoals themaweken en (deel)tentamens. Houd daar rekening mee.

Voor jouw opleiding geldt de volgende aanvulling op de HAN-brede jaarplanning:

De International Week voor de studenten uit het 2e studiejaar vindt plaats in de week van 30 januari 2023.

7 Organisatie van de HAN

In dit hoofdstuk vind je informatie over de organisatie van de HAN. Je vindt hier ook informatie over de medezeggenschap, de kwaliteitszorg en de voorzieningen van de HAN waar jij als student gebruik van kunt maken.

7.1 Academies

Bij de HAN zijn de opleidingen verdeeld over 14 academies.

Jouw opleiding hoort bij de academie Gezondheid en Vitaliteit.

Hieronder vind je een overzicht van alle academies.

Afkorting	Academie (NL)	School (ENG)
ABC	Academie Business en Communicatie	School of Business and Communication
ABE	Academie Built Environment	School of Built Environment
AE	Academie Educatie	School of Education
AEA	Academie Engineering en Automotive	School of Engineering and Automotive
AFEM	Academie Financieel Economisch Management	School of Finance
AGV	Academie Gezondheid en Vitaliteit	School of Health Studies
AIM	Academie IT en Mediadesign	School of IT and Media Design
AMM	Academie Mens en Maatschappij	School of Social Studies
AOO	Academie Organisatie en Ontwikkeling	School of Organisation and Development
APS	Academie Paramedische Studies	School of Allied Health
AR	Academie Rechten	School of Law
ASB	Academie Sport en Bewegen	School of Sport and Exercise
ATBC	Academie Toegepaste Biowetenschappen en Chemie	School of Applied Biosciences and Chemistry
ISB	International School of Business	International School of Business

7.2 Management en organisatie van de academie

Op HAN Insite vind je informatie over de inrichting, organisatie en mensen van jouw opleiding, en de academie waarbij deze horen

7.2.1 Examencommissie en examinatoren

De leden van de examencommissie vind je op: <https://www1.han.nl/insite/medewerkers/academies/academie-gezondheid-en-vitaliteit/examencommissie/index.xml>.

Je kunt de examencommissie van je opleiding bereiken via het secretariaat van de examencommissie examencommissie-bachelors.agv@han.nl

De leden van de examencommissie worden benoemd door het college van bestuur van de HAN.

De taken en verantwoordelijkheden van onze examencommissie vind je in het Reglement examencommissie. Daarin vind je ook aanvullende regels met betrekking tot examinering en tentaminering voor zover die tot de bevoegdheid van de examencommissie behoren. Je vindt het Reglement examencommissie in Deel 3 van dit opleidingsstatuut.

De examencommissie stelt onder andere vast of je voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld in de onderwijs- en examenregeling. De examencommissie wijst voor elk (deel)tentamen examinatoren aan. Een of meer aangewezen examinatoren nemen dat (deel)tentamen af en stellen de uitslag ervan vast.

De examencommissie heeft verder onder andere de volgende taken en bevoegdheden:

- borging toetskwaliteit;
- verlenen van vrijstellingen;
- afhandelen van verzoeken voor een extra gelegenheid tot het afleggen van een (deel)tentamen;
- afhandelen van verzoeken om een aangepaste (deel)tentamenvorm;
- afhandelen van aanvragen voor vrije minoren;
- afhandelen van klachten.

Allerlei regels over (deel)tentamens en examens die voor jou gelden vind je verder in de onderwijs- en examenregeling (zie Deel 2). Ook vind je nog regels over de organisatie ervan in de Regeling tentamens (zie Deel 3).

7.2.2 Medezeggenschap en inspraak

Hieronder vind je een kort overzicht van de commissies en raden van de HAN. Zij praten mee over beleid en beslissingen binnen de HAN, en hebben hier ook invloed op.

Opleidingscommissie

Elke opleiding of groep van opleidingen heeft een opleidingscommissie. Een opleidingscommissie bestaat uit evenveel personeelsleden als studenten. De opleidingscommissie adviseert de opleiding over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding en beoordeelt jaarlijks hoe de opleiding de onderwijs- en examenregeling uitvoert. De opleidingscommissie heeft ook instemmings- en adviesrechten. Via de opleidingscommissie kun je meedenken en meebeslissen over het onderwijs en de organisatie van jouw opleiding. Wil je lid worden van de opleidingscommissie? Vraag dan om meer informatie via oc.vaktherapie@han.nl. De opleidingscommissie heeft een eigen reglement (zie Deel 3).

Academieraad

Elke academie heeft een academieraad. Deze raad heeft het recht om alle zaken met betrekking tot de academie te bespreken en vragen te stellen aan de academiedirecteur. De raad heeft onder andere inspraakrechten op het beleid van de academie. In de academieraad kun je meepraten en meebeslissen over het beleid van de academie.

Wil je meer weten over de academieraad: vraag meer informatie via het secretariaat van de academieraad: academieraad.agv@han.nl.

Medezeggenschapsraad

Via de medezeggenschapsraad hebben personeel en studenten op HAN-niveau inspraak. Deze raad heeft instemmingsrecht op bepaalde onderdelen van het beleid, de hoofdlijnen van de instellingsbegroting, het algemeen

geldende deel van de onderwijs- en examenregeling en meer. De medezeggenschapsraad bestaat uit een gelijk aantal studenten en personeelsleden. In de medezeggenschapsraad gaat het over het algemene beleid van de HAN.

Wil je lid worden van de medezeggenschapsraad? Vraag bij het secretariaat van de medezeggenschapsraad om meer informatie: secretariaat.mr@han.nl. Wil je meer weten over de medezeggenschapsraad? Ga dan naar: [Medezeggenschap \(han.nl\)](http://Medezeggenschap(han.nl)).

7.3 Studentenvoorzieningen

Ondersteuning

Als student kun je rekenen op goede begeleiding bij je studieloopbaan. Binnen jouw opleiding kijk je samen met je begeleider welke begeleiding nodig is bij je studie, je studievoortgang en je loopbaanontwikkeling. We kijken daarbij naar je talenten, ambities en ondersteuningsbehoefte. Aanvullend op de begeleiding die je opleiding biedt, kun je gebruik maken van het aanbod van HAN studiesucces. Dat is een team van experts dat zich samen inzet voor één doel: jouw groei als student.

Op www.han.nl vind je onder het tabblad 'Studeren' alle informatie over de binnen- en buitenschoolse voorzieningen die geboden worden. Het recht van studenten op de diverse voorzieningen is geregeld in paragraaf 3.1 van het Studentenstatuut. In hoofdstuk 5 van dat statuut zijn de diverse contactgegevens opgenomen. Het Studentenstatuut kan je vinden op: Rechten en plichten (www.han.nl).

Hieronder worden de belangrijkste voorzieningen kort samengevat. Voor meer informatie over deze voorzieningen zie www.han.nl.

HAN Studiesucces

Als student kun je voor begeleiding, advies, training en coaching terecht bij HAN Studiesucces. Dit is een netwerk van experts op het gebied van studentbegeleiding. Ze hebben expertise op het gebied van:

- Studievaardigheden, taalvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling
- Studieswitch of vertraging
- Psychologische hulpverlening
- Studiefinanciering, financiële regelingen en ondersteuning en vragen over financiën
- Studeren met bijzondere omstandigheden of chronische ziekte en bij zwangerschap
- Studiekeuze en doorstuderen
- Diverse wettelijke en hogeschoolregelingen
- Klachten, bezwaar-/beroepsprocedures
- Studeren als topsporter
- Zingeving en religie

HAN Talencentrum

Bij het HAN Talencentrum kun je terecht met al je (ver)taalvragen. Ook kun je er verschillende taalcursussen, taaltrainingen en taalworkshops volgen. Als student ontvang je korting op een cursus moderne vreemde taal. Je kunt bij het HAN Talencentrum ook cursussen schrijven en spelling volgen. Er is ook een cursus voor studenten met dyslexie. De cursussen zijn er zowel voor Nederlandstalige als anderstalige studenten.

Vertrouwenspersonen

Bij de HAN gaan we met respect met elkaar om. Het kan echter ook gebeuren dat je als student of medewerker te maken krijgt met ongewenst of storend gedrag. Wend je dan tot één van de vertrouwenspersonen om te bespreken wat je er aan kunt doen. Je kunt zelf kiezen met welke vertrouwenspersoon je wilt spreken. Meer informatie en de contactgegevens van de vertrouwenspersonen vind je op HAN Insite.

Bureau Klachten en Geschillen

Heb je een klacht, geschil, bezwaar of beroep, dan probeer je er in eerste instantie samen uit te komen, eventueel met ondersteuning van de studiebegeleider. Lukt dit niet, dan dien je je klacht in bij het Bureau Klachten en Geschillen. Het Bureau Klachten en Geschillen zorgt ervoor dat klachten en beroepschriften bij de juiste hogeschoolorganen terechtkomen. Het verzorgt ook het secretariaat van het College van Beroep voor de Examens.

E: Bureau.klachtengeschil@han.nl

T: 026-3691504

A: Verlengde Groenestraat 75 Nijmegen / Postbus 6960, 6503 CD NIJMEGEN

I: [Klacht en bezwaar \(han.nl\)](#)

Ombudsman

Met klachten die niet onder een van de bestaande klachten- en beroepsprocedures vallen, kun je terecht bij een onafhankelijke ombudsman. Zijn rol is bemiddelend.

De functie is momenteel niet vervuld. Bespreek je klacht met een van de vertrouwenspersonen. Je kunt ook terecht bij Bureau klachten en geschillen.

Informatievoorziening

Vraagpunt studentzaken via ASK@han.nl

Heb je vragen over je studie? Bijvoorbeeld over je inschrijving, de betaling van collegegeld, tentamens, lesroosters en het studie-informatiesysteem (SIS)? Dan kun je die stellen bij het vraagpunt studentzaken via ASK@han.nl.

Studiecentra

De Studiecentra (bibliotheken) bieden op diverse locaties binnen de HAN een fysieke bibliotheekcollectie aan. Op de locaties zijn ook studieplekken en stilleruimtes te vinden.

Via de website [HAN Studiecentra](#) vind je de digitale collectie, die ook vanuit huis te raadplegen is.

Ondersteunende lesmaterialen voor de lessen informatievaardigheden zijn hier te vinden.

Meer informatie over de dienstverlening, openingstijden en contactgegevens vind je op de website van de Studiecentra: [HAN Studiecentra](#).

HAN Voorlichtingscentrum via ASK@han.nl

De medewerkers van het HAN Voorlichtingscentrum kunnen je alles vertellen over opleidingen, samenwerkingsvormen, voorlichtingsactiviteiten en de organisatie van de gehele HAN.

I: [Contact \(han.nl\)](#)

International Office

De HAN is ook internationaal actief. De activiteiten zijn heel divers; zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan internationalisering van het curriculum, het uitbouwen van een internationaal netwerk van partneruniversiteiten, studie in het buitenland voor HAN studenten en docentenuitwisselingen. Ook wordt vanuit het International Office de HAN-bijdrage aan drie belangrijke sociale stageprojecten in Zuid-Afrika, India en op Curaçao gecoördineerd. Tot slot biedt het International Office praktische ondersteuning op het gebied van beurzen (o.a. Erasmus+) en het invullen van formulieren zoals het Learning Agreement. Ook voor internationale studenten is het International Office het eerste aanspreekpunt. Kom langs met je vragen of kijk op de Insite-pagina van het International Office.

I: [International.office\(hanuniversity.com\)](http://International.office(hanuniversity.com))

Overige voorzieningen

Sportfaciliteiten

Als student van de HAN kun je een sportkaart aanschaffen. Daarmee kun je gebruikmaken van de sportfaciliteiten van HAN Seneca (het centrum voor sport en gezondheid van de HAN), de sportfaciliteiten van de gemeente Arnhem en de sportfaciliteiten van de Radboud Universiteit Nijmegen.

HAN Employment

HAN Employment bemiddelt tussen werkgevers en werkzoekenden die een duale of deeltijdse studie volgen.

Daarnaast publiceert HAN Employment vacatures voor alumni.

HAN Employment biedt bedrijven de kans om vacatures te plaatsen op de vacaturebank.

Aan studenten van duale en deeltijdse opleidingen worden trainingen gegeven (SollicitatieBoost) en er worden netwerkbijeenkomsten georganiseerd (Meet & Match).

Ondernemerschap

Ondernemende studenten kunnen hier terecht voor Coaching/Startersbegeleiding,

Ondernemerschapsonderwijs, begeleiding naar financiering, netwerken en ondernemerschapsevents. Hier kun je ook terecht voor stage lopen en afstuderen in je eigen bedrijf. Daarnaast biedt de HAN verschillende minoren rondom ondernemerschap.

Arbobeleid voor studenten

Wil je meer weten over de regels van veilig en gezond werken binnen de HAN? Of wil je weten wat voor hulpmiddelen we op dat gebied hebben? Kijk dan op Insite Arbo op de speciale pagina voor studenten.

DEEL 2 Onderwijs- en examenregeling

1 Over de onderwijs- en examenregeling

Deze onderwijs- en examenregeling is opgenomen in het opleidingsstatuut dat geldt voor jouw opleiding. De onderwijs- en examenregeling wordt elk studiejaar vastgesteld. In de onderwijs- en examenregeling zijn het onderwijs, de (deel)tentamens en de examens van jouw opleiding en je rechten en plichten geregeld.

1.1 Begrippen en definities

In deze onderwijs- en examenregeling wordt verstaan onder:

Academie	Een organisatorische eenheid waarbinnen met elkaar samenhangende opleidingen, onderzoek en kennisdienstverlening zijn gegroepeerd.
Afstudeerrichting	Specialisatie binnen een opleiding zoals vastgesteld in de onderwijs- en examenregeling.
Beoordelingscriteria	Concreet en eenduidig te hanteren maatstaven op grond waarvan gemotiveerd beoordeeld wordt of en in welke mate aan de in een (deel)tentamen te toetsen en beoordelen kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude op het vereiste niveau wordt voldaan.
Beoordelingsdimensies	Beoordelingsdimensies geven globaal aan waarop het handelen van de student en of resulterende producten daarvan moeten worden beoordeeld. Globaal vanwege het feit dat deze beoordelingsdimensies bruikbaar moeten zijn voor elke prestatie waarmee de bekwaamheid kan worden aangetoond.
Beroepstaak	Een betekenisvolle hele taak zoals deze in alle complexiteit in de feitelijke complexiteit van de beroepscontext door de beroepsbeoefenaar wordt uitgevoerd.
Beroepsvereisten	Welomschreven kwalificaties op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waarover een student moet beschikken voor de uitvoering van het beroep waarvoor wordt opgeleid.
BRIN-nummer	De Basisregistratie Instellingen (BRIN) is een register dat door het Nederlandse Ministerie van OCW wordt uitgegeven en alle scholen en aanverwante instellingen bevat. Elke onderwijsinstelling is hierin geïdentificeerd aan de hand van het nummer in het register. Het BRIN-nummer van de HAN is 25KB.
College van Beroep voor de examens	Het College bedoeld in artikel 7.60 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek dat een door een student ingesteld beroep behandelt tegen een bepaald besluit van de HAN. .
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs.

D-Stroom	Invulling van het onderwijsprogramma waarbij dezelfde eindtermen, beoordelingsdimensies en beoordelingscriteria van de onderwijseenheden gelden als die van de reguliere stroom (A-stroom), maar een student in voortdurend overleg met examinatoren, docenten en klasgenoten gefaciliteerd wordt een eigen studieroute te volgen.
Eindkwalificaties Eindtermen	Welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waarover een student moet beschikken als de opleiding wordt afgerond.
Erkenning Verworven Competenties (EVC)	Erkenning van competenties (EVC) opgedaan buiten de opleiding, leidend tot een door het Nationaal Kenniscentrum EVC geregistreerd Ervaringscertificaat. Erkenning verworven competenties kunnen leiden tot vrijstelling van het afleggen van (deel)tentamen(s) die betrekking hebben op de eenheid/eenheden van leeruitkomsten of onderwijseenheid/onderwijseenheden waarin deze competenties centraal staan.
Extraneus	Degene die is ingeschreven aan een universiteit of hogeschool en (deel)tentamens en examens kan afleggen maar geen onderwijs mag volgen of begeleiding krijgt.
HAN	HAN University of Applied Sciences. In interne documenten wordt deze afkorting gebruikt ter vergroting van de leesbaarheid.
Honoursprogramma	Een verdiepend of verbredend programma voor studenten die meer kunnen en willen dan hetgeen aangeboden wordt in het reguliere onderwijsprogramma, met een aanvullende studielast van 22,5 studiepunten of meer.
Hoofdexaminator	Door de examencommissie aangewezen voor het resultaat van de tentaminering en beoordeling eindverantwoordelijke examinator in het geval er meer examinatoren voor een (deel)tentamen zijn aangewezen.
Inrichtingsvorm	De wijze waarop een opleiding is ingericht: voltijds, deeltijds of duaal.
Intekenen	Aanmelden voor onderwijs of (deel)tentamens wordt in OSIRIS 'intekenen' genoemd.
Keuze-onderwijseenheid	Een onderwijseenheid die kan worden gekozen uit twee of meer keuze-onderwijseenheden waarna de gekozen onderwijseenheid voor de student tot het programma en examen behoort en de (deel)tentamens van de niet gekozen onverplichte onderwijseenheden voor het getuigschrift niet hoeven te worden afgelegd.
Leeruitkomst	Een meetbaar resultaat van leerervaringen.

Leerwegaafhankelijk tentamen	Een (deel)tentamen, dat door de student afgelegd kan worden zonder dat hij aan het onderwijs waaraan het (deel)tentamen verbonden is, deel heeft genomen.
Major	De kern van de bacheloropleiding van 210 studiepunten, waarin de student de kwalificaties verwerft die nodig zijn om op hbo-bachelor niveau af te studeren, en daarmee voldoet aan de gestelde beroepsvereisten.
Minor	Het deel van de postpropedeutische fase van de bacheloropleiding dat gericht is op verbreding of verdieping van de studie met een studielast van 30 studiepunten.
Module	Een intern samenhangend en in zekere mate zelfstandig deel van de deeltijdse en van de duale opleiding, bestaande uit een of meerdere onderwijseenheden, dat is gericht op een reëel cluster van kwalificaties ontleend aan de beroepspraktijk.
Modulecertificaat	Schriftelijke verklaring van de examencommissie, dat een student een module in de deeltijdse of duale opleiding met goed gevolg heeft afgelegd.
Onderwijseenheid	Basiseenheid van HAN-onderwijs gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waaraan een tentamen en studiepunten gekoppeld zijn.
Opleidingscommissie	Het wettelijke inspraakorgaan als bedoeld in art. 10.3c van de WHW, met o.a. de taak de kwaliteit van de in Deel 2, hoofdstuk 1 genoemde opleidingen te borgen.
Premaster	Mogelijkheid om tekortkomingen weg te nemen in verband met het niet voldoen aan de toelatingseisen van masteropleidingen.
SIS (Alluris/OSIRIS)	Het studie-informatiesysteem van de HAN. In dit studiejaar stapt de HAN over van studie-informatiesysteem Alluris naar studie-informatiesysteem OSIRIS.
Student	Degene die als student is ingeschreven aan de HAN voor een opleiding teneinde onderwijs te volgen en (deel)tentamens af te leggen.
Studieloopbaanbegeleider (SLB-er)	Een medewerker belast met studiebegeleiding van een of meer studenten.
Studiebelastinguur	Eenheid van 60 minuten te besteden aan studie waarin de studielast van elke onderwijseenheid wordt gemeten.
Studiejaar	Het tijdvak vanaf 1 september tot en met 31 augustus van het daaropvolgende jaar.
Studiepunt	Eén studiepunten staat gelijk aan 28 uren studie (dat is een gemiddelde indicatie).

Studievoortgangsnorm	De norm die de opleiding stelt en waaraan de student moet voldoen om een positief studieadvies te ontvangen.
Talentedprogramma	Een verdiepend of verbredend programma voor studenten die meer kunnen en willen dan hetgeen aangeboden wordt in het reguliere onderwijsprogramma, met een aanvullende studielast van minder dan 22,5 studiepunten.
Tentamen	Een onderzoek naar de kennis, het inzicht, de vaardigheden en, zo aan de orde, attitude in samenhang met elkaar, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek, dat afsluitend onderdeel is van een onderwijseenheid of eenheid van leeruitkomsten.
Tentamengelegenheid	De door de opleiding geboden mogelijkheid om een (deel)tentamen af te leggen.
Tentamenmoment	Het moment/tijdstip waarop een (deel)tentamen wordt afgenomen/plaatsvindt.
Traject met bijzondere eigenschap	Een opleidingstraject dat zich onderscheidt van het standaardtraject door een andere tijdsduur, intensiteit, taal of vorm, waarbij de studielast en de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student bij de beëindiging van het traject moet hebben verworven, gelijk zijn aan die van de opleiding.
Uittekenen	Wanneer de student is aangemeld (ingetekend) voor bepaald onderwijs of bepaalde (deel)tentamens, moet de student zich afmelden wanneer de student toch niet wil deelnemen. Dat wordt in OSIRIS uittekenen genoemd.
Vrijstelling	De beslissing van de examencommissie dat niet hoeft te worden deelgenomen aan het (de) tentamen(s) voor een of meer bepaalde onderwijseenheden, omdat naar het oordeel van de examencommissie, reeds over de vereiste kennis, inzicht, competenties en/of vaardigheden en, zo aan de orde, attitude wordt beschikt.
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek.

Overige begrippen en definities hebben de betekenis zoals die in de landelijke wet- en regelgeving gelden.

1.2 Voor welke opleiding geldt deze onderwijs- en examenregeling?

Dit is de onderwijs- en examenregeling, zoals bedoeld in artikel 7.13 WHW, voor de volgende bacheloropleiding(en) opgebouwd uit onderwijseenheden van de HAN:

Opleiding	Inrichtingsvorm	CROHO-nummer	Locatie van de opleiding
B Vaktherapie	voltijd	34644	Kapittelweg 33

1.3 Wat is de voor jou geldende onderwijs- en examenregeling?

Bij de HAN wordt de onderwijs- en examenregeling elk jaar vernieuwd. Dit betekent echter niet dat elk jaar alles verandert. Meestal betreft het alleen enkele veranderingen in het onderwijsprogramma en de organisatie.

Deze onderwijs- en examenregeling geldt voor het studiejaar 2022-2023, dat wil zeggen vanaf 1 september 2022 tot en met 31 augustus 2023.

Als de onderwijs- en examenregeling wordt gewijzigd, verandert niet wat al is gedaan en geweest, maar wijzigingen gelden alleen voor het nieuwe studiejaar. Er kunnen bijzondere regels gelden om van een 'eerdere' onderwijs- en examenregeling naar een nieuwe onderwijs- en examenregeling om te schakelen. Die regels staan in de overgangsregelingen: Deel 2 hoofdstuk 11.

In uitzonderlijke gevallen moet de onderwijs- en examenregeling tijdens een studiejaar worden gewijzigd. Wijziging tijdens een studiejaar kan alleen indien dit redelijkerwijs noodzakelijk is en indien dit niet ten nadele is voor de studenten. Ook dan kan er een overgangsregeling gelden: zie Deel 2, hoofdstuk 11. Het overzicht van vastgestelde wijzigingen wordt opgenomen in Deel 2, paragraaf 11.6.

In gevallen waarin deze onderwijs- en examenregeling niet voorziet, beslist de academiedirecteur. Als het gaat om zaken die onder de bevoegdheid van de examencommissie vallen, dan beslist de voorzitter van de examencommissie. De beslissing wordt binnen vier weken bekendgemaakt aan de personen die belang hebben bij deze beslissing.

2 Regelingen rondom toelating

De regels met betrekking tot aanmelding, toelating, vooropleidingseisen, selectie en inschrijving voor de opleiding(en) waarop dit opleidingsstatuut betrekking heeft, vind je in het Inschrijvingsreglement:

<https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement>.

In dit hoofdstuk staan regels die specifiek gelden voor de deficiëntietoetsen, het toelatingsonderzoek 21+ en de eigen bijdrage die in bepaalde gevallen gevraagd mag worden.

2.1 Je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen (deficiëntie)

2.1.1 Je hebt een havo of vwo-diploma, maar je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen

n.v.t.

2.1.2 Inschrijving op grond van een ander diploma, maar je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen

n.v.t.

2.2 Je voldoet niet aan de wettelijke vooropleidingseisen: toelatingsonderzoek 21+

In het Inschrijvingsreglement is opgenomen in welke gevallen je een toelatingsonderzoek 21+ mag doen, en wat de procedure rondom dit toelatingsonderzoek is.

Het toelatingsonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen en eisen:

- voldoende beheersing van de [Nederlandse taal om met de opleiding te kunnen starten;

2.3 Eisen werkring bij deeltijdopleiding(en)

n.v.t.

2.4 Praktijkleervereenkomst bij de duale inrichtingsvorm

n.v.t.

2.5 Eigen bijdrage

n.v.t.

3 Beschrijving van de opleiding

Je leest in dit hoofdstuk in welke inrichtingsvorm de opleiding wordt aangeboden, waar die wordt verzorgd en hoe de opleiding is ingedeeld. Ook kun je lezen wat de studielast is van de opleiding en welke mogelijkheden er zijn om de opleiding in een bijzonder traject te volgen. Dit hoofdstuk bevat een globale beschrijving. In Deel 2, hoofdstuk 9 is de precieze inhoud van de opleiding beschreven.

3.1 Indeling en inrichtingsvormen van de opleiding

3.1.1 Indeling van de opleiding

De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden.

De studielast van een opleiding is uitgedrukt in studiepunten. Eén studiepunt staat gelijk aan 28 uren studie (dit is een gemiddelde indicatie).

De bacheloropleiding heeft een studielast van 240 studiepunten, waarvan 60 studiepunten in de propedeutische fase en 180 studiepunten in de postpropedeutische fase.

De opleiding is ingedeeld in een major en een minor. Major en minor omvatten samen 240 studiepunten.

Het doel van de major is dat jij alle kwalificaties verwerft die nodig zijn om op hbo-bachelor niveau af te studeren, zodat je startbekwaam bent om je beroep uit te oefenen. De kwalificaties zijn vastgelegd in de beschrijvingen van het onderwijs in Deel 2, hoofdstuk 9.

Het doel van de minor is verdieping en/of verbreding. Zie verder Deel 2, hoofdstuk 4.

Elk studiejaar is zo ingedeeld dat dit een omvang heeft van 60 studiepunten.

3.1.2 Indeling van de duale inrichtingsvorm

n.v.t.

3.2 Opleidingstrajecten

3.2.1 Standaardtraject

Het standaardtraject van de hbo-bacheloropleiding is Nederlandstalig en heeft 240 studiepunten, verdeeld over 4 studiejaar van 60 studiepunten.

De opleiding is samengesteld uit onderwijseenheden van minimaal 2,5 studiepunten.

3.2.2 Trajecten, onderwijseenheden, modules en minoren in een andere taal dan het Nederlands

n.v.t.

3.2.3 Trajecten met bijzondere eigenschap

n.v.t.

3.2.3.1 Versneld traject

n.v.t.

3.2.3.2 Verkort traject

n.v.t.

3.2.3.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

n.v.t.

3.2.3.4 Traject voor topsporters

n.v.t.

3.2.3.5 D-stroom

n.v.t.

3.2.3.6 Gecombineerd traject

n.v.t.

3.2.3.7 Overige bijzondere trajecten

n.v.t.

3.3. Keuzemogelijkheden binnen de opleiding

De opleiding biedt je binnen de opleiding de volgende keuzemogelijkheden:

- deelname aan de minor (zie Deel 2, hoofdstuk 4)

3.3.1 Keuze-onderwijseenheden

n.v.t.

3.3.2 Afstudeerrichting

De opleiding kent vier richtingen: beeldende, drama-, muziek- of psychomotorische therapie:

Beeldende therapie

Beeldende therapie maakt op methodische wijze gebruik van beeldende middelen, zoals teken- en schildertechnieken, hout, klei, textiel, steen en metaal. De problemen van de cliënt worden door middel van beeldende middelen zichtbaar en behandelbaar. De cliënt krijgt tevens nieuwe ervaringen door het beeldende proces.

Dramatherapie

Dramatherapie maakt op methodische wijze gebruik van drama- en theatervormen. Middels dramatische en theatrale werkvormen kan de cliënt zijn problematiek ervaren en vormgeven. In dramatherapie komt een wisselwerking tot stand tussen (dramatisch) spel en ervaringen uit het eigen leven.

Muziektherapie

Muziektherapie is een methodische vorm van hulpverlening, waarbij met muzikale middelen binnen een therapeutische relatie geprobeerd wordt verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie te bereiken op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal of lichamelijk gebied.

Psychomotorische therapie

Psychomotorische therapie maakt op methodische wijze gebruik van interventies op het gebied lichaamsbeleving en het bewegingsgedrag om cliënten te helpen met doelen op psychosociaal vlak. Deze interventies zijn altijd ingebed in een werkrelatie, gekoppeld aan een theoretische onderbouwing en worden systematisch geëvalueerd.

3.4 Als de inhoud of inrichting van jouw opleiding verandert

Het gebeurt regelmatig dat we onderdelen in het onderwijsprogramma wijzigen of vernieuwen om de kwaliteit van de opleiding en de waarde van jouw diploma (getuigschrift) te waarborgen. In de onderwijs- en examenregeling van een volgend studiejaar kunnen daarom wijzigingen staan in het onderwijsprogramma zoals jij dat gaat volgen.

Wijzigingen in het onderwijsprogramma kunnen consequenties hebben. Als je studievertraging hebt, moet je – soms – een ander (deel)tentamen behalen dan je eerder had gedacht. Het kan ook betekenen dat een (deel)tentamen nog wel wordt aangeboden, maar dat je geen onderwijs meer over dit onderdeel kunt volgen.

Een wijziging kan niet betekenen dat onderwijseenheden of (deel)tentamens die je al gehaald hebt, niet meer meetellen voor het propedeuse- of bachelorexamen. Dat maakt de wet alleen bij hoge uitzondering mogelijk.

In de overgangsregelingen in Deel 2, hoofdstuk 11 is – voor zover nodig – voor elke wijziging van het onderwijsprogramma bepaald, hoe dit precies werkt.

3.5 Intekenen voor onderwijs aangeboden vanaf februari 2023

Voor onderwijs dat wordt aangeboden na 31 januari 2023 geldt dat je je moet intekenen voor het onderwijs dat je wilt volgen. In de 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' in Deel 3 van dit opleidingsstatuut is opgenomen wat van jou verwacht wordt rondom het in- en uittekenen voor onderwijs. In die regeling zijn ook uitzonderingen opgenomen voor situaties waarin het niet nodig is om je in te tekenen voor onderwijs.

4 Minoren

4.1 Minor

Het doel van de minor is verdieping en/of verbreding. Een minor heeft een studielast van 30 studiepunten en bestaat uit een of meer onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten.

De minor is onderdeel van de postpropedeuse. Dit hoofdstuk regelt hoe de minoren worden verzorgd en hoe je toestemming krijgt om een minor van je keuze te volgen.

Je kunt kiezen voor een HAN-minor of een vrije minor.

4.1.1 HAN-minoren

De HAN biedt diverse minoren aan. Een nieuwe HAN-minor wordt door de HAN minorcommissie op een aantal criteria beoordeeld. Met het advies van deze commissie neemt de academiedirecteur het besluit om deze nieuwe minor in het minoraanbod op te nemen. Niet alle minoren zijn toegankelijk voor alle studenten. De toegankelijkheid is afhankelijk van de doelgroep, de ingangseisen van de minor en het moment waarop deze wordt aangeboden.

De minoren die verzorgd worden door jouw opleiding staan beschreven in Deel 2, hoofdstuk 9.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

Als je een HAN-minor kiest, moet de examencommissie van je opleiding daarvoor toestemming geven. De examencommissie beoordeelt of de minor past binnen je opleiding, past binnen het beroepsprofiel, het juiste niveau heeft (verbredend/ verdiepend in de postpropedeutische fase en of de minor geen overlap heeft met het major-gedeelte van je opleiding). Een HAN-minor aangeboden door jouw eigen opleiding of een andere HAN-opleiding is opgenomen in het minorenoverzicht op www.minoren-han.nl. Hiervoor kun je je inschrijven via het studie-informatiesysteem (SIS).

De minoren die passen binnen jouw opleiding zijn reeds door de examencommissie goedgekeurd.

Het overzicht van minoren die door de examencommissie zijn goedgekeurd voor jouw opleiding is te vinden in paragraaf 4.1.4.

Voor minoren kunnen capaciteitsbeperkingen gelden. Kijk hiervoor bij de beschrijving van de minoren in Deel 2, hoofdstuk 9 van dit statuut of het opleidingsstatuut van de (inrichtingsvorm van de) opleiding die de minor verzorgt.

4.1.2 De vrije minor

Een vrije minor is een minor die je volgt of zelf samenstelt bij de HAN of een andere instelling voor hoger onderwijs (binnen of buiten Nederland).

Minoren van andere hogescholen en van de universiteiten in Nederland vind je via 'Kies op maat', www.kiesopmaat.nl. Hier kun je zien welke minoren er zijn en hoe je je hiervoor kunt inschrijven.

Voor een vrije minor heb je toestemming nodig van de examencommissie van je opleiding. Je wordt bij je aanvraag begeleid door de SLB-er. De examencommissie beoordeelt je aanvraag binnen maximaal 6 werkweken.

De beoordeling van je aanvraag gebeurt op grond van de volgende criteria:

- of de minor past binnen het beroepsprofiel van de opleiding;
- of de minor niet overlapt met de major;
- of de minor het juiste niveau (postpropedeutische fase) heeft,
- of de minor voldoende verdiepend en/of verbredend is;
- of de kwaliteit van de (deel)tentamens en beoordeling in de minor voldoende is;
- of de afzonderlijke onderwijseenheden onderling voldoende samenhangen;
- of de minor de juiste omvang (30 stp) heeft.

Als de examencommissie oordeelt dat de minor aan deze criteria voldoet, geeft zij je toestemming om de minor te volgen en wijst daarmee ook de examinatoren aan.

Meer informatie en een aanvraagformulier vind je op HAN Insite:

https://www1.han.nl/insite/randomdestudie/Aanvragen_Vrije_Minor.xml?a=b&sitedir=self&profiel_select=Insite

Je kunt er ook voor kiezen je minor in te vullen door een periode in het buitenland te studeren. Als je voor je getuigschrift een buitenland-minor kiest, geeft de examencommissie van je opleiding daarvoor toestemming op grond van dezelfde criteria. Heb je hier belangstelling voor? Neem dan contact op met de coördinator internationalisering van je opleiding of het International Office.

4.1.3 Vrijstelling voor de minor

Als je al eerder ergens een minor met goed gevolg hebt afgesloten, of studiepunten voor onderwijseenheden hebt behaald die samen een minor zouden kunnen vormen, of in het bezit van een EVC-verklaring bent die als minor wordt of kan worden erkend, kun je een aanvraag voor vrijstelling van de tentamens die bij de minor horen doen bij je examencommissie. De examencommissie beslist over die aanvraag binnen zes weken en op basis van de criteria die zijn genoemd in Deel 2, hoofdstuk 8.

4.1.4 Minoraanbod

Het overzicht van door de examencommissie goedgekeurde minoren vind je

op: <https://onderwijsonline.han.nl/elearning/lesson/JNBbkEKN>

5 Extra onderwijs

5.1 Mogelijkheden van extra onderwijs

Als student kun je één of meer extra programma's, modules of onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten aan de HAN volgen. Als je daarvoor kiest, breid je je totale studielast uit. Dit kun je doen door bij de HAN:

- één of meer extra onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten te volgen;
- een extra module te volgen;
- een extra minor te volgen;
- een honoursprogramma of talentenprogramma te volgen en/of;
- een (deel van een) premaster naar een bepaalde verwante masteropleiding te volgen.

Voor deelname aan een extra onderwijseenheid of eenheid van leeruitkomsten en een extra module en een extra minor kan een capaciteitsbeperking gelden, waarbij tevens de studenten van de eigen opleiding voorrang krijgen. Als je wilt deelnemen aan extra onderwijs neem dan contact op met je SLB-er.

Voor deelname aan een extra onderwijseenheid, een extra module of een extra minor heb je geen toestemming nodig van de examencommissie.

Extra onderwijs behoort niet tot de opleiding. De resultaten van extra onderwijs worden apart vermeld op het getuigschrift.

5.2 Honoursprogramma

n.v.t.

5.3 Talentenprogramma

n.v.t.

5.4 Premaster

Een premaster (ook wel schakelprogramma genoemd) is een extra onderwijsprogramma dat je kunt volgen om te kunnen doorstromen naar een verwante masteropleiding aan een hogeschool of universiteit. In Deel 2, hoofdstuk 9 is beschreven uit welke onderwijseenheden en welke (deel)tentamens de premaster bestaat, dan wel hoe jouw opleiding deze doorstroming bevordert.

Jouw opleiding biedt geen schakelprogramma's aan naar masteropleidingen, aangezien de HAN masteropleiding VT direct toegankelijk is voor studenten die zijn afgestudeerd aan de bachelor VT.

Doorstromen naar een universitaire master kan, nadat je eerst een door de universiteit aangeboden schakelprogramma (ook wel pre-master genoemd) hebt gevolgd.

Doorstroomminor: het volgen van een doorstroomminor biedt mogelijkheden om een schakelprogramma/pre-master te verkorten en derhalve versnelde instroom in een masteropleiding.

Om toegelaten te worden tot een doorstroomminor of pre-master gelden strenge toelatingseisen, het is daarom van belang dat je tijdig je mogelijkheden onderzoekt.

6 Studieadvies

In dit hoofdstuk lees je dat je een studieadvies krijgt, waarom je dat krijgt en wanneer je het krijgt. Een studieadvies kan positief of negatief zijn. Als je een bindend negatief studieadvies krijgt, wordt je inschrijving voor de opleiding beëindigd en moet je met die opleiding stoppen. Je mag wel een andere opleiding gaan volgen. Je leest in dit hoofdstuk wat jouw rechten zijn bij de verschillende soorten studieadviezen.

6.1 Waarom krijg je een studieadvies?

De propedeuse van je opleiding is bedoeld om je te oriënteren op de studie en het beroep dat je kunt gaan uitoefenen. De propedeuse is ook bedoeld om een beeld te geven of je geschikt bent voor dat beroep en of je de opleiding naar verwachting succesvol kunt afronden.

De HAN is wettelijk verplicht om elke student een studieadvies te geven.
Dit mag en gebeurt slechts één keer.

Persoonlijke omstandigheden spelen een rol bij de beslissing welk studieadvies je krijgt. Dergelijke omstandigheden moet je zo snel mogelijk melden bij je SLB-er ter vertrouwelijke registratie.
In paragraaf 6.7 vind je meer regels over die persoonlijke omstandigheden.

6.2 Welke studieadviezen kun je krijgen?

Je kunt de volgende studieadviezen krijgen:

- Een positief studieadvies.
Bij een positief studieadvies wordt verwacht dat je in staat bent om je opleiding succesvol af te ronden.
- Een negatief studieadvies.
Bij een negatief studieadvies wordt verwacht dat je niet of alleen met veel moeite en inspanning in staat bent om de opleiding succesvol af te ronden.
- Een bindend negatief studieadvies.
Bij een bindend negatief studieadvies moet je de opleiding verlaten. Dit is geregeld in paragraaf 6.8.

6.3 Wanneer krijg je een positief, een negatief of een bindend negatief studieadvies?

Je krijgt een positief studieadvies als je aan de studievoortgangsnorm voldoet. De studievoortgangsnorm is hieronder opgenomen.

Als je niet aan de studievoortgangsnorm voldoet, krijg je een (bindend) negatief studieadvies. Een bindend negatief studieadvies betekent dat je niet verder mag studeren bij de opleiding waarvoor je bent ingeschreven. Je wordt automatisch uitgeschreven. Zie hierover verder paragraaf 6.8 en 6.9.

Let op: je kunt alleen een bindend negatief studieadvies krijgen, wanneer door de opleiding is voldaan aan een aantal voorwaarden. Deze staan in paragraaf 6.6. Als hieraan niet is voldaan, kan de opleiding je wel een negatief studieadvies geven, maar geen **bindend** negatief studieadvies.

Studievoortgangsnorm

Je voldoet aan de studievoortgangsnorm als je:

- 45 studiepunten of meer hebt behaald in de propedeuse.

Studiepunten op basis van vrijstellingen

Studiepunten op basis van vrijstellingen tellen even zwaar mee als studiepunten op basis van tentamenresultaten aan de HAN.

Uitschrijving voor zesde maand na aanvang opleiding

Als je voor de zesde maand na aanvang van je opleiding verzoekt om je uit te schrijven, krijg je geen studieadvies. Als je je daarna weer inschrijft voor dezelfde opleiding word je voor het studieadvies behandeld zoals alle eerstejaarsstudenten van de opleiding.

Uitschrijving in de laatste vijf maanden van je eerste jaar van inschrijving

Als je in de laatste vijf maanden van je eerste jaar van inschrijving een verzoek tot uitschrijving indient, dan kan in dat studiejaar alsnog een bindend negatief studieadvies worden gegeven voordat je daadwerkelijk wordt uitgeschreven.

6.4 Van wie krijg je een studieadvies?

Een bindend negatief studieadvies wordt altijd gegeven door de academiemanager.

Voordat je een bindend negatief studieadvies kunt krijgen, ontvang je altijd tijdig een officiële schriftelijke waarschuwing.

In jouw opleiding wordt de waarschuwing en het positief of negatief studieadvies gegeven door een hoofddocent met leidinggevende taken (teamleider).

Je mag altijd meer informatie vragen over een gegeven advies. Doe dit bij degene die je het advies heeft gegeven.

Je mag altijd informeel advies vragen aan een docent, SLB-er of mentor.

6.5 Moment van het studieadvies

Je krijgt je studieadvies uiterlijk aan het einde van je eerste jaar van inschrijving voor de propedeuse, of in ieder geval voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.

Een studieadvies mag maar één keer en op één moment worden gegeven.

6.6 Voorwaarden voor het geven van het bindend negatief studieadvies

1. Een bindend negatief studieadvies is pas rechtsgeldig als het aan de volgende voorwaarden voldoet:

- a. De opleiding moet je tijdig een officiële schriftelijke waarschuwing gegeven hebben.
- b. Dit gebeurt na afloop van onderwijsperiode 2. De academiemanager houdt bij het nemen van de beslissing over het bindend negatief studieadvies niet alleen rekening met de door jou behaalde studiepunten en studieresultaten, maar ook de in paragraaf 6.7 genoemde omstandigheden.
- c. Door de HAN moet voldaan zijn aan de studiebegeleiding en studievoorzieningen zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 7.
- d. Voordat de opleiding een bindend negatief studieadvies geeft, word je in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Dit vindt plaats in de vorm van een gesprek waarin je ook kunt aangeven of je een beroep doet op een of meer van de omstandigheden die zijn genoemd in paragraaf 6.7. Bij jouw opleiding voer je dit gesprek met de teamleider van jouw differentiatie.

2. Wanneer door de HAN niet aan de voorwaarden voor het mogen geven van een bindend negatief studieadvies is voldaan, mag je niet worden verplicht te stoppen met de opleiding. De HAN mag je dan wel een

negatief studieadvies geven, zonder automatische uitschrijving. In jouw opleiding wordt het negatief studieadvies gegeven door de hoofddocent met leidinggevende taken (teamleider).

6.7 Persoonlijke omstandigheden en het studieadvies

De persoonlijke omstandigheden waarmee rekening gehouden wordt, zijn:

- langdurige of chronische ziekte van betrokkene;
- lichamelijke, zintuiglijke of andere functiebeperkingen van betrokkene;
- zwangerschap van betrokkene;
- bijzondere familieomstandigheden;
- lidmaatschap van medezeggenschapsraad, deelraad, studentencommissie of opleidingscommissie;
- lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid;
- lidmaatschap van een organisatie van enige omvang, met volledige rechtsbevoegdheid bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat en daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit;
- overige omstandigheden waarin je activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de instelling, waarbij je aantoonst dat je hier jaarlijks veel tijd aan besteedt;
- overige omstandigheden, waaronder de algemene indruk die je bij je docenten hebt achtergelaten (hardheidsclausule).

Krijg je te maken met persoonlijke omstandigheden die invloed hebben op jouw studieresultaten? Bespreek die dan direct met je SLB-er. Deze gaat strikt vertrouwelijk om met je informatie.

De teamleider besluit of jouw persoonlijke omstandigheden maken dat een bindend negatief studieadvies wel of niet onredelijk zou zijn. Hij maakt zijn overweging op jouw verzoek of op advies van je SLB-er. Als de teamleider besluit dat een bindend negatief studieadvies onredelijk is, dan stelt hij zijn studieadvies uit, maar niet langer dan één studiejaar.

6.8 Wat zijn de gevolgen als je moet stoppen met de opleiding?

Heb je een bindend negatief studieadvies gekregen? Dan beëindigt de HAN je inschrijving voor de opleiding op de wijze zoals is bepaald in het Inschrijvingsreglement.

De SLB-er geeft je een zoveel mogelijk passend opleidingsadvies.

Je mag je wel laten inschrijven voor een andere opleiding.

Als je uitgeschreven bent, gelden de volgende regels:

- Je kunt je gedurende drie jaar – of totdat je een verzoek indient bij de academiemanager om weer te worden ingeschreven en dat verzoek wordt gehonoreerd – niet meer als student of als extraneus inschrijven bij de HAN voor de opleiding waarvoor je een bindend negatief studieadvies hebt gekregen. Dit geldt voor alle inrichtingsvormen ervan: voltijd, deeltijd en duaal.
- Als je na drie jaar of binnen drie jaar opnieuw wordt ingeschreven voor dezelfde opleiding kun je geen studieadvies meer krijgen.

6.9 Beroep

Tegen een bindend negatief studieadvies kun je binnen 6 weken beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens van de HAN.

Hoe je dit doet, vind je op HAN Insite bij Bureau Klachten en Geschillen:

https://www1.han.nl/insite/randomdestudie/Bureau_Klachten_en_Geschillen.xml?sitedir=/insite/randomdestudie

7 Studiebegeleiding en studievoorzieningen

Leerdoel en uitgangspunt is dat je zelf de hoofdverantwoordelijkheid draagt voor je eigen leerproces.

Wij willen ook dat je je in jouw hele studieloopbaan herkend, gezien en gehoord voelt. Je hebt recht op goede studiebegeleiding. Iedere opleiding biedt daarvoor ondersteuning. Indien nodig kan de HAN jou academische, psychologische en financiële ondersteuning bieden. Het netwerk HAN studiesucces biedt je de ondersteuning voor een succesvolle studievoortgang.

7.1 Wat biedt de HAN om goed te kunnen studeren?

De HAN biedt voorzieningen aan die mogelijk maken dat jij goed kunt studeren. Dit zijn bijvoorbeeld:

1. voorzieningen voor studenten met een functiebeperking;
2. voorzieningen voor zwangeren en mantelzorgers;
3. speciale begeleiding van internationale studenten;
4. speciale begeleiding van studenten uit minderheidsgroepen.

HAN Studiesucces biedt ook ondersteuning voor een succesvolle studievoortgang. Studenten die dit behoeven, kunnen extra begeleiding krijgen. Informatie over de voorzieningen die door de HAN geboden worden en de mogelijke begeleiding, kan je verkrijgen bij je SLB-er, of bij HAN Studiesucces. Zie ook Deel 1, hoofdstuk 7.

Behalve de algemene voorzieningen biedt jouw opleiding in ieder geval de volgende voorzieningen:

1. studiebegeleiding zoals hieronder beschreven;
2. twee tentamengelegenheden per studiejaar;
3. twee tentamengelegenheden vóórdat een bindend negatief studieadvies wordt gegeven.

7.2 Hoe is de studiebegeleiding ingericht?

De studiebegeleiding (SLB) start met de kennismaking met de SLB-er aan het begin van het studiejaar. Jouw persoonlijke SLB-er nodigt je in het eerste jaar van studeren ten minste 3 keer uit voor een gesprek.

Wanneer de student specifieke stage- of studieproblemen ondervindt en/of als er bijzondere omstandigheden zijn die impact hebben op het studiegedrag, dan kan hij ook zelf een afspraak maken met zijn SBL-er. Deze problemen kunnen te maken hebben met studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een handicap, motorische stoornissen, maar ook dyslexie, chronische vermoeidheid en psychische stoornissen, privéproblemen, motivatieproblemen etcetera. De SLB-er gaat samen

met de student onderzoeken wat de problemen precies zijn en of er eventueel ondersteuning is of cursussen zijn binnen HAN studiesucces die hierbij behulpzaam kunnen zijn. Mocht er op grond van de problemen studievertraging opgelopen worden dan wordt dit door de SLB-er vastgelegd in SIS.

Zijn de problemen diepgaand van aard dan kan de student naar de studentpsycholoog van de HAN. Indien er sprake is van belemmerende taal en/of schrijfproblemen dan kan de student terecht bij het HAN Talencentrum. Twijfels over de opleiding of vragen over een vervolgstudie of een tweede studie worden ondersteund door het Studiewisselpunt. Het Vraagpunt Studentzaken handelt vragen over inschrijvingen, Studielink, collegegeld en SIS af. Discriminatie, pesten of bijvoorbeeld seksuele intimidatie kunnen besproken worden met de (Senior) SLB-er of eventueel een HAN vertrouwenspersoon. De begeleiding richting studeren in het buitenland wordt gedaan door de coördinator binnen de opleiding en het HAN International Office. Financiële of juridische vragen over hogeschoolregelingen worden beantwoord door de studentendecaan. De aanvragen die de SLB-er indient voor compensatie bij studievertraging door bijzondere omstandigheden (handicap, ziekte, familieomstandigheden, bestuurswerk of topsport) worden tevens beoordeeld via de studentendecaan.

In een aantal gevallen heeft de student toestemming nodig van de examencommissie. Toezeggingen wat betreft regelingen en voorzieningen omtrent toetsen worden door de examencommissie wel of niet goedgekeurd en van te voren door de SLB-er van een advies voorzien. De student dient zelf de aanvragen bij de Examencommissie in en vraagt daarvoor schriftelijk advies van de SLB-er.

Aanvragen voor onderwijsvoorzieningen (waaronder uitzonderingen op de lesaanwezigheidsplicht) worden door de student schriftelijk ingediend bij de SLB-er en worden beoordeeld door de academiemanager schriftelijk geretourneerd.

8 Tentamens en examens

In dit hoofdstuk zijn de tentamens, deeltentamens en examens van jouw opleiding algemeen geregeld.

8.1 Samenhangend geheel van onderwijseenheden

De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden. Deze zijn bepaald en beschreven in Deel 2, hoofdstuk 9. Bij elke onderwijseenheid hoort een tentamen. Een tentamen kan bestaan uit twee of meer deeltentamens die, in een vooraf bepaalde weging, samen het cijfer voor het tentamen van de onderwijseenheid bepalen.

8.2 Tentamen

Met de uitslag van het tentamen dat bij een onderwijseenheid hoort, wordt vastgesteld of is voldaan aan de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden en, zo aan de orde, attitude die zijn vereist om een onderwijseenheid met goed gevolg af te sluiten. De beoordelingscriteria van de (deel)tentamens zijn vastgesteld in Deel 2, hoofdstuk 9.

8.2.1 Ingangseisen

Voor sommige onderwijseenheden gelden kwalitatieve ingangseisen om aan het onderwijs en een (deel)tentamen van die onderwijseenheid te mogen deelnemen. De ingangseisen zijn bepaald in de beschrijvingen van de onderwijseenheden in Deel 2, hoofdstuk 9. Je kunt aan de examencommissie beargumenteerd toestemming vragen om van deze ingangseisen af te wijken.

Voor jouw opleiding gelden de volgende ingangseisen:

- Je moet een of meer bepaalde andere (deel)tentamens hebben behaald.
- Je moet de taal waarin de onderwijseenheid wordt verzorgd, op voldoende niveau beheersen.
- Je moet een minimum aantal studiepunten uit een studiejaar hebben behaald.
- Je moet een bepaald aantal uren stage hebben gelopen.

8.2.2 Deelnameplicht onderwijs

n.v.t.

8.2.3 Tentamenvorm

De vorm van een (deel)tentamen is bepaald in Deel 2, hoofdstuk 9, in de beschrijving van de desbetreffende onderwijseenheid. De examencommissie kan, al of niet op verzoek, in bijzondere gevallen van deze vorm afwijken.

8.3 De examinator

Elk (deel)tentamen wordt opgesteld en beoordeeld door een of meer examinatoren, zoals bepaald en aangewezen door de examencommissie.

De examinator stelt de uitslag vast en bepaalt het resultaat van het (deel)tentamen. Indien meer dan één examinator is aangewezen, stelt de hoofdexaminator het definitieve resultaat vast.

8.3.1 Wanneer heb je een tentamen behaald?

De examinerator drukt het resultaat van een tentamen uit in een cijfer.

Het resultaat van een tentamen wordt uitgedrukt in één van de volgende cijfers: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 of 10.

Je hebt het tentamen met goed gevolg afgelegd bij een 6 of hoger.

Je hebt het tentamen **niet** met goed gevolg afgelegd bij een 5 of lager.

Bij fraude wordt een F geregistreerd bij het tentamenresultaat in SIS.

8.3.2 Wanneer heb je een deeltentamen behaald?

De examinerator drukt het resultaat van een deeltentamen uit in een cijfer.

Een cijfer voor een deeltentamen wordt afgerond tot een cijfer met 1 decimaal.

Cijfers met de decimaal 1; 2; 3; 4 worden afgerond naar beneden.

Cijfers met de decimaal 5; 6; 7; 8; 9 worden afgerond naar boven.

In afwijking van bovenstaande hoofdregel, kan het resultaat van een of meer deeltentamens uitgedrukt worden in een cijfer of met de kwalificatie 'voldaan' of 'niet-voldaan'. In de beschrijving van de onderwijseenheden in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald welke deeltentamens worden beoordeeld met een cijfer en welke met 'voldaan' of 'niet-voldaan'.

Je hebt een deeltentamen met goed gevolg afgelegd bij een 5,5 of hoger of wanneer de kwalificatie 'voldaan' is gegeven.

Je hebt een deeltentamen niet met goed gevolg afgelegd bij een 5,4 of lager of wanneer de kwalificatie 'niet voldaan' is gegeven.

Bij fraude wordt een F geregistreerd bij het deeltentamenresultaat in SIS.

8.3.3 Hoe komt het tentamencijfer voor een tentamen met deeltentamens tot stand?

Bij de berekening van het cijfer voor het tentamen worden de cijfers voor behaalde deeltentamens gewogen zoals dit in de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald. Daarna wordt het eindcijfer voor het tentamen als volgt afgerond:

Tentamencijfers met de decimaal 1; 2; 3; 4 worden tot hele cijfers afgerond naar beneden.

Tentamencijfers met de decimaal 5; 6; 7; 8; 9 worden tot hele cijfers afgerond naar boven.

8.3.4 Geldend resultaat

Het hoogst behaalde resultaat voor een tentamen of deeltentamen geldt als behaald resultaat. Ook bij een voldoende resultaat mag je opnieuw deelnemen aan het (deel)tentamen.

8.3.5 Wanneer kun je de kwalificatie 'voldaan/niet voldaan' krijgen voor een tentamen?

In afwijking van paragraaf 8.3.1 kan in de volgende gevallen in plaats van een cijfer de kwalificatie voldaan/niet voldaan worden gegeven:

- a) je hebt vrijstelling voor een of meer deeltentamens, waardoor het resultaat van dat tentamen niet kan worden uitgedrukt in een cijfer,
- b) de omzettingstabellen van de HAN zijn niet toepasbaar,
- c) je hebt een tentamen behaald dat onderdeel is van een vrije minor bij een buitenlandse onderwijsinstelling of bij een andere Nederlandse onderwijsinstelling, en het is niet mogelijk om de daar behaalde resultaten om te zetten in een resultaat zoals bedoeld in paragraaf 8.3.1.

8.4 Deelnemen aan tentamens van de postpropedeutische fase

Als je een propedeutisch getuigschrift hebt van deze opleiding of van een opleiding bij een andere hogeschool met hetzelfde CROHO-nummer, of vrijstelling hebt van het propedeutisch examen, word je ingeschreven in de postpropedeutische fase en mag je deelnemen aan het onderwijs en de tentamens van de postpropedeutische fase.

Indien je nog geen propedeuse hebt behaald, is het mogelijk om bij de examencommissie toestemming te vragen om deel te nemen aan het onderwijs en de tentamens van de postpropedeutische fase. Toestemming vragen is niet nodig wanneer je hebt voldaan aan de studievoortgangsnorm, daarmee heb je automatisch toestemming om door te stromen naar de postpropedeutische fase. Voor de studievoortgangsnorm, zie Deel 2, hoofdstuk 6. Eventuele ingangseisen zoals bedoeld in paragraaf 8.2.1 blijven onverminderd van toepassing.

8.5 Aantal tentamengelegenheden per studiejaar

Je krijgt twee maal per studiejaar de gelegenheid om een tentamen of deeltentamen af te leggen. In de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald hoeveel (deel)tentamens per studiejaar worden afgenomen en in welke onderwijsperiode deze vallen.

Let op: als de opleiding meer dan 2 tentamengelegenheden per jaar organiseert, mag je toch maar van twee gelegenheden gebruik maken.

In de volgende uitzonderingssituaties kan in de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 zijn bepaald dat er één maal per studiejaar gelegenheid wordt geboden om het tentamen of deeltentamen af te leggen:

- als de aard van het onderwijs en de beoordeling daarvan een tweede gelegenheid onmogelijk maken, waarbij in dat geval altijd sprake is van een moment tijdens het verloop van de onderwijseenheid, waarin de student een indicatie krijgt of de tot dan toe geleverde prestaties voldoende zijn om het (deel)tentamen van de onderwijseenheid daadwerkelijk te kunnen behalen, of,
- als een tweede gelegenheid vanwege fysieke of logistieke redenen onmogelijk is en pas in het daarop volgende studiejaar een tentamengelegenheid kan worden aangeboden, en
- als tevens een alternatief is geboden dat verdere studievertraging voorkomt.

Deze uitzondering wordt de student bij aanmelding voor de onderwijseenheid en indien mogelijk voor aanvang van het studiejaar medegedeeld.

8.5.1 Intekenen voor (deel)tentamens

In Deel 2, hoofdstuk 9 staat beschreven of, hoe en voor welke datum je je moet intekenen voor een tentamen of deeltentamen.

Let op: Voor alle (deel)tentamens die na 31 januari 2023 worden afgenomen, geldt dat je je moet intekenen voor de (deel)tentamengelegenheden waar je gebruik van wilt maken. In de 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' in Deel 3 van dit opleidingsstatuut staat wat van jou verwacht wordt rondom het in- en uittekenen voor (deel)tentamens die na 31 januari 2023 worden afgenomen. In deze regeling zijn ook uitzonderingen opgenomen voor enkele situaties waarin het niet nodig is om je in te tekenen voor bepaalde (deel)tentamens.

8.5.2 Aanvraag extra tentamengelegenheid of andere tentamenvorm

Je kunt bij de examencommissie een extra gelegenheid aanvragen voor een tentamen of een deeltentamen. Je kunt bij de examencommissie een verzoek indienen om een (deel)tentamen in een andere vorm af te leggen. Het verzoek is gemotiveerd en omvat in ieder geval een beschrijving van de reden en het belang. Het Reglement examencommissie (zie Deel 3) regelt de aanvraagprocedure nader.

8.6 Tentamen in aangepaste vorm

Heb je een functiebeperking of chronische ziekte, of kun je om een andere reden zoals zwangerschap, niet aan de reguliere vorm van het (deel)tentamen deelnemen, dan kun je aan de examencommissie vragen om het (deel)tentamen in een vorm te doen die is aangepast aan jouw situatie.

De examencommissie bepaalt, zo nodig na overleg met jou en de examiner, in redelijkheid in welke vorm het (deel)tentamen kan worden afgelegd, welke faciliteiten worden aangeboden en welke afwijkende regels gelden.

8.7 Mondelinge (deel)tentamens

Een mondeling (deel)tentamen wordt door middel van een gesprek tussen de examiner(en) en de student afgenomen. Mondelinge (deel)tentamens zijn openbaar. De examencommissie kan in bijzondere gevallen van deze regel afwijken. Dit besluit wordt aan alle betrokkenen bekend gemaakt en gemotiveerd.

8.8 Wanneer wordt de uitslag van een tentamen bekend?

Het hangt van de tentamenvorm af wanneer de uitslag van een (deel)tentamen bekend wordt gemaakt:

- De uitslag van een schriftelijk (deel)tentamen wordt uiterlijk binnen 15 werkdagen aan jou bekendgemaakt. Deze uitslag wordt opgenomen in het studie-informatiesysteem (SIS).
- De uitslag van een mondeling (deel)tentamen wordt direct na het (deel)tentamen vastgesteld en na maximaal vijf dagen bekendgemaakt. Deze uitslag wordt opgenomen in SIS.
- De uitslag van een praktisch (deel)tentamen wordt direct na het (deel)tentamen, of indien dat niet mogelijk is, binnen vijf werkdagen aan jou bekendgemaakt. Deze uitslag wordt opgenomen in SIS.

Een resultaat dat in SIS is opgenomen, kan alleen worden gewijzigd in de volgende gevallen:

- Als een aantoonbaar onjuist resultaat in SIS is ingevoerd.
- In gevallen van fraude, bedrog of persoonsverwisseling.
- Als een examiner om gegronde en gemotiveerde redenen zijn beoordeling heeft herzien.
- Als je bij het College van Beroep voor de Examens of bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs beroep hebt ingediend tegen je beoordeling, dit beroep gegrond is verklaard en het resultaat door de examiner is herzien.

Wijzigd een resultaat nadat het al is ingevoerd in SIS? Dan krijg je daarvan bericht.

8.9 Tentamens: inzage- en nabesprekingsrechten

Je hebt het recht op nadere uitleg over de beoordeling van je (deel)tentamen. Dit is geregeld in de HAN-regels over nabespreking en inzage recht hieronder.

Bij zowel nabesprekingen als individuele inzage wordt bewaakt dat er niet kan worden gefraudeerd. Nabespreking en inzagerecht zijn als volgt ingericht:

8.9.1 Groepsgewijze nabespreking

Binnen 10 werkdagen na de uitslag van een (deel)tentamen organiseert de examinator een groepsgewijze bespreking, tenzij daaraan bij de studenten geen behoefte is gebleken.

8.9.2 Inzage in en nabespreking van eigen werk

Nadat de groepsbespreking is geweest of als er geen groepsbespreking is geweest, heb je als belanghebbende recht op inzage in en nabespreking van je eigen werk met je docent en met de examinator, tenzij je dit in redelijkheid en billijkheid al tijdens de groepsgewijze nabespreking had kunnen doen. Je mag dan alles inzien en bespreken: het beoordeelde (deel)tentamen, de vragen, opdrachten en normering. De inzage in en nabespreking van eigen werk moet binnen 6 weken na de uitslag mogelijk gemaakt worden.

8.9.3 Andere tentamenvormen

Indien er sprake is van een tentamenvorm waarop de bovenomschreven inzage- en nabesprekingsprocedure niet kan worden toegepast, wordt in de beschrijving van de onderwijseenheid in Deel 2, hoofdstuk 9 bepaald hoe inzage en nabespreking zijn ingericht. Daarbij worden dezelfde beginselen geborgd als in de paragrafen 8.9.1 en 8.9.2.

8.10 Leerwegaafhankelijk tentamen

Een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen is een (deel)tentamen waaraan je kunt deelnemen zonder gebruik te maken van het onderwijsaanbod van de onderwijseenheid. Als je wilt deelnemen aan een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen, kun je een gemotiveerd verzoek indienen bij de examencommissie. Dit verzoek omvat in ieder geval een beschrijving van de redenen en het belang.

De examencommissie neemt op grond van het ingediende bewijsmateriaal binnen 20 werkdagen een gemotiveerd besluit.

Indien dit besluit positief is kun je aan het (deel)tentamen deelnemen. Indien het reguliere (deel)tentamen daartoe niet geschikt of passend is, wijst de examencommissie de examinatoren aan en bepaalt zij de tentamenvorm, met inachtneming van de betreffende eindkwalificaties en beoordelingscriteria vermeld in Deel 2, hoofdstuk 9.

8.11 Wanneer en hoe kun je vrijstelling vragen voor een (deel)tentamen?

In Deel 2, hoofdstuk 9 staat per (deel)tentamen beschreven welke kennis, inzicht en vaardigheden en attitude je moet aantonen en hoe die getoetst en beoordeeld worden. Je kunt de examencommissie verzoeken om vrijstelling van één of meer (deel)tentamens als je aantoont dat je de bij het (deel)tentamen behorende kennis, inzicht en vaardigheden en attitude al beheerst. Dit kun je aantonen met:

- het bewijs dat je eerder een tentamen in het hoger onderwijs hebt behaald;
- een officiële rapportage Erkenning Verworven Competenties;
- bewijzen dat je elders de vereiste kennis, het vereiste inzicht en/of de vereiste vaardigheden hebt opgedaan.

De beoordelingscriteria van de (deel)tentamens zoals vastgesteld in Deel 2, hoofdstuk 9, vormen hierbij voor de examencommissie de richtlijn voor het verlenen van de vrijstelling.

Je krijgt voor een vrijgesteld (deel)tentamen geen cijfer of de kwalificatie 'voldaan', maar de kwalificatie 'vrijstelling'.

De procedure voor het verlenen van vrijstelling vind je in het Reglement examencommissie (Deel 3).

De examencommissie kan bepaalde eerder behaalde (deel)tentamens, studiepunten en getuigschriften aanwijzen die recht geven op vrijstelling voor één of meer (deel)tentamens.

Deze aanwijzingen zijn opgenomen in een bijlage die onderdeel is van het Reglement examencommissie. Deze aanwijzingen kunnen door de examencommissie tevens worden aangemerkt als grondslag voor vrijstellingen voor het afleggen van een of meer (deel)tentamens van onderwijseenheden behorend bij de verkorte trajecten als bedoeld in Deel 2, hoofdstuk 3.

8.12 De afsluitende examens

Het hoger beroepsonderwijs kent in bacheloropleidingen twee wettelijke examens. Het propedeutisch examen als afsluiting van de propedeuse, en het afsluitende bachelorexamen aan het einde van de opleiding. Je haalt deze examens als je alle tentamens behaald hebt die bij het desbetreffende examen horen. Dit is anders als de examencommissie heeft bepaald dat er een extra onderzoek nodig is naar jouw inzicht, vaardigheden en kennis. In dat geval moet je ook dat onderzoek (tentamen) met goed gevolg hebben afgelegd. Pas dan heb je het examen met goed gevolg afgelegd.

8.12.1 Cum laude

Als je voor alle tentamens die meetellen voor het examen bij je eerste deelname een cijfer 8 of hoger hebt behaald, dan slaag je 'cum laude' voor dat examen. Tentamens uit de propedeuse tellen mee voor het propedeuse-examen en tentamens uit de postpropedeuse tellen mee voor het bachelorexamen. Hierbij gelden de tentamencijfers per onderwijseenheid; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing. Als een tentamen uit deeltentamens bestaat, tellen voor het benodigde cijfer 8 voor het tentamen alleen de cijfers van de deeltentamens mee die bij je eerste deelname zijn behaald.

Per examen kan één uitzondering gemaakt worden op deze regel. Die uitzondering houdt in dat per examen één deeltentamen herkanst mag worden en dat het hoogst behaalde resultaat meetelt voor het bepalen van het predicaat 'cum laude'. Wanneer een tentamen niet bestaat uit meerdere deeltentamens, mag dat tentamen herkanst worden.

Tentamens die horen bij de uitbreiding van je studielast, zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 5, blijven bij de beoordeling voor toekenning van het predicaat 'cum laude' buiten beschouwing.

In de propedeuse mogen voor niet meer dan 30 studiepunten vrijstelling of een kwalificatie 'voldaan' zijn verkregen en in de postpropedeutische fase voor niet meer dan 75 studiepunten.

8.12.2 Met genoegen

Als je voor alle tentamens die meetellen voor het bachelorexamen bij je eerste deelname een cijfer 7 of hoger hebt behaald, dan slaag je 'met genoegen' voor dat examen. Hierbij gelden de tentamencijfers per onderwijseenheid; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing. Als een tentamen uit deeltentamens bestaat, tellen voor het benodigde cijfer 7 voor het tentamen alleen de cijfers van de deeltentamens mee die bij je eerste deelname zijn behaald.

Er kan één uitzondering gemaakt worden op deze regel. Die uitzondering houdt in dat één deeltentamen herkanst mag worden en dat het hoogst behaalde resultaat meetelt voor het bepalen van het predicaat 'met

genoegen'. Wanneer een tentamen niet bestaat uit meerdere deeltentamens, mag dat tentamen herkanst worden.

Tentamens die horen bij de uitbreiding van je studielast, zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 5, blijven bij de beoordeling voor toekenning van het predicaat 'met genoegen' buiten beschouwing.

In de postpropedeuse mogen voor niet meer dan 75 studiepunten vrijstelling of een kwalificatie 'voldaan' zijn verkregen.

8.13 Resultatenoverzicht, bewijsstukken en verklaringen

8.13.1 Hoe kun je een – gewaarmerkt – overzicht krijgen van je studieresultaten?

Van je tentamenresultaten die in SIS staan, kun je een uitdraai maken. Als je dit overzicht van resultaten buiten de HAN als officieel bewijsstuk wilt gebruiken, kun je bij het Vraagpunt Studentzaken, via ASK@han.nl een gewaarmerkt resultatenoverzicht aanvragen. De waarmerking biedt geen garantie dat de desbetreffende autoriteit dit dan ook als zodanig erkent.

8.13.2 Bewijsstuk tentamen

Van elk afgelegd (deel)tentamen ontvang je van de examinerator een schriftelijk en ondertekend bewijsstuk. Dit kan een digitaal ondertekend bewijsstuk zijn. Dit bewijsstuk vermeldt de naam en code van het (deel)tentamen, de onderwijseenheid en je resultaat. De examinerator is verplicht om je dat bewijs te geven.

Bewaar zelf deze bewijzen goed.

8.13.3 Verklaring

Stop je met de opleiding en heb je geen recht op een propedeutisch of bachelor getuigschrift? Als je meer dan één tentamen hebt behaald ontvang je desgevraagd van de examencommissie een verklaring waarin staat welke tentamens je hebt gehaald, voor welke opleiding, hoeveel studiepunten je hiervoor hebt gekregen en, als dat van toepassing is, het programma waarvoor dit wordt uitgereikt.

8.13.4 Modulecertificaat

n.v.t.

8.14 Getuigschrift, graad en diplomasupplement

8.14.1 Propedeutisch getuigschrift

Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat je alle tentamens van de propedeutische fase hebt gehaald, en is vastgesteld dat je bent ingeschreven aan de HAN voor de opleiding en dat je voldaan hebt aan al je financiële verplichtingen jegens de HAN, reikt de examencommissie je het propedeutisch getuigschrift van de opleiding uit.

Let op, vanaf het moment dat OSIRIS in gebruik wordt genomen als studie-informatiesysteem geldt het volgende: Als je alle tentamens van de propedeutische fase hebt behaald, kun je je getuigschrift aanvragen via OSIRIS. Pas na je aanvraag controleert de examencommissie of je inderdaad alle tentamens van de propedeutische fase hebt behaald, of je bent ingeschreven voor de opleiding en of je voldaan hebt aan al je financiële verplichtingen jegens de HAN. Daarna reikt de examencommissie het propedeutisch getuigschrift uit.

8.14.2 Bachelorgetuigschrift en diplomasupplement

Nadat het college van bestuur de graad heeft verleend, reikt de examencommissie het getuigschrift van de bacheloropleiding en het bijbehorende Engelstalige diplomasupplement uit nadat door of namens het college van bestuur is vastgesteld dat je voor de opleiding bent ingeschreven aan de HAN en aan alle financiële verplichtingen jegens de HAN hebt voldaan.

Let op, vanaf het moment dat OSIRIS in gebruik wordt genomen als studie-informatiesysteem geldt het

volgende: Als je alle tentamens van de opleiding hebt behaald, kun je je getuigschrift aanvragen via OSIRIS. Pas na je aanvraag controleert de examencommissie of je inderdaad alle tentamens van de opleiding hebt behaald, of je bent ingeschreven voor de opleiding en of je voldaan hebt aan al je financiële verplichtingen jegens de HAN. Daarna reikt de examencommissie het getuigschrift en het bijbehorende Engelstalige diplomasupplement uit. De officiële datum van afstuderen is de dag dat de examencommissie vaststelt dat je alle vereiste studiepunten hebt behaald.

8.14.3 Graad en graadtoevoeging

Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat je het bachelorexamen met goed gevolg hebt afgelegd, verleent het college van bestuur van de HAN je de graad die hoort bij jouw opleiding. Bij deze graad hoort een officiële bekorting die je in binnen- en buitenland achter je achternaam mag zetten.

Je krijgt de volgende graad: Bachelor of Arts
Deze graadtoevoeging staat ook op het getuigschrift.
De bij deze graad behorende bekorting is: BA

8.14.4 Extra aantekeningen

n.v.t.

8.14.5 Afwijking uitreikingsmoment getuigschrift bacheloropleiding

Je kunt de examencommissie verzoeken om uitstel van het uitreiken van je getuigschrift. Dit uitstel wordt voor maximaal twee jaar verleend.

Let op, vanaf het moment dat OSIRIS in gebruik wordt genomen als studie-informatiesysteem geldt het

volgende: Als je niet wilt afstuderen nadat je alle tentamens van je opleiding hebt behaald, moet je bij de examencommissie een aanvraag indienen tot uitstel van het uitreiken van je getuigschrift. Je mag je afstuderen maximaal twee jaar uitstellen. Als je niet binnen twee jaar alsnog een aanvraag voor het getuigschrift indient, wordt je getuigschrift na uiterlijk twee jaar in OSIRIS automatisch uitgereikt.

Vraag je nadat je alle tentamens behaald hebt je getuigschrift niet aan, en heb je ook niet tijdig uitstel aangevraagd, dan zal de examencommissie na twee jaar overgaan tot het uitreiken van het getuigschrift.

8.15 Beroep

Tegen een beslissing inzake het onderwijs, de examens en de (deel)tentamens op grond van de onderwijs- en examenregeling, kun je binnen 6 weken beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens van de HAN.

Tegen welke beslissingen je beroep kunt instellen en hoe je dit doet, vind je op HAN Insite bij Bureau Klachten en Geschillen: <https://www.han.nl/over-de-han/klacht-en-bezwaar/>

9 Beschrijving van het onderwijs (de onderwijseenheden)

In dit hoofdstuk is het onderwijs van jouw opleiding beschreven in de vorm van een curriculumoverzicht en beschrijving van de onderwijseenheden, te beginnen bij de onderwijseenheden van de propedeuse, daarna die van de postpropedeuse en de minoren.

Hieronder staat een schematisch overzicht waarin je in een oogopslag kunt zien hoe de opleiding in elkaar zit en welke onderwijseenheden bij de opleiding horen.

PROPEDEUSE

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Verbinden 7 stp	Verschijnen 7 stp	Verdiepen 14 stp	Ontwikkelen 14 stp
	Verbeelden 14 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Vaktherapeutisch middel-Onderzoek 14 stp		Vaktherapeutisch middel- Spelbegeleiding 7 stp	Vaktherapeutisch middel- Aantonen 7 stp
	Methodisch handelen-Observeren 14 stp		Methodisch handelen- Behandelen 7 stp	Methodisch handelen- Verantwoorden 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Body of Artistic Skills (BOAS) 1 14 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 2 14 stp	
	Ervaren en verkennen 7 stp	Experimenteren en evalueren 7 stp	Toepassen en reflecteren 7 stp	Verbinden en documenteren 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	PMT Methodisch Handelen-Basisvaardigheden en werkalliantie 30 stp		PMT Methodisch Handelen-Preventief en vraaggericht - A 15 stp	PMT Methodisch Handelen- Preventief en vraaggericht - B 15 stp

POSTPROPEDEUSE

HF1

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Werken aan psychisch herstel 7,5 stp	Ontwikkelingsgericht behandelen bij beperkingen 7,5 stp	Behandelen bij psychiatrische problemen 7,5 stp	Preventie voor een gezond leven 7,5 stp
	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding 7,5 stp		Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis 7,5 stp	
	Praktijkleren 2 11 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Vaktherapeutisch Middel – Zelfverving 5 stp			Vaktherapeutisch middel – Presenteren 5 stp
	Methodisch handelen - Zelfverving en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen 14 stp		Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek 14 stp	
	Vaktherapeutisch middel – Verdieping 8 stp			
	Methodisch Handelen – Praktijkleren en Onderzoek 10 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Body of Artistic Skills (BOAS) 3 8 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 4 8 stp	
		Onderzoek 4 stp		
	Muziektherapie als psychosociale zorg 9 stp	Muziektherapie als behandeling A 9 stp	Muziektherapie als behandeling B 9 stp	Muziektherapie als zelfstandige behandeling 9 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	PMT: Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag 30 stp		PMT: Methodisch handelen gericht op brein en lijf 30 stp	

HF2/3**Differentiaties Beeldende therapie, Dramatherapie, Muziektherapie**

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2 Jaar 3	Methodisch handelen A 22,5 stp		Methodisch handelen B 22,5 stp	
	Vaktherapeutisch middel 10 stp			
	Innoveren en ondernemen 5 stp			
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor ² 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2 Jaar 3	Psychomotorisch behandelen in de praktijk-A 30 stp		Psychomotorisch behandelen in de praktijk-B 30 stp	
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor ³ 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

² Studenten kiezen voor een minor in semester 1 of 2. In het geval dat ze voor semester 2 kiezen zijn de andere OWE's uit HF3 geroosterd in semester 1

³ Zie vorige voetnoot

9.1 Onderwijseenheden van de propedeuse

9.1.1 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding
Naam OWE lang Engelstalig	Academic Counseling
Naam OWE kort Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding
Naam OWE kort Engelstalig	Academic Counseling
Naam onderwijseenheid	Studieloopbaanbegeleiding / Academic Counseling
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1SLB
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	28
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De studieloopbaanbegeleiding is gericht op begeleiding bij studievoortgang en de loopbaan. Deze begeleiding bestaat hoofdzakelijk uit individuele begeleiding en enkele keren per jaar zijn er (sub)groepsbijeenkomsten.</p> <p>Zowel SLB-er en -student dragen zorg voor de waarborging van het leerproces. Een student wordt actief ondersteund bij onderwerpen die spelen rondom studie en loopbaan. Daarnaast stimuleert en/of adviseert de SLB-er wanneer zich problemen voordoen tijdens de studie t.a.v. studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. De begeleiding is gericht op het individuele studietraject. Daarnaast krijgt de student 56 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit of het opdoen van vaardigheden ten behoeve voor het goed doorlopen van de studie. Dat betekent dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en op welke wijze deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Veel opties zijn mogelijk, bv. ook het volgen van specifieke studievaardigheden bij HAN Studiesucces of een cursus Mindfulness. De student bespreekt de gekozen optie met de SLB-er. De student dient een plan in met verantwoording van de activiteiten (in welke opzichten dragen de activiteiten bij aan de ontwikkeling) bij de SLB-er.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	In deze OWE onderzoekt de student zijn drijfveren om het verdere onderwijs in de propedeuse te volgen. De samenhang is vooral te vinden op overstijgend en reflectief niveau.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, gesprekken in subgroepen, individuele gesprekken.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Verslag vrije ruimte
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Report Completion of Choice
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Verslag vrije ruimte

	VTH-1SLB-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan dat zijn gestelde leerdoelen betrekking hebben op één of meer eindkwalificaties. - De student toont aan dat de activiteiten waar hij/zij aan deelgenomen heeft passen bij het gestelde leerdoel. - De student toont aan hoe de gedane activiteiten passen bij zijn ontwikkeling als vaktherapeut.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je tekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS

9.1.2 Onderwijseenheden beeldende therapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Verbinden
Naam OWE lang Engelstalig	To Connect
Naam OWE kort Nederlandstalig	Verbinden
Naam OWE kort Engelstalig	To Connect
Naam onderwijseenheid	Verbinden / To Connect
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1BVBI
Onderwijsperiode	Periode 1
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	72
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE staat Verbinden centraal. De student gaat op zoek naar zijn socialisatie en persoonlijke leerstijl en maakt een beeldende zelfanalyse (0-niveau). Dit zal resulteren in de vorm van een narratief levensboek in woord en beeld. Daarnaast verbindt hij zich met het beeldend therapeutisch vakgebied door een oriëntatie op diverse beroepssituaties en doelgroepen. Hiertoe worden vaktherapeuten uitgenodigd voor het geven van workshops, waardoor de student ervaringsgericht kan leren over de praktijk.

Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In deze OWE wordt een aanvang gemaakt met de Body of Artistic Skills (AVV) die wordt toegepast in het handelen m.b.t het vaktherapeutisch middel. De kennis van ontwikkelingspsychologie, de reflectie op eigen socialisatie, handelingspatronen en de kennismaking met verschillende doelgroepen vormen een basis voor het beroep van vaktherapeut en vinden hun neerslag in het life-review.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2021). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Levensboek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Life Review
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Levensboek VTH-1BVBI-2
Beoordelingscriteria	EK2 - De student beheerst kennis van de ontwikkelingspsychologie en kan deze toepassen in een narratief levensboek. EK3 - De student voert een kleinschalig onderzoek uit in de vorm van een interview waarbij hij gebruikt maakt van een interviewguide en coderingsschema. EK4 - De student heeft inzicht in eigen socialisatie en persoonlijke leerstijl en kan dit logisch beschrijven. EK5 - De student heeft en toont aan basiskennis te hebben m.b.t. materialen en past dit door middel van verschillende werkvormen toe. - De student benoemt persoonseigen kenmerken in zijn beeldend werk en handelen en kan op diverse lagen reflecteren met behulp van het ETC als theoretisch kader.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Narratief levensboek in woord en beeld
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1

Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS.

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Verbeelden
Naam OWE lang Engelstalig	To Imagine
Naam OWE kort Nederlandstalig	Verbeelden
Naam OWE kort Engelstalig	To Imagine
Naam onderwijseenheid	Verbeelden / To Imagine
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1BVBD
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	144
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In Periode 1 van deze OWE maakt de student kennis met de onderste laag van het ETC en verdiept zich op beeldende wijze in de kinesthetische en sensorische component. Centraal staan begrippen als verwondering, spel en experiment. In Periode 2 van deze OWE oriënteert de student zich op de geschiedenis van het beroep, de kunst. De student leert naast eigen werk ook kunstwerken uit de kunstgeschiedenis morfologisch te analyseren en te beschrijven. De student legt een beeldende verbinding tussen eigen werk en werken uit de kunstgeschiedenis. De student verdiept zich op beeldende wijze in de bovenste lagen van het ETC.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De eerste lesperiode is gericht op het ontdekken van het persoonlijke ontwikkelingsverhaal en het eigen beeldend handelen. In de OWE Verbeelden krijgt dit in periode 1 vorm door de verbinding te leggen met de onderste laag van het ETC. In deze OWE worden de ambachtelijke vaardigheden in het vaktherapeutisch middel ontwikkeld en verder uitgebreid (textiel, tekenen, schilderen en boetsen). In lesperiode 2 wordt de blik verbreed. Er wordt niet meer alleen gekeken naar het eigen handelen, maar ook naar dat van de ander. Bij de OWE Verschijnen zijn de anderen de medestudenten, bij de OWE Verbeelden plaats je je eigen en andermans handelen in een bredere, historische context. Er is zowel aandacht voor de geschiedenis van de vaktherapie, de psychologie als de kunstgeschiedenis. De kennis van de

	kunstgeschiedenis wordt toegepast in het beeldend handelen en in een morfologische analyse.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, kennisclips, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Lange, J. (2005). Terug naar Heiloo: 'Vaktherapie' in de jaren vijftig (deel 1). <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 2(4), 10-18.</p> <p>De Visser, A. (2018). <i>Hardop kijken met voetnoten: Een inleiding tot kunstbeschouwing</i> Boom.</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Itten, J. (2008). <i>Kleurenleer</i> (R. Smeets, Vert.). Tirion Art.</p> <p>Nederlandse Vereniging Beeldende Therapie. (2018). <i>Beeldende therapie in de ggz</i>. Bekijk dit document online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets Expositie en presentatie beeldend werk
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test Exposition and Presentation of Artwork
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Kennistoets VTH-1BVBD-1 Expositie en presentatie beeldend werk VTH-1BVBD-2
Beoordelingscriteria	<p>Kennistoets EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan overzicht en inzicht te hebben in de ontstaansgeschiedenis van vaktherapie. - De student heeft kennis van het ontstaan van (internationale) therapeutisch stromingen en werkwijzen. <p>Expositie en presentatie beeldend werk EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont in het beeldend onderzoek nieuwe mogelijkheden en laat grensverleggend werk zien. - De student toont basisvaardigheden met materialen, gereedschappen en werkvormen. - De student herkent de eigen kwaliteiten en uitdagingen in het beeldend handelen en kan deze aantonen in het beeldend werk. - De student reflecteert aan de hand van verschillende componenten van het ETC op het beeldend handelen. - De student onderzoekt thema's, stijkenmerken en beeldelementen uit de kunstgeschiedenis en past deze toe in beeldend werk. - De student maakt een morfologische analyse (volgens een gegeven model) van het werk van een kunstenaar en koppelt dit aan eigen werk.

	- De student heeft aantoonbaar met feedback gewerkt en benoemt op basis hiervan vervolgstappen voor de eigen beeldende ontwikkeling.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistoets Expositie en presentatie beeldend werk
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS.

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Verschijnen
Naam OWE lang Engelstalig	To Appear
Naam OWE kort Nederlandstalig	Verschijnen
Naam OWE kort Engelstalig	To Appear
Naam onderwijseenheid	Verschijnen / To Appear
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1BVSC
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	72
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE leert de student vanuit verschillende waarnemingsposities te onderzoeken wat aan hem/haar verschijnt. De student weet hierbij het verschil tussen observeren en interpreteren en kan een beschrijving maken van gedrag en mogelijke achtergronden van gedrag. Verschillen en overeenkomsten in culturele en sociale achtergrond worden in de beschrijving meegenomen. Ook vanuit de geschiedenis leert de student hoe diverse stromingen geïnterpreteerd kunnen worden. In het beeldend werken komt beeldwaarneming, analyse en beschrijving aan de orde.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	In deze OWE wordt de Body of Artistic Skills verder uitgebouwd en toegepast in het handelen m.b.t het vaktherapeutisch middel.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (2008). <i>Handboek creatieve therapie</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Performance assessment VTH-1BVSC-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan de toegepaste gesprekstechnieken verantwoorden. - De student weet vanuit een vaktherapeutisch kader passende en verdiepende vragen te stellen waarmee hij de ander uitnodigt tot onderzoek. - De student houdt rekening met de persoonlijke draagkracht en sociale- en culturele achtergrond van zichzelf en de ander. - De student signaleert, reflecteert en handelt sensitief naar zichzelf en naar de ander. - De student toont aan vanuit verschillende posities te kunnen waarnemen. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student maakt een verschil tussen observeren en interpreteren; de student benoemt wat hij waarneemt en plaatst dit en begrijpt dit vanuit een vaktherapeutisch kader. - De student zet zichzelf en de ander aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutisch middel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance assessment
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je tekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS.

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Verdiepen
Naam OWE lang Engelstalig	To Diepen
Naam OWE kort Nederlandstalig	Verdiepen
Naam OWE kort Engelstalig	To Diepen
Naam onderwijseenheid	Verdiepen / To Diepen
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1BVDI
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	144
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De OWE staat in het teken van praktijkleren, door stage te lopen in een sociaal maatschappelijke beroepscontext. Deze context kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden. De student leert in de stagecontext te handelen met trans diagnostische interventies, en deze te combineren met de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. De verdieping van een praktijkprobleem mondt uit in een onderzoeksvraag waar de student middels literatuuronderzoek tot een onderzoeksvraag komt. Studenten nemen de praktijk mee de les in, aan de hand van bijvoorbeeld video-opnames van hun ervaringsgerichte interventies met cliënten.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	In deze OWE wordt de Body of Artistic Skills verder uitgebouwd en toegepast in het handelen m.b.t. het vaktherapeutisch middel (AVV). De verdieping in methodisch handelen in het vaktherapeutisch werkveld draagt in belangrijke mate bij aan de professionalisering en positionering van de aankomend beeldend therapeut.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Molen, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2018). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> (4 ^e druk). Boom. Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Tiemens, B., Kaasenbrood, A., & De Niet, G. (2010). <i>Evidence Based werken in de GGZ: Methodisch werken als oplossing</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Casusverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Case Report

Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Casusverslag VTH-1BVDI-2
Beoordelingscriteria	EK1 - De student heeft kennis van en ervaring met een verscheidenheid aan culturele en sociale achtergronden, is bewust van de invloed hiervan op de ontwikkelingsmogelijkheden van een persoon (bouwt voort op vorige periodes). EK2 - De student begeleidt de ander op een ondersteunende manier en maakt gebruik van transdiagnostische interventies. - De student heeft en toont aan ervaring te hebben met de toepassing van het beeldend therapeutisch middel binnen een bestaande context en kan deze ervaring plaatsen binnen bovenstaand kader.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Casusverslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS.

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Ontwikkelen
Naam OWE lang Engelstalig	To Develop
Naam OWE kort Nederlandstalig	Ontwikkelen
Naam OWE kort Engelstalig	To Develop
Naam onderwijseenheid	Ontwikkelen / To Develop
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1BOWI
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	108
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE staan leer/veranderprocessen centraal van de student zelf en ook van de cliënten uit zijn stage-ervaring. De student reflecteert op het afgelopen leerjaar, op wat hij geleerd heeft, wat er veranderd is en hoe dat vorm heeft gekregen. De student integreert hierbij stage-ervaringen en ervaringen in zijn vaktherapeutisch middel. Groepsdynamische processen worden hierin ook meegenomen.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In deze OWE komen ervaringen in de praktijk, theoretische verdieping van een praktijkprobleem, het vaktherapeutisch methodisch handelen, de reflectie op het handelen en de ontwikkeling in het vaktherapeutisch middel samen.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online De Haas, W. (2020). <i>Groepsbehandeling en teambegeleiding in de zorg: Een praktische handleiding op basis van de groepsdynamica</i> (2e herziene editie). Boom. Bekijk dit boek online Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Remmerswaal, J. (2011). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen. Bekijk dit boek online Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Review Integrale toets
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Review Integral Test
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Review VTH-1BOWI-1 Integrale toets VTH-1BOWI-2
Beoordelingscriteria	<p>Review</p> <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student signaleert een praktijkprobleem in het vaktherapeutisch werkveld en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument en analyseert de resultaten hiervan (apart verslag). - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en presenteert dit binnen de eigen lesgroep. - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. <p>Integrale toets</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert zowel schriftelijk als mondeling op het methodisch handelen binnen een groepsdynamische setting. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student biedt een transdiagnostische beeldende groepsopdracht aan en onderbouwt de gemaakte methodische keuzes. - De student exploreert en experimenteert op een ervaringsgerichte beeldende manier met thema's gerelateerd aan de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt de persoonlijke en professionele leeropbrengst van de propedeuse. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont de persoonlijke contactvaardigheid met gebruik van het vaktherapeutisch middel en reflecteert hierop. - De student onderbouwt de persoonlijke beeldende ontwikkeling met een samenhangende expositie, waarin het werk van het tweede semester qua inhoud en vorm vergeleken wordt met dat van het eerste semester. - De student toont zowel in twee- als in driedimensionaal werk beheersing van ambachtelijke vaardigheden en kiest passende materialen, werkvormen en werkwijzen die de thematiek ondersteunen. - De student reflecteert op handelingspatronen en ervaringen in het vaktherapeutisch middel en kan hierbij een verbinding leggen met alle lagen van het ETC.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Review IT, integratie eigen beeldend proces en therapeutisch proces (inclusief casus/beeldend werk)

Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS.

9.1.3 Onderwijseenheden dramatherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Onderzoek
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality - Research
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Onderzoek
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality - Research
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Onderzoek / Artistic Modality - Research
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1DVMO
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid werkt de student aan de eigen spelontwikkeling en spelvaardigheden.</p> <p>De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk op het spelen ligt.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p> <p>Door middel van een klein praktijkgericht onderzoek verdiept de student zich in een praktijkprobleem uit het dramatherapeutisch werkveld. De student leert een interview af te nemen en maakt een beperkte kwalitatieve analyse.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p> <p>Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel</p>
Samenhang	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten.</p> <p>In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodisch handelen-Verantwoorden ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.</p> <p>In de OWE's Vaktherapeutisch middel-Onderzoek, Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie.</p> <p>Reflectie op de eigen spelontwikkeling en het actief vorm geven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook de theoretische achtergronden die worden behandeld.</p> <p>Daarnaast leert de student een klein praktijkonderzoek uitvoeren gericht op het dramatherapeutisch werkveld. Dit vormt een eerste opstap in het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Johnstone, K. (1990). <i>Impro: Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop.</p> <p>Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i>. Uitgeverij IT & FB.</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Spelpresentatie met reflectie Onderzoek: interview
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation and Reflection Interview
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Spelpresentatie met reflectie VTH-1DVMO-1 Onderzoek: interview VTH-1DVMO-2
Beoordelingscriteria	<p>Spelpresentatie met reflectie EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft en ontvangt feedback volgens de daarvoor geldende regels. - De student reflecteert op opgedane spelervaring en ontvangen feedback. - De student schrijft vaardig en kan een reflectiemodel hanteren. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot de vormgeving van zijn eigen spelontwikkeling. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot spelvaardigheden. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot dramaturgische aspecten. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot vormgevingsaspecten. <p>Onderzoek: interview EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verdiept zich in een praktijkvraagstuk. - De student doet een interview aan de hand van een passende interviewgide. - De student analyseert het interview conform (beperkte) kwalitatieve analyse. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek. - De student presenteert de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - De student presenteert het onderzoek op passende wijze.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Spelpresentatie met reflectie: Handelingstoets met schriftelijk verslag Onderzoek: interview: Schriftelijke toets en presentatie
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	Beiden: 1

Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Observeren
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods – To Observe
Naam OWE kort Nederlandstalig	Methodisch handelen - Observeren
Naam OWE kort Engelstalig	Therapeutic Methods – To Observe
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Observeren / Therapeutic Methods – To Observe
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1DMHO
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE ontwikkelt de student methodisch handelen tijdens observatie. De student leert zichzelf en de ander kennen, door middel van theoretische modellen en ervaringsgerichte interventies, met dramawerkvormen. De student past de (spel-)vaardigheden toe die geleerd zijn in de OWE Vaktherapeutisch middel-Onderzoek. Reflectie op het eigen methodisch handelen en het actief vorm geven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook voor de theoretische achtergronden die worden behandeld.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen, leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodische handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2021). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Deel 1 Bekijk dit boek online</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Kennistoets VTH-1DMHO-1 Performance assessment VTH-1DMHO-2
Beoordelingscriteria	<p>Kennistoets EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie, de verschillende communicatiestijlen en verschillende culturen. <p>Performance assessment EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie en laat zien deze kennis toe te kunnen passen door afgestemd, op de ontwikkeling van de cliënt, contact te maken. - De student laat zien gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met een casus met enkelvoudige problematiek. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat in zijn therapeutisch handelen een respectvolle benadering zien, die steunend, structurend en enthousiasmerend is en verantwoordt zijn interventies. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen en onderbouwen bij enkelvoudige problematiek en passend bij de ontwikkeling van kind (de cliënt).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistoets: Schriftelijk deeltentamen Performance assessment: PA (op basis van casus met enkelvoudige problematiek)
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Kennistoets: 1e: periode 1 2e: periode 2 Performance assessment: 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	Beiden: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te

	melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Spelbegeleiding
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality - Play Guidance
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel: Spelbegeleiding
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality - Play Guidance
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Spelbegeleiding / Artistic Modality - Play Guidance
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1DVMS
Onderwijsperiode	Periode 3
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid zet de student het vaktherapeutisch middel in een praktijksituatie in. Hij begeleidt een of meerdere deelnemers in spel en draagt zorg voor de daarbij horende randvoorwaarden. De student leert het spelgedrag van een ander aan te sturen, te beïnvloeden, te observeren en te beschrijven. Ook leert hij eigen interventies bewust toe te passen en te evalueren.</p> <p>Naast bovenstaande gaat de spelontwikkeling van de student ook in deze OWE door. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk naast het spelen ook op de spelbegeleiding komt te liggen.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p> <p>Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel</p>

Samenhang	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodisch handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.</p> <p>In de OWE's Vaktherapeutisch middel-Onderzoek, Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie.</p> <p>In deze OWE zet de student het vaktherapeutisch middel in een praktijksituatie in. Hij rapporteert over het spelgedrag van een deelnemer en over zijn eigen interventies.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Elzinga, D., & Smallegoor, R. (2008). <i>Toi toi toi: 24 theatersportlessen</i>. Uitgeverij IT & FB.</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Johnstone, K. (1990). <i>Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop.</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Stagerapportage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Internship Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Stagerapportage VTH-1DVMS-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in bij de begeleiding van deelnemers in een praktijksituatie. - De student toont aan gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met verschillende culturen in contact met deelnemers. - De student rapporteert over het spelgedrag van een deelnemer. - De student rapporteert over zijn eigen interventies. - De student rapporteert helder in correct Nederlands.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke toets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je tekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Behandelen
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods - To Treat
Naam OWE kort Nederlandstalig	Methodisch handelen - Behandelen
Naam OWE kort Engelstalig	Therapeutic Methods - To Treat
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Behandelen / Therapeutic Methods - To Treat
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1DMHB
Onderwijsperiode	Periode 3
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE gaat de student een behandelplan ontwerpen voor een cliënt met eenvoudige problematiek. In dit behandelplan onderbouwt hij zijn interventies met literatuur. De student leert hoe hij kan afstemmen op de problematiek en de hulpvraag van de cliënt. Hij zet dramatherapeutische werkvormen in om de cliënt aan te zetten tot ervaren in het vaktherapeutisch middel. Reflectie op het eigen methodisch handelen en het actief vorm geven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook voor de theoretische achtergronden die worden behandeld. De student sluit de OWE af met een handelingstoets waarin hij laat zien dat hij ervaringsgerichte interventies kan toepassen bij eenvoudige problematiek.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen, leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodische handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Johnstone, K. (1990). <i>Impro: Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop. Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i> . Uitgeverij IT & FB.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment en behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment with Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Performance assessment en behandelplan

	VTH-1DMHB-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien afgestemd in het contact te zijn doordat hij rekening houdt met de problematiek en hulpvraag van de cliënten. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan een behandelplan ontwerpen waarin hij zijn interventies met de cliënt kan onderbouwen en verantwoorden. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen bij eenvoudige problematiek. - De student laat zien dramatherapeutische werkvormen in te kunnen zetten om de cliënt te laten ervaren, afgestemd op de doelstelling en het (spel-)niveau van de cliënt.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Handelingstoets met schriftelijk verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Aantonen
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality - To Demonstrate
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Aantonen
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality - To Demonstrate
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Aantonen / Artistic Modality - To Demonstrate
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1DVMA
Onderwijsperiode	Periode 4
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid zet de student spel in om aspecten uit zijn eigen ontwikkeling (en die van anderen) theateraal vorm te geven. Drama dient hierbij als middel om reflectie en thematiek zichtbaar te maken en te communiceren naar een publiek. Hierbij komen alle theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) aan bod.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>

Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Methodisch handelen-Observeren, Methodisch handelen-Behandelen en Methodisch handelen-Verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-Onderzoek, Vaktherapeutisch middel-Spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In deze OWE geeft de student aspecten uit zijn eigen ontwikkeling – zoals die in het afgelopen studiejaar heeft plaats gevonden - teatraal vorm. De student reflecteert hierbij overkoepelend op zijn ontwikkeling.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i> . Uitgeverij IT & FB. Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Theatrale presentatie Ontwikkeling en Reflectie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Theatrical Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Theatrale presentatie Ontwikkeling en Reflectie VTH-1DVMA-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan zijn ontwikkeling vorm te hebben gegeven op basis van feedback en reflectie. - De student kan zijn ontwikkeling koppelen aan de eindkwalificaties en hierop reflecteren. - De student toont dramaturgische vaardigheden in het vormgeven van zijn eigen ontwikkeling. - De student toont vaardigheden in de theatrale vormgeving passend bij de inhoud van de presentatie. - De student toont spelvaardigheden en daagt zichzelf hierin uit.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Handelingstoets met schriftelijk verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Verantwoorden
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods - To Justify
Naam OWE kort Nederlandstalig	Methodisch handelen - Verantwoorden
Naam OWE kort Engelstalig	Therapeutic Methods - To Justify
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Verantwoorden / Therapeutic Methods - To Justify
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1DMHV
Onderwijsperiode	Periode 4
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze onderwijseenheid onderzoekt de student een praktijkprobleem in het kader van dramatherapie bij een specifieke cliëntenproblematiek en werkt dit uit in een review. Deze kennis integreert de student in zijn methodisch handelen. Hij maakt kennis met transdiagnostische factoren binnen behandelkaders en leert verschillende dramatherapeutische behandelmodules toe te passen. De student kan hierbij schriftelijk en mondeling rapporteren en reflecteert over zijn methodisch handelen aan de hand van verkregen feedback.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In de OWE's Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen, leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut. Tevens leert hij dramawerkvormen die hij in kan zetten bij dramatherapie. In de OWE's Methodisch handelen-observeren, Methodisch handelen-behandelen en Methodische handelen-verantwoorden, ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt. In periode 3 en 4 leert de student zich middels een literatuuronderzoek te verdiepen en verantwoorden in dramatherapeutische aspecten. Middels een meetinstrument brengt de student zijn eigen ontwikkeling met betrekking tot een onderzoekende houding in kaart.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Molen, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2018). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> . Boom. Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Review
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Review

Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Review VTH-1DMHV-2
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een praktijkvraagstuk uit en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student beschrijft de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek. - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument. - De student analyseert de resultaten van dit gebruikte kwantitatief instrument.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke toets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

9.1.4 Onderwijseenheden muziektherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam OWE lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam OWE kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam OWE kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1MBO1
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	87
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student oefent basale technieken op verschillende instrumenten en in het zingen en maakt kennis met de effecten van verschillende muzikale parameters.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE BOAS1 is de basis voor de beheersing van de muziek als therapeutisch middel.
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk).</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p>

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets Piano Gitaar Slagwerk Zang Solfège
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test Piano Guitar Drums Song Solfège
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Kennistoets VTH-1MBO1-2 Piano VTH-1MBO1-3 Gitaar VTH-1MBO1-4 Slagwerk VTH-1MBO1-5 Zang VTH-1MBO1-6 Solfège VTH-1MBO1-7
Beoordelingscriteria	<p>Kennistoets:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst kennis over akkoordenleer, toonladderleer, harmonieleer en notenschrift. - De student beheerst kennis over anatomie van stem en gehoor. <p>Piano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt basale begeleidingen op de piano - De student speelt eenvoudige voordrachtstukken op de piano - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen op de piano - De student speelt basale improvisaties op de piano - De student beheerst basale technische vaardigheden op de piano <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt basale begeleidingen op gitaar. - De student speelt een basaal voordrachtstuk op gitaar. - De student maakt en speelt een basaal herarrangement op gitaar. - De student speelt basale improvisaties op gitaar. - De student beheerst basale technische vaardigheden op gitaar. <p>Slagwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische vaardigheden en speelwijzen op marimba. - De student past basale technische vaardigheden en speelwijzen toe in samenspel met anderen op de marimba. - De student past basale technische vaardigheden en passende speelwijzen toe in improvisaties op de marimba. - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. <p>Zang:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische zangvaardigheden. - De student zingt basale nummers en stukken. - De student past basale muzikaal-technische vaardigheden toe in samenzang. <p>Solfège</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent basale ritmische patronen en kan deze opschrijven. - De student herkent basale melodiën en kan deze opschrijven. - De student herkent intervallen binnen het oktaaf. - De student herkent het verschil tussen verschillende drieklanken in de grondligging. - De student herkent het verschil tussen enkele vierklanken in grondligging.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistoets: gesloten vragen Vaardigheidstoetsen: Piano, Gitaar, Slagwerk, Zang, Solfège
Weging deeltentamen	Allen: 1
Minimaal oordeel	Allen: 5½
Tentamenmomenten	Kennistoets en Solfege 1e: periode 2 2e: periode 3 Piano, gitaar, slagwerk en zang: 1e: gedurende lesperiode P1 en P2 2e: gedurende lesperiode P3
Aantal examinatoren	Allen: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Ervaren en verkennen
Naam OWE lang Engelstalig	Experiencing and Exploring
Naam OWE kort Nederlandstalig	Ervaren en verkennen
Naam OWE kort Engelstalig	Experiencing and Exploring
Naam onderwijseenheid	Ervaren en verkennen / Experiencing and Exploring
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1MEV
Onderwijsperiode	Periode 1
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	54
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student maakt kennis met het beroep muziektherapie (werkvelden, theorieën, methoden) en aanverwante vakgebieden. De student ervaart het effect van muziektherapeutische methoden en technieken en doet eerste ervaringen op in het toepassen van muziektherapeutische interventies.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	De OWE Ervaren en verkennen vormt de introductie voor de opleiding.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Federatie Vaktherapeutische Beroepen. (2016). <i>Beroepscode voor de Vaktherapeutische Beroepen</i> . Bekijk dit bestand online Feldman, R. S. (2020). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, L. Voets, & G. van der Wielen, Nederlandstalige bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 8e editie). Pearson Benelux. Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie. (2016). <i>Beroepscompetentieprofiel Muziektherapeut</i> . Bekijk dit bestand online Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2014). <i>Handbook of neurologic music therapy</i> . Oxford University Press. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Ervaringsverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Experience Report

Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Ervaringsverslag VTH-1MEV-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan basale kennis te hebben van (ontwikkelings- en neuro-)psychologie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en beschrijft internationaal erkende muziektherapeutische theorieën, methoden, interventies en technieken. - De student toont aan kennis te hebben van relevante onderzoeken over muziektherapie. - De student benoemt en beschrijft in eigen woorden de effecten van muziektherapeutische werkvormen op zichzelf en de ander. - De student voert met behulp van gespreksvaardigheden een ontwikkelingsanamnese bij een medestudent uit. - De student verheldert de hulpvraag van een gesimuleerde cliënt. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van de beroepscode en het beroepscompetentieprofiel van de muziektherapeut. - De student toont aan kennis te hebben van recente ontwikkelingen in de gezondheidszorg.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Ervaringsverslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Experimenteren en evalueren
Naam OWE lang Engelstalig	Experimenting and Evaluation
Naam OWE kort Nederlandstalig	Experimenteren en evalueren
Naam OWE kort Engelstalig	Experimenting and Evaluation
Naam onderwijseenheid	Experimenteren en evalueren / Experimenting and Evaluation
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1MEE
Onderwijsperiode	Periode 2
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	51
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student past (muziek-)therapeutische kennis en vaardigheden toe. De student experimenteert met het beïnvloeden van het gedrag van gesimuleerde cliënten en leert om zijn handelen te evalueren. Student maakt in de stage kennis met cliënten in het werkveld. De student maakt een start met het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren
Samenhang	Na de algemene kennismaking en introductie op het beroep in OWE 1 (Ervaren en verkennen), legt de student zich nu toe op ontwikkelen en toepassen van specifieke beroepsvaardigheden.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen, stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Remmerswaal, J. (2013). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, J. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie; Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Wigram, T. (2005). <i>Improvisation: Methods and techniques for music therapy clinicians, educators and students</i>. Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p>

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Performance Assessment VTH-1MEE-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan verbaal en non-verbaal contact te kunnen leggen. - De student stemt muzikaal, non-verbaal en verbaal af op de doelstelling en het (ontwikkelings)niveau van een gesimuleerde cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past muziektherapeutische werkvormen en methoden individueel en in groepssituaties toe. - De student beschrijft zijn muziektherapeutisch handelen (doelstelling, werkvorm, interventies, observaties, effecten). - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen vanuit vakliteratuur. - De student evalueert zijn muziektherapeutisch handelen. - De student toont aan kennis te hebben van (ontwikkelings-) psychopathologie. - De student toont aan kennis te hebben van (psycho-)therapeutische stromingen en behandelmethoden.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance Assessment
Weging deeltentamen	5 ½
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Toepassen en reflecteren
Naam OWE lang Engelstalig	Application and Reflection
Naam OWE kort Nederlandstalig	Toepassen en reflecteren
Naam OWE kort Engelstalig	Application and Reflection
Naam onderwijseenheid	Toepassen en reflecteren / Application and Reflection
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1MTR
Onderwijsperiode	Periode 3
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	51
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student oefent het uitvoeren van muziektherapeutische observatie, diagnose en indicatiestelling en leert om op zijn handelen te reflecteren. De student bekwaamt zich in het uitvoeren van literatuuronderzoek.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Nadat de student in de vorige OWE (Experimenteren en evalueren) heeft geëxperimenteerd met muziektherapeutische werkvormen en technieken, legt de student zich nu toe op het observeren en leert hij kritisch te kijken naar zichzelf in de rol van therapeut.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen, stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Molen, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2018). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> . Boom. American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom. Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Baxter, H. T., Berghofer, J. A., MacEwan, L., Nelson, J., Peters, K., & Roberts, P. (2007). <i>The individualized music therapy assessment profile: IMTAP</i> . Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online Davis, W. B., Gfeller, K. E. & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association. Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online

	<p>Nordoff, P., & Robbins, C. (1977). <i>Creative music therapy</i>. Harper & Row.</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. <u>Bekijk dit boek online</u></p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Onderzoeksverslag Reflectieverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Research Report Reflection Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Onderzoeksverslag VTH-1MTR-3 Reflectieverslag VTH-1MTR-2
Beoordelingscriteria	<p>Onderzoeksverslag: EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student hanteert het trechtermodel. - De student komt tot een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student evalueert het eigen onderzoeksmatig handelen. - De student reflecteert op kritische wijze op de eigen beschreven conclusies. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek. - De student kan een interview uitvoeren door middel van een interviewgide. - De student analyseert het transcript van het interview conform een (beperkte) kwalitatieve analyse. - De student kan een valide kwantitatief meetinstrument toepassen. - De student analyseert de resultaten van dit toegepaste kwantitatief instrument. <p>Reflectieverslag: EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en onderbouwt de communicatievaardigheden die hij gebruikt in contact met de (gesimuleerde) cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van theorieën over afstand en nabijheid, past deze toe in een (gesimuleerde) muziektherapeutische sessie en reflecteert erop. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt sensitief naar zichzelf en de ander, signaleert belangrijke momenten en reflecteert erop. - De student beschrijft zijn reflectie vanuit een relevant reflectiemodel.

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Onderzoeksverslag Reflectieverslag
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5 ½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam OWE lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam OWE kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam OWE kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1MBO2
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student oefent complexere technieken op verschillende instrumenten en in het zingen en maakt bewust gebruik van de effecten van verschillende muzikale parameters om thema's muzikaal te verbeelden en specifieke reacties bij de luisteraar op te roepen.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE BOAS2 bouwt voort op de vaardigheden en de kennis die de student heeft opgedaan in OWE2 (BOAS1).
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, stages, werkcolleges.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk).</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector (3e druk)</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector (3e druk)</i>. De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona Publishers.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Stern, D. N. (2010). <i>Forms of vitality: Exploring dynamic experience in psychology, the arts, psychotherapy, and development</i>. Oxford University Press.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.</p>

	Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i> . Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Filmmuziek Piano Gitaar Slagwerk Zang Solfège Studiotechniek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Film Score Piano Guitar Drums Song Solfège Studio Technique
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Filmmuziek VTH-1MBO2-3 Piano VTH-1MBO2-4 Gitaar VTH-1MBO2-5 Slagwerk VTH-1MBO2-6 Zang VTH-1MBO2-7 Solfège VTH-1MBO2-8 Studiotechniek VTH-1MBO2-9
Beoordelingscriteria	<p>Filmmuziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft een buitenmuzikaal thema muzikaal weer en zet instrumenten, stem, opnameapparatuur en muzikale parameters daarbij doelgericht en bewust in. - De student kent theorieën over het verband tussen muziek en emotie en muziek en het brein en past deze toe. - De student benoemt het effect van de muziek op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied. <p>Piano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt eenvoudige begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt eenvoudige voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt basale improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden op de piano. <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en past daarbij eenvoudige technische vaardigheden toe.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student speelt eenvoudige stukken op gitaar van blad/leadsheet. - De student her-arrangeert en speelt een bestaand nummer. - De student past muzikale en technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar tijdens verschillende samenspelsituaties. - De student beheerst gevorderde technische vaardigheden op gitaar. <p>Slagwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op Marimba. - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op Djembé. - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. - De student maakt eenvoudige composities en voert deze uit in samenspel. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op de djembé. <p>Zang:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst eenvoudige muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in tweestemmige zang. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in eenvoudige nummers. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in zangimprovisaties. - De student past geautomatiseerde basale zangvaardigheden toe. <p>Solfège:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent eenvoudige ritmische patronen en kan deze opschrijven. - De student herkent eenvoudige melodieën en kan deze opschrijven. - De student herkent alle intervallen binnen een none. - De student herkent het verschil tussen een majeur, mineur, verminderd en overmatig in omkeringen. - De student herkent het verschil tussen 5 soorten vierklanken. <p>Studiotechniek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan benodigde apparatuur en instrumentarium klaar zetten en in een juiste balans afstellen. - De student kan een nummer bestaande uit minstens vier sporen opnemen m.b.v. toepassing van de geleerde kennis over geluidstechniek. - De student kan een track bestaande uit minstens vier sporen adequaat mixen met behulp van de toepassing van de geleerde kennis over geluidstechniek.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Filmmuziek: Presentatie met schriftelijke voorbereiding Piano, Gitaar, Slagwerk, Zang, Solfège, Studiotechniek: vaardigheidstoetsen
Weging deeltentamen	Filmmuziek: 4 Piano: 1 Gitaar: 1 Slagwerk: 1 Zang: 1 Solfège: 1 Studiotechniek: 1
Minimaal oordeel	Allen: 5½

Tentamenmomenten	Filmmuziek: 1e: periode 3 2e: periode 4 Piano, gitaar, slagwerk, zang: 1e: gedurende lessen t/m P4 2e: na zomervakantie Solfège: 1e: periode 4 2e: na zomervakantie
Aantal examinatoren	Allen: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Verbinden en documenteren
Naam OWE lang Engelstalig	Connecting and Documentation
Naam OWE kort Nederlandstalig	Verbinden en documenteren
Naam OWE kort Engelstalig	Connecting and Documentation
Naam onderwijseenheid	Verbinden en documenteren / Connecting and Documentation
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1MVD
Onderwijsperiode	Periode 4
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	31
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De student past muziektherapeutische methoden, interventies, werkvormen en technieken in de praktijk toe om begeleiding en ondersteuning te bieden en het welzijn van mensen te bevorderen. De student documenteert het effect van zijn handelen en verbindt dit aan muziektherapeutische methoden en theorieën.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Nadat de student in de vorige OWE (Toepassen en reflecteren) heeft geoefend om te observeren en kritisch naar zichzelf heeft leren kijken, past hij zijn muziektherapeutische kennis en vaardigheden nu in begeleidingscontacten toe in de praktijk.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, (online) hoorcolleges, werkcolleges, praktijklessen, stage.

<p>Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"</p>	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Bil, P. (2014). <i>Observeren, registreren, rapporteren en interpreteren</i> (5e herziene druk). Uitgeverij Boom/Nelissen.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Rubio Repáraz, L., Ardjosemito-Jethoe, S., & Rijk, K. (Reds.). (2020). <i>Diversiteit in de samenleving: Concepten, voorbeelden uit de praktijk en methoden voor de hbo-professional</i>. Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum. Bekijk dit boek online</p>
<p>Tentaminering</p>	
<p>Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]</p>	<p>Beroepsproduct Criteriumgericht interview</p>
<p>Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]</p>	<p>Professional Product Criterion-Oriented Interview</p>
<p>Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]</p>	<p><vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS></p>
<p>Naam en code (deel)tentamen</p>	<p>Beroepsproduct VTH-1MVD-1 Criteriumgericht interview VTH-1MVD-2</p>
<p>Beoordelingscriteria</p>	<p>Beroepsproduct: EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student gebruikt muziektherapeutische observaties in combinatie met dossiergegevens om tot een beschrijvende diagnose en een indicatie voor de (gesimuleerde) cliënt te komen. - De student past muziektherapeutische methoden, interventies, werkvormen en technieken toe om veranderingen op het gebied van (zelf)waarneming, gedachte, gevoel en/of gedrag bij de cliënt teweeg te brengen. - De student beschrijft in een eindrapportage het effect van zijn muziektherapeutisch handelen waarbij zowel kwalitatieve als ook kwantitatieve observaties aan bod komen en zowel algemene gedragsobservaties als ook muziektherapeutische observaties worden benoemd. - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen waarbij hij een keuze maakt uit verschillende muziektherapeutische methoden en theorieën en deze toelicht. <p>Criteriumgericht interview: EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan contact te kunnen leggen en met (non-) verbale technieken te kunnen communiceren met mensen met diverse sociaal-culturele achtergronden. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft op basaal niveau zijn professionele visie. - De student signaleert op basaal niveau beroepsethische dilemma's.

	<ul style="list-style-type: none"> - Student begrijpt op een basaal niveau de belangen, de onderlinge verhoudingen en gedragingen in een organisatie en kan deze beschrijven. - De student toont contact te kunnen leggen en te kunnen onderhouden met meerdere relevante partijen in een organisatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Beroepsproduct (eindrapportage) Criteriumgericht interview
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5 ½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

9.1.5 Onderwijseenheden psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	PMT Methodisch Handelen - Basisvaardigheden en werkalliantie
Naam OWE lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Basis skills and alliance
Naam OWE kort Nederlandstalig	PMH - Basisvaardigheden & Werkalliantie
Naam OWE kort Engelstalig	PTM - Basis skills and alliance
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch Handelen - Basisvaardigheden en werkalliantie / PMT Therapeutic Methods - Basis skills and alliance
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1PMHBW
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	(14*22=308)
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat het hele eerste semester van het propedeusejaar en vormt dus een brede start van de opleiding. In deze OWE leert de student het beroep van binnen uit kennen en worden de eerste stappen gezet in de richting van de vier eindkwalificaties op bachelor-niveau.</p> <p>De student is in deze OWE 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvervaringsleren - Doelgroepleren - Praktijkleren <p>In het zelfvervaringsleren wordt geleerd aan de hand van de cyclus: actief experimenteren, concreet ervaren, reflectieve observatie en abstract conceptualiseren, naar weer actief experimenteren. In deze OWE zal in deze leerlijn aan de hand van de persoonsdriehoek gestart worden met het leren van reflectievaardigheden. Meer inhoudelijk zullen studenten kennis, vaardigheden en attitude eigen maken over afstemmen in contact, lichaamsbeleving, het tot stand brengen van de werkalliantie, psychomotorische observatie, sociale vaardigheden en ontwikkeling van het beroepsbeeld. Er wordt gewerkt vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichaamservaring, in gezamenlijkheid met medestudenten en docenten.</p> <p>In het doelgroepleren leren studenten de kennis, vaardigheden en attitude vanuit het zelfvervaringsleren toe te passen bij specifieke doelgroepen. Hiervoor wordt het voorgaande aangevuld met kennis over de gezonde ontwikkeling en specifieke doelgroepen te samen met methodische vaardigheden om met deze doelgroepen te kunnen werken in een context van bewegen en lichamelijkeheid. Dit zal met name gericht zijn op preventie en de doelgroepen zullen overeenkomen met de doelgroepen die studenten in het praktijkleren tegen gaan komen.</p> <p>In het praktijkleren gaat de student de kennis, vaardigheden en attitude vanuit de andere twee leerlijnen toepassen in de beroepspraktijk. Er wordt gestart met leren op een praktijkplek waar cliënten door de studenten een psychomotorisch preventief</p>

	aanbod krijgen. Het leren op de praktijkplek wordt ondersteund met lessen die het praktijkleren verbinden met de andere leerlijnen.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Aspecten van het beroep worden in het zelfvervalsleren ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, medestudenten en docenten. In het doelgroepeleren worden deze aspecten gekoppeld aan de toepassing bij specifieke doelgroepen. In het praktijkleren wordt de vervolgstap gemaakt om het geleerde ook echt toe te passen in de praktijk. Het gehele onderwijs richt zich op het opstarten van een psychomotorische behandeling.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijklessen waarin theorie geïntegreerd wordt aangeboden. Stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Bakker, B., & Van Woerkom, S. (2008). <i>Runningtherapie: Het standaardwerk voor lopers en professionals</i> . De Arbeiderspers; Het Sporthuis. Bolhuis, H. W. G., Reynders, K., Mataheru, A., Dijk, F., & Mengerink, B. (2016). <i>SensoRelaxatie: Een methode tot bevordering van het herkennen en reguleren van lichamelijke spanning</i> . CALO, Hogeschool Windesheim. Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers. Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar Bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hekking, P., & Fellingier, P. (2011). <i>Psychomotorische therapie: Een inleiding</i> . Boom. Mares, M., & Roelofs, P. (2015). <i>Preventie: Bevorderen van gezond gedrag</i> (2e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2021). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Verplichte software / verplicht materiaal	Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Integratie psychomotorische therapie 1
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Integration Psychomotricity 1
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Integratie psychomotorische therapie 1 VTH-1PMHBW-1
Beoordelingscriteria	EK1

	<ul style="list-style-type: none"> - De student kan afstemmen op de ander, een werkrelatie opbouwen en deze onderhouden. - De student komt met cliënt tot overeenstemming over doel en werkwijze. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert het externe gedrag van de ander en kan de verzamelde gegevens ordenen aan de hand van een model. - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past een eenvoudig meetinstrument toe dat past bij het doel van de behandeling. - De student verzamelt systematisch informatie uit de literatuur. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op de eigen subjectieve ervaring.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: Periode 2 2e: Periode 3
Aantal examinatoren	3 Vanuit elke leerlijn 1 docent
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een cijfer te verbeteren) melden dit bij de SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht - A
Naam OWE lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Prevention and on demand - A
Naam OWE kort Nederlandstalig	PMH - Preventief & vraaggericht A
Naam OWE kort Engelstalig	PTM - Prevention and on demand - A
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht - A PMT Therapeutic Methods - Prevention and on demand - A
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1PMHPVA
Onderwijsperiode	Periode 3
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	15
Studielast in uren	420
Onderwijstijd (contacturen)	(7*22=154)
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Deze onderwijseenheid (OWE) is de tweede in de propedeuse. Na het ontwikkelen van een (beginnend) beroepsbeeld in de eerste OWE wordt in de tweede vervolgd met de beginnende ontwikkeling in de richting van psychomotorisch therapeut. De student is ook in deze OWE 'eigenaar' van zijn eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de

	<p>student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvervalsleren - Doelgroepeleren - Praktijkleren <p>In het zelfvervalsleren wordt geleerd aan de hand van de cyclus: actief experimenteren, concreet ervaren, reflectieve observatie en abstract conceptualiseren, naar weer actief experimenteren. In deze OWE krijgt het leren van reflectievaardigheden een vervolg. De reflectievaardigheden krijgen een vervolg in het herkennen van betekenisvolle momenten en patronen vanuit de eigen persoonlijke ontwikkeling. Er wordt gewerkt vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichaamservaring, in gezamenlijkheid met medestudenten en docenten</p> <p>In het doelgroepeleren leren studenten de kennis, vaardigheden en attitude vanuit het zelfvervalsleren toe te passen bij specifieke doelgroepen. Hiervoor wordt het voorgaande aangevuld met kennis over doelgroepen en methodische vaardigheden om met deze doelgroepen te kunnen werken in een context van bewegen en lichamelijkheid.</p> <p>In het praktijkleren gaat de student de kennis, vaardigheden en attitude vanuit de andere twee leerlijnen toepassen in de beroepspraktijk. De student heeft al een start gemaakt op een praktijkplek en zal vanuit individueel overeengekomen doelen leren in de praktijk. Studenten zullen overwegend gericht zijn op het activeren van cliënten.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>Aspecten van het beroep worden in het zelfvervalsleren ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, medestudenten en docenten. In het doelgroepeleren worden deze aspecten gekoppeld aan de toepassing bij specifieke doelgroepen. In het praktijkleren wordt de vervolgstap gemaakt om het geleerde ook echt toe te passen in de praktijk. Het gehele onderwijs richt zich op preventief en oefeningsgericht psychomotorisch werken met cliënten.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	<p>Praktijklessen waarin theorie geïntegreerd wordt aangeboden. Stage.</p>
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Esser, Y. (2018). <i>Ruimer ademen, vrijer leven: Op adem komen met de Methode Van Dixhoorn</i> (2e druk). Uitgeverij Akasha.</p> <p>Glas, O. (2013). <i>Het vak psychomotorische therapie en de visie op bewegen en lichamelijkheid</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar Bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hekking, P., & Fellingner, P. (2011). <i>Psychomotorische therapie: Een inleiding</i>. Boom.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2021). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>

	Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Waugh, A., & Grant, A. W. (2021). <i>Ross en Wilson anatomie & fysiologie in gezondheid en ziekte</i> (C. Sherlock, Vert.; 13e editie). Elsevier.
Verplichte software / verplicht materiaal	Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Integratie psychomotorische therapie 1
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Integration Psychomotricity 1
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Integratie psychomotorische therapie 1 VTH-1PMHPVA-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan afstemmen op de ander, een werkrelatie opbouwen en deze onderhouden en hanteert daarbij een passende attitude. - De student formuleert samen met de ander een doel gericht op de gewenste doeltoestand. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale, die onderbouwd is vanuit literatuur en/ of onderzoek. - Student kan de preventieve interventies gericht op gezondheid en bewegen toepassen in een gecontroleerde gesimuleerde context. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verdiept zich in een praktijkprobleem in het vaktherapeutisch werkveld en komt middels het trechtermodel tot een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en uitkomst worden genoemd. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft een realistisch beginnend beroepsbeeld en kan dit verwoorden naar andere professionals en daarmee het beroep meer bekendheid geven.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: Periode 3 2e: Periode 4
Aantal examinatoren	3 Vanuit elke leerlijn 1 docent
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een cijfer te verbeteren) melden dit bij de SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je tekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht - B
Naam OWE lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Prevention and on demand - B
Naam OWE kort Nederlandstalig	PMH - Preventief & vraaggericht B
Naam OWE kort Engelstalig	PTM - Prevention and on demand - B
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht - B PMT Therapeutic Methods - Prevention and on demand - B
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-1PMHPVB
Onderwijsperiode	Periode 4
Intekenen onderwijs	Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	15
Studielast in uren	420
Onderwijstijd (contacturen)	(6*22=132)
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) is de derde in de propedeuse. Het leren in het beroep psychomotorische therapie krijgt een vervolg en afronding op niveau 1.</p> <p>De student is ook in deze OWE 'eigenaar' van zijn eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvervalsleren - Doelgroepeleren - Praktijkleren <p>In het zelfvervalsleren wordt geleerd aan de hand van de cyclus: actief experimenteren, concreet ervaren, reflectieve observatie en abstract conceptualiseren, naar weer actief experimenteren. Er wordt gewerkt vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichaamservaring, in gezamenlijkheid met medestudenten en docenten. Met de vorderingen in het leren reflecteren gaat de student in deze OWE zijn handelingspatronen herkennen en leren variëren (handelingsalternatieven).</p> <p>In het doelgroepeleren leren studenten de kennis, vaardigheden en attitude vanuit het zelfvervalsleren toe te passen bij specifieke doelgroepen. Hiervoor wordt het voorgaande aangevuld met kennis over doelgroepen en methodische vaardigheden om met deze doelgroepen te kunnen werken in een context van bewegen en lichamelijkeheid. Studenten zullen het eigen methodisch handelen ten behoeve van specifieke doelgroepen leren onderbouwen. Daarnaast zullen zij de eigen behandeling ook kunnen evalueren op basis van een interview.</p> <p>In het praktijkleren gaat de student de kennis, vaardigheden en attitude vanuit de andere twee leerlijnen toepassen in de beroepspraktijk. Studenten zullen het handelen op de praktijkplek ook gaan onderbouwen en dat presenteren aan andere professionals.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>

Samenhang	Aspecten van het beroep worden in het zelfervaringsleren ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, medestudenten en docenten. In het doelgroepeleren worden deze aspecten gekoppeld aan de toepassing bij specifieke doelgroepen. In het praktijkleren wordt de vervolgstap gemaakt om het geleerde ook echt toe te passen in de praktijk. Het gehele onderwijs richt zich op preventief en oefeningsgericht psychomotorisch werken met cliënten.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijklessen waarin theorie geïntegreerd wordt aangeboden. Stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar Bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2021). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Waugh, A., & Grant, A. W. (2021). <i>Ross en Wilson anatomie & fysiologie in gezondheid en ziekte</i> (C. Sherlock, Vert.; 13e editie). Elsevier.
Verplichte software / verplicht materiaal	Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Integratie psychomotorische therapie 1
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Integration Psychomotricity 1
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Integratie psychomotorische therapie 1 VTH-1PMHPVB-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert gebruikmakend van het vaktherapeutisch middel en in afstemming met de ander een doel, gericht op de gewenste doeltoestand. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student past de preventieve interventies gericht op gezondheid en bewegen toe in de praktijk. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan een kleinschalig onderzoek uit te kunnen voeren met behulp van een interview. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op de eigen subjectieve ervaring en formuleert ten behoeve van de eigen ontwikkeling een passend handelingsalternatief. <p>Overkoepelend</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft een actieve houding binnen de samenwerking in de professionele context en communiceert helder met alle betrokken partijen.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan de kennis verbonden met de propedeuse in voldoende mate te beheersen. - De student toont eigen initiatief in activiteiten die bijdragen aan beroepsontwikkeling buiten het onderwijsprogramma (vrije punten).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: Periode 4 2e: Periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	3 Vanuit elke leerlijn 1 docent
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een cijfer te verbeteren) melden dit bij de SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS

9.2 Onderwijseenheden van de postpropedeuse

Afstudeerprogramma

Om te bepalen of de student beroepsbekwaam is zijn de volgende onderdelen aangemerkt als afstudeeronderdelen.

Bij beeldende, drama- en muziektherapie:

- De OWE Praktijkinnovatie Zorg en Welzijn en de eindbeoordeling stage in HF2 (VTH-3MHB-2).

Bij psychomotorische therapie:

- De OWE Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn, de OWE Psychomotorisch behandelen in de praktijk A en de OWE Psychomotorisch behandelen in de praktijk B.

9.2.1 Onderwijseenheden HF1

9.2.1.1 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding
Naam OWE lang Engelstalig	Academic Counseling
Naam OWE kort Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding
Naam OWE kort Engelstalig	Academic Counseling
Naam onderwijseenheid	Studieloopbaanbegeleiding / Academic Counseling
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2SLB
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	28
Ingangseisen onderwijseenheid	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De studieloopbaanbegeleiding (slb) is gericht op begeleiding bij studievoortgang en de loopbaan. Deze begeleiding bestaat hoofdzakelijk uit individuele begeleiding en enkele keren per jaar zijn er (sub)groepsbijeenkomsten.</p> <p>Zowel SLB-er en -student dragen zorg voor de waarborging van het leerproces. Een student wordt actief ondersteund bij onderwerpen die spelen rondom studie en loopbaan. Daarnaast stimuleert en/of adviseert de SLB-er wanneer zich problemen voordoen tijdens de studie t.a.v. studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. De begeleiding is gericht op het individuele studietraject. Daarnaast krijgt de student 56 uren vrij te besteden. Vrije ruimte stimuleert het verder ontwikkelen van de beroepsidentiteit of het opdoen van vaardigheden ten behoeve voor het goed doorlopen van de studie. Dat betekent dat de student één of meerdere taken of werkzaamheden kan opvoeren waarvan hij/zij duidelijk maakt dat en op welke wijze deze bijdragen aan de ontwikkeling in het licht van de eindkwalificaties. Veel opties zijn mogelijk, bv. ook het volgen van specifieke studievaardigheden bij HAN Studiesucces of een cursus Mindfulness. De student bespreekt de gekozen optie met de SLB-er. De student dient een plan in met verantwoording van de activiteiten (in welke opzichten dragen de activiteiten bij aan de ontwikkeling) bij de SLB-er.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	In deze OWE onderzoekt de student zijn drijfveren om het verdere onderwijs in HF1 te volgen. De samenhang is vooral te vinden op overstijgend en reflectief niveau.

Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, gesprekken in subgroepen, individuele gesprekken.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Verslag vrije ruimte
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Report Completion of Choice
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Verslag vrije ruimte VTH-2SLB-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan dat zijn gestelde leerdoelen betrekking hebben op één of meer eindkwalificaties. - De student toont aan dat de activiteiten waar hij/zij aan deelgenomen heeft passen bij het gestelde leerdoel. - De student toont aan hoe de gedane activiteiten passen bij zijn ontwikkeling als vaktherapeut.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.2 Onderwijseenheden beeldende therapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Werken aan psychisch herstel
Naam OWE lang Engelstalig	Recovery-Oriented Treatment
Naam OWE kort Nederlandstalig	Werken aan psychisch herstel
Naam OWE kort Engelstalig	Recovery-Oriented Treatment
Naam onderwijseenheid	Werken aan psychisch herstel / Recovery-Oriented Treatment
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BWPH
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	32
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE gaat de student leren in de (fictieve) beroepscontext kinder- en jeugd GGZ. Binnen deze beroepscontext staat multidisciplinaire samenwerking bij kinderen met een trauma en hun systeem centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>De student stelt, rekening houdend met andere betrokken disciplines in het netwerk, een beeldend therapeutische observatierapportage op voor een gesimuleerde cliënt en zijn/haar systeem.</p> <p>De student legt verantwoording af voor zijn keuzes binnen de beeldend therapeutische observatierapportage. Hiervoor verzamelt de student systematisch informatie over de cliënt, zijn systeem en de problematiek in wetenschappelijke- en vakliteratuur en tijdens een zelf uitgevoerd observatieprogramma in een gesimuleerde situatie.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt om te komen tot een observatierapportage. Daarnaast is het gericht op werken aan herstel van psychisch evenwicht na trauma en traumaverwerking bij een kind in de kind- en jeugd GGZ. Als laatste leert de student passende wetenschappelijke bronnen te vinden, selecteren en gebruiken in zijn observatierapportage.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p>
Samenhang	Binnen een beeldend therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fasen zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren. De verschillende OWE's richten zich op deze verschillende fasen. Deze OWE richt zich op de fasen van diagnosticeren/ indiceren en een begin maken met het opstellen van een behandelplan.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Elbrecht, C., & Antcliff, L. R. (2014). Being touched through touch: Trauma treatment through haptic perception at the clay field: A sensorimotor art therapy. <i>International Journal of Art Therapy</i>, 19(1), 19-30. https://doi.org/10.1080/17454832.2014.880932</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Lusebrink, V. B. (2016). The Expressive Therapies Continuum as a framework in the treatment of trauma. In J. L. King, (Ed.). <i>Art Therapy, trauma and neuroscience: Theoretical and practical</i></p>

	<p><i>perspectives</i>. Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (2008). <i>Handboek creatieve therapie</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Van de Kamp, M. T. A., & Cuijpers, W. P.M. (2011). <i>Overzicht kunstanalyse-modellen</i>. Universiteit van Amsterdam. Bekijk dit document online</p> <p>Van Delft, F. (2020). <i>Overdracht en tegenoverdracht: Een therapeutisch fenomeen vertaald naar alledaagse psychosociale begeleiding</i> (7e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Observatierapportage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Observation Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Observatierapportage VTH-2BWPH-2
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stelt doelen op samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student communiceert (schriftelijk) op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen een heldere rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks-/vak) literatuur. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (beeldend therapeutische) behandeling ervan.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke observatierapportage
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Ontwikkelingsgericht behandelen bij beperkingen
Naam OWE lang Engelstalig	Development-Oriented Treatment for People With Disabilities
Naam OWE kort Nederlandstalig	Ontwikkelingsgericht behandelen
Naam OWE kort Engelstalig	Development-Oriented Treatment
Naam onderwijseenheid	Ontwikkelingsgericht behandelen bij beperkingen / Development-Oriented Treatment for People With Disabilities
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BOBB
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	32
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten in propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de langdurige zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking. Binnen deze beroepscontext staat ontwikkelingsgericht behandelen van mensen met (verstandelijke) beperking centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>In deze OWE gaat de student beeldend therapeutische workshops ontwikkelen en uitvoeren in een onderwijscontext die zich baseert op de mensenrechten en het waardigheidsparadigma. De workshops zijn gericht op een ontwikkelingsgerichte hulpvraag van een cliënt met een (verstandelijke) beperking.</p> <p>De student houdt in de uitvoering rekening met de therapeutische relatie, de mogelijkheden van het beeldend therapeutische middel, de eigen mogelijkheden en beperkingen van de student en die van de cliënt passend bij de doelstellingen. De mogelijkheden van het beeldend therapeutisch middel worden door de student ervaringsgericht en doelmatig ingezet.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt. Daarnaast is het gericht op stimulatie van (sociaal emotionele) ontwikkeling en op het bevorderen van levenskwaliteit bij afname van mogelijkheden en vaardigheden van de cliënt.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p>
Samenhang	Binnen een beeldend therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fases zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren. Deze OWE richt zich op de fasen behandelplan ontwerpen en behandeling uitvoeren (in een gesimuleerde context).
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Bruijn, J., Vonk, J., Van den Broek, A. & Twint, B. (Reds.). (2017). <i>Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking</i>. Boom.</p> <p>Bull, S., & O'Farrell, K. (2012). <i>Art therapy and learning disabilities: "Don't guess my happiness"</i>. Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Verfaillie, M. (2011). <i>Mentaliseren in beeldende vaktherapie: Met casuïstiek van Gizella Smet en Wijntje van der Ende</i>. Garant.</p>

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Performance assessment VTH-2BOBB-1
Beoordelingscriteria	<p>EK 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een (gesimuleerde) cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. - De student zet zijn vaktherapeutisch middel expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding voor de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance assessment
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding
Naam OWE lang Engelstalig	Art-Based Professional Development 2a: Personal Exploration and Imagination
Naam OWE kort Nederlandstalig	BPO2a: Pers. verdieping & verbeelding
Naam OWE kort Engelstalig	PD2a: Personal Exploration & Imagination
Naam onderwijseenheid	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding / Art-Based Professional Development 2a: Personal Exploration and Imagination
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BBPO2A
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	107
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Binnen deze OWE staat de beeldende professionele ontwikkeling centraal en werkt de student toe naar een presentatie en expositie van een beeldend onderzoek naar een betekenisvol (persoonlijk) thema gerelateerd aan de beroepspraktijk. De student ontwikkelt zich als beeldende professional: en doet een veelvoud aan ervaringen op in het vaktherapeutisch middel, reflecteert hierop, leert zichzelf kennen en ontwikkelt een kritische waarneming en houding. De student kiest in periode 1 een betekenisvol, persoonlijk thema gebaseerd op het beeldend proces van het propedeusejaar en bewerkt en exploreert dit. Er wordt samengewerkt met medestudenten die feedback geven en interventies aandragen. In periode 2 is er aandacht voor een serieel en gelaagd beeldend onderzoek, waarbij een ontwikkelingsgericht proces zichtbaar wordt. Er wordt kennis gemaakt met de basisbegrippen van esthetica. Deze worden zowel receptief als reflectief verwerkt.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE Beeldende professionele ontwikkeling is een doorlopende leerlijn, met als thema Persoonlijke verdieping en verbeelding in semester 1 en Oriëntatie & Betekenis in semester 2. De OWE loopt gedurende het hele jaar naast de OWE's van de methodische en praktijkgerichte leerlijn en is daarbij ondersteunend.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Expositie en presentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Exposition and Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Expositie en presentatie VTH-2BBPO2A-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student bewerkt en exploreert een persoonlijk thema, waardoor de gemaakte keuzes in het beeldend proces te zien zijn. - De student toont beheersing van ambachtelijke vaardigheden en kiest passende materialen, werkvormen en werkwijzen om de thematiek ondersteunen. - De student exposeert het werk op een samenhangende wijze, waardoor het beeldend proces zichtbaar gemaakt wordt.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de basisbegrippen van esthetica in relatie tot de beeldende kunst en het eigen werk. - De student herkent patronen in denken, voelen en handelen, herkent weerstanden en kan deze op constructieve wijze bewerken, waardoor nieuwe mogelijkheden ontstaan. - De student analyseert het beeldend werk systematisch en bespreekt de samenhang en de gemaakte keuzes in het beeldend onderzoeksproces.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Expositie en presentatie
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Behandelen bij psychiatrische problemen
Naam OWE lang Engelstalig	Treatment for People with Psychiatric Problems
Naam OWE kort Nederlandstalig	Behandelen bij psychiatrische problemen
Naam OWE kort Engelstalig	Treatment with Psychiatric Problems
Naam onderwijseenheid	Behandelen bij psychiatrische problemen / Treatment for People with Psychiatric Problems
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BBPP
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	44
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de specialistische GGZ met de doelgroep volwassenen. Binnen deze beroepscontext staat groepstherapie bij volwassenen met een persoonlijkheidsstoornis centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>In deze OWE gaat de student een beeldend therapeutische groepsbehandeling uitvoeren en evalueren in een (gesimuleerde) situatie.</p> <p>De student leert veiligheid in een groep creëren, (tegen)overdracht hanteren en omgaan met weerstand. Ook leert de student om met behulp van een kwantitatieve meting een behandeling te evalueren.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt om een behandeling uit te voeren en te evalueren.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	Binnen een beeldend therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fases zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren. Verschillende OWE's richten zich op deze verschillende fases. Deze OWE richt zich op de fase van evalueren van een behandeling, waarbij ook de eerste drie (in eerdere OWE's doorlopen) fases geïntegreerd aan bod komen.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Geurts, J., Muller, I., & Terwolde, H. (2015). <i>Gespreksvoering in groepen: Succesvol deelnemen aan gesprekken in zorg en welzijn</i>. Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Haeyen, S. (2007). <i>Niet uitleven maar beleven: Beeldende therapie bij persoonlijkheidsproblematiek</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online: Deel I Bekijk dit boek online: Deel II - Werkboek</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Ter Horst, J. (2018). <i>Rapporteren in de hulp- en dienstverlening</i> (5e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelrapportage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Behandelrapportage VTH-2BBPP-1
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings- en behandelkaders en doelgroepen. - De student zet zijn vaktherapeutisch middel in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijke behandelrapportage
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Preventie voor een gezond leven
Naam OWE lang Engelstalig	Prevention-Based Treatment for Healthy Living
Naam OWE kort Nederlandstalig	Preventie voor een gezond leven
Naam OWE kort Engelstalig	Prevention and Healthy Living
Naam onderwijseenheid	Preventie voor een gezond leven / Prevention-Based Treatment for Healthy Living
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BPGL
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	27
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de eerstelijnspraktijk voor preventie in een community (bijvoorbeeld de wijk, musea etc.). Binnen deze beroepscontext staat het ontwikkelen van een project voor meer empowerment in de community centraal.</p> <p>In deze OWE gaat de student samen met medestudenten een project voor preventie in een community ontwikkelen. Daarvoor gaat de student op onderzoek uit en werkt hij een beroeps- gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. Vervolgens ontwerpt hij samen met medestudenten een innovatief en onderbouwd aanbod. In dit aanbod maakt de student gebruik van beeldend therapeutische elementen.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden (waaronder kwalitatieve onderzoeksvaardigheden) en methodieken aangereikt om tot een goed onderzoek en passend aanbod te komen. Daarnaast is het onderwijs gericht op preventie, interculturele communicatie, onderzoek en innovatie, ondernemen, community art projects en digital storytelling.</p> <p>De student profileert hiermee zijn vakgebied op een innovatieve wijze die aansluit bij een trend in zorg- en welzijn (Publieke Psychische Gezondheid).</p> <p>Binnen deze OWE wordt alle overstijgende theorie (BOK) die gedurende het studiejaar is geleerd getoetst.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	<p>Binnen een therapeutische behandeling worden diverse fases doorlopen. De fasen zijn: diagnosticeren en indiceren, behandelplan ontwerpen, behandeling uitvoeren en evalueren.</p> <p>Verschillende OWE's richten zich op deze verschillende fasen. Deze OWE richt zich op de fasen diagnosticeren/ indiceren en (behandel)plan ontwerpen. Daarnaast sluit de OWE aan bij de leerlijn Onderzoek & Innovatie en bij het profileren van het beroep.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Reds.) (2017), <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p> <p>Van Rijn, S., Van 't Wout, M., & Spikman, J. (2018). Emotie en sociale cognitie. In R. Kessels, P. Eling, R. Ponds, J. Spikman, & M. Zandvoort (Reds.), <i>Klinische neuropsychologie</i> (Herziene editie, pp. 267-290). Boom.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Projectrapportage Theorietoets
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Project Report Knowledge Test
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Projectrapportage VTH-2BPGL-1 Theorietoets VTH-2BPGL-2
Beoordelingscriteria	<p>Projectrapportage EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroeps gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. <p>Theorietoets BOK</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont de beheersing van de, door de opleiding vastgestelde Body of Knowledge van hoofdfase 1.
Vorm(en) tentamen en deeltentamen	Projectrapportage (groepsverslag) Theorietoets (individueel)
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Projectrapportage: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie Theorietoets: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis
Naam OWE lang Engelstalig	Art-Based Professional Development 2b: Orientation & Meaning
Naam OWE kort Nederlandstalig	BPO2b: Oriëntatie & Betekenis
Naam OWE kort Engelstalig	PD2b: Orientation & Meaning
Naam onderwijseenheid	Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis / Art-Based Professional Development 2b: Orientation & Meaning
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BBPOB
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	75
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten in propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE gaat de student verder met zijn ontwikkeling als beeldende professional en gaat toewerken naar een presentatie en expositie van het beeldend onderzoek, naar aanleiding van het thema 'Oriëntatie en Betekenis'. In periode 3 wordt het theoretisch kader gevormd door de onderwerpen narratief werken en rouw. De student gaat op zoek naar eigen ervaringen in verschillende fases van zijn leven: baby/peuter, basisschoolkind, middelbare schoolleeftijd. In periode 4 onderzoekt de student andere cultuurcontexten en maakt kennis met de hedendaagse mondiale kunstgeschiedenis. Dit vormt de bron voor eigen beeldend onderzoek waarin invloeden van andere culturen geïntegreerd worden.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	De OWE Beeldende professionele ontwikkeling is een doorlopende leerlijn, met als thema <i>Persoonlijke verdieping en verbeelding</i> in semester 1 en <i>Oriëntatie & Betekenis</i> in semester 2. De OWE loopt gedurende het hele jaar naast de OWE's van de methodische en praktijkgerichte leerlijn en is daarbij ondersteunend.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Expositie en presentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Exposition and Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Expositie en presentatie VTH-2BBPOB-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student komt tot verbeelding van het onderzoek naar persoonlijke en culturele thematiek. - De student onderzoekt vanuit verschillende lagen of componenten van het ETC. - De student toont een onderzoekende houding door het aangaan van nieuwe ervaringen vanuit verschillende beeldende invalshoeken (ETC) en komt tot gevarieerd, grensverleggend en verdiepend beeldend werk. - De student verbindt zich (zowel in brononderzoek als in beeldend werk) met een kunstenaar en diens thematiek uit de recente kunstgeschiedenis. - De student analyseert het beeldend werk systematisch en bespreekt de samenhang en de gemaakte keuzes in het beeldend onderzoeksproces.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Expositie en presentatie

Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 of na zomervakantie 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Praktijkleren 2
Naam OWE lang Engelstalig	Practice-Based Learning 2
Naam OWE kort Nederlandstalig	Praktijkleren 2
Naam OWE kort Engelstalig	Practice-Based Learning 2
Naam onderwijseenheid	Praktijkleren 2 / Practice-Based Learning 2
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2BPL
Onderwijsperiode	Periode 1-3
Studiepunten	11
Studielast in uren	308
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten in propedeuse beeldende therapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE gaat de student stage lopen in een werkveld geïntegreerde organisatie. De student leert in de praktijk de leeruitkomsten uit de overige OWE's te koppelen aan zijn dagelijks handelen als beeldend therapeut (in opleiding) in de beroepspraktijk en daarop te reflecteren. In het onderwijs introduceert de student casussen uit zijn stagepraktijk. Door reflectie/intervisie op de casussen van de student en medestudenten worden thema's/dilemma's zichtbaar waarop de student leert anticiperen. Voorbeelden van thema's zijn groepsdynamiek, waarnemingsperspectieven, ethische vraagstukken, zelfzorg, beroepscode en wetten, visie op beroep en maatschappij.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	De OWE praktijkleren is een verbindende OWE. Praktijk in de vorm van stage en theorie uit de OWE's worden elkaar verbonden.
Activiteiten en/of werkvormen	Werkcolleges
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Jongerius, L. F. (2009). <i>"Dag schat!"</i> : Een onderzoek naar de professionele nabijheid in de hulpverlening. Opleiding Creatieve Therapie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Keij, J. (2012). <i>Levinas in de praktijk: Een handleiding voor het best mogelijk helpen, privé en in de zorg</i> . Klement; Pelckmans.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Portfolio VTH-2BPL-1

Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert schematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student toont aan dat hij een ethische gevoeligheid heeft ontwikkeld t.a.v. vraagstukken en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student toont aan dat hij zich bewust is van de noodzaak betreffende zelfzorg en weerbaarheid en weet dit toe te passen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfolio.
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.3 Onderwijseenheden dramatherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch Middel - Zelfervaring
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality - Self Experience
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch Middel - Zelfervaring
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality - Self Experience
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch Middel - Zelfervaring / Artistic Modality - Self Experience
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2DVMZ
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	5
Stu­dielast in uren	140
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie drama behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze onderwijseenheid staat de ontwikkeling van de student binnen drama centraal. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod en worden geoefend.</p> <p>Naast lesinhouden als spelen, regisseren en dramatiseren wordt in periode 1 aandacht besteed aan het vormgeven van een persoonlijk thema in drama waarop gereflecteerd wordt. De zelfervaring binnen drama staat hier dus centraal. De reflectie en vormgeving in drama worden getoetst in het zelfassessment met reflectieverslag.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan. Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>In HF1 worden drie OWE's Methodisch handelen en drie OWE's Vaktherapeutisch middel aangeboden. In methodisch handelen ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v. de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden omtrent de verschillende theaterfuncties die noodzakelijk zijn voor het dramatherapeutisch handelen. Waar in de propedeuse de nadruk vooral lag op de eigen spelontwikkeling komt de nadruk in HF1 daarnaast te liggen op vaardigheden in de regie, dramaturgie, spelbegeleiding en vormgeving van eigen thema's in spel.</p> <p>In periode 1 van HFI staat zelfervaring binnen drama zowel in de OWE Vaktherapeutisch middel-zelfervaring als ook in de OWE Methodisch handelen-zelfervaring centraal. Bij Vaktherapeutisch middel gaat het om de vormgeving van een eigen thema in spel, bij Methodisch handelen om het zelf ervaren van dramatherapeutische modules en werkwijzen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Practica, projecten.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Reimers, A. (2017). <i>"Wenn's menscheit auf der Buehne": Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater</i> [Masterscriptie]. Hogeschool van de Kunsten ArteZ. Bekijk deze scriptie online</p> <p>Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zelfassessment en reflectieverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Self Assessment and Reflection Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Zelfassessment en reflectieverslag VTH-2DVMZ-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet drama in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student confronteert zichzelf in drama met patronen in denken, voelen en handelen. - De student reflecteert op het eigen proces. - De student werkt met verbeelding en zet sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en/of cognitieve aspecten doelgericht in. - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Handelingstoets met schriftelijk verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Zelfervaring en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen
Naam OWE lang Engelstalig	Self-Experience and Therapeutic Methods with Personality Disorders
Naam OWE kort Nederlandstalig	MH - Persoonlijkheidsstoornissen
Naam OWE kort Engelstalig	TM - Personality Disorders
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Zelfervaring en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen / Self-Experience and Therapeutic Methods with Personality Disorders
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2DMHZ
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald in propedeuse dramatherapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 1 en 2 van Hoofdfase I. In periode 1 staat zelfervaring binnen dramatherapeutische methoden centraal. De student leert zijn eigen zelfbeeld te (h)erkennen en te bewerken door middel van ervaringsgerichte werkvormen. Tevens doet de student in deze periode kennis op ten aanzien van psychologische en psychotherapeutische stromingen.</p> <p>In periode 2 leert de student de dramatherapeutische methoden die hij zelf heeft ervaren toe te passen bij complexe persoonlijkheidsproblematiek. In deze periode zal hij kennis opdoen rondom persoonlijkheidsproblematiek en psychotherapeutische stromingen.</p> <p>In een behandelplan zal de student zijn interventies voor een complexe casus onderbouwen en verantwoorden. Vervolgens zal hij in een performance assessment deze interventies laten zien.</p> <p>In beide perioden zal de student reflecteren op het eigen leerproces wat formatief getoetst zal worden.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p>
Samenhang	<p>In periode 1 van HFI staat zelfervaring binnen drama zowel in de OWE vaktherapeutisch middel-zelfervaring als ook in de OWE methodisch handelen-zelfervaring centraal. Het eigen leerproces in periode 1 van methodisch handelen zal dan ook toeleverend zijn voor het zelfassessment in het vaktherapeutisch middel.</p> <p>De zelfervaring van dramatherapeutische methoden is tevens essentieel voor een goed begrip van de werking van dramatherapeutische methoden bij complexe persoonlijkheidsproblematiek in periode 2 van HFI.</p> <p>Waar in de propedeuse het accent nog lag op enkelvoudige problematiek staat in HFI complexe problematiek centraal als voorbereiding op de therapiestage in HFII.</p> <p>In de verschillende OWE's Methodisch handelen HFI zal de student zich therapeutische vaardigheden eigen maken en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v. de cliënt.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Arntz, A., & Jacob, G. (2014). <i>Schematherapie: Een praktische handleiding</i> (G. Sijbers, Vert.). Uitgeverij Nieuwezijds.</p>

	<p>Beck, J., & Cimmermans, G. (2013). Spelen met Leary's roos in dramatherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 9(1), 3-11. Bekijk dit artikel online</p> <p>Blokland-Vos, J., Günther, G., & Van Mook, C. (2008). Je vak in schema's deel 1: Vaktherapie binnen een kader van schematherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 4(2), 17-23. Bekijk dit artikel online</p> <p>Blokland-Vos, J., Günther, G., & Van Mook, C. (2008). Je vak in schema's deel 2: Vaktherapeutische werkvormen binnen een kader van schematherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 4(3), 35-44. Bekijk dit artikel online</p> <p>Doomen, L. (2018). Schemagerichte dramatherapie bij cluster C persoonlijkheidsstoornissen: Een verklaring vanuit neuropsychologische inzichten. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 14(2), 2-10. Bekijk dit artikel online</p> <p>Emunah, R. (2020). <i>Acting for real: Drama therapy process, technique, and performance</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Eds.) (2017). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Jansen, G., & Batink, T. (2014). <i>Time to ACT! Het basisboek voor professionals</i>. Thema.</p> <p>Knijf, S. (2008). Ontwapenen: Een improvisatietechniek binnen dramatherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 4(4), 9-14.</p> <p>Lahad, M. (1992). Story making in assessment method for coping with stress. In S. Jennings (Ed.), <i>Dramatherapy: Theory and practice 2</i> (pp. 150-163). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Landy, R. J. (2003). Drama therapy with adults. In C. Schaefer (Ed.), <i>Play therapy with adults</i>. John Wiley & Sons. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.) (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Genderen, H., & Arntz, A. (2016). <i>Schematherapie bij borderline persoonlijkheidsstoornis</i>. Uitgeverij Nieuwezijds.</p> <p>Tuender, G. (2010). Waarom Roodkapje de wolf wegstuurde: In vijf fasen werken met sprookjes in dramatherapie en psychodrama. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 6(2), 17-23. Bekijk dit artikel online</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets A Kennistoets B Performance assessment met behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test A Knowledge Test B Performance Assessment with Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Kennistoets A VTH-2DMHZ-1 Kennistoets B

	VTH-2DMHZ-2 Performance assessment met behandelplan VTH-2DMHZ-3
Beoordelingscriteria	<p>Kennistoets A en Kennistoets B</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. (EK 2) <p>Performance assessment met behandelplan</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet dramatherapie expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. (EK 1) - De student stelt doelen op samen met de gesimuleerde cliënt. (EK 1) - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. (EK 1) - De student zet dramatherapie in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. (EK 2) - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. (EK 2)
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Kennistoets A (schriftelijk deeltentamen) Kennistoets B (schriftelijk deeltentamen) handelingstoets met behandelplan
Weging deeltentamen	Kennistoets A: 1 Kennistoets B: 1 Performance assessment met behandelplan: 2
Minimaal oordeel	Alle toetsen: 5½
Tentamenmomenten	<p>Kennistoets A:</p> <p>1e: periode 1 2e: periode 2</p> <p>Kennistoets B:</p> <p>1e: periode 2 2e: periode 3</p> <p>Performance assessment met behandelplan</p> <p>1e: periode 2 2e: periode 3</p>
Aantal examinatoren	Minimaal 1 bij VTH-2DMHZ-3
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods in Treatment Trauma and Research
Naam OWE kort Nederlandstalig	MH - Traumabehandeling en Onderzoek
Naam OWE kort Engelstalig	TM - Trauma and Research
Naam onderwijseenheid	Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek / Therapeutic Methods in Treatment Trauma and Research
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2DMHTO
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten behaald in propedeuse dramatherapie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 3 en 4 van HFI. In deze OWE zal de student verder kennis maken met complexe casuïstiek en bijbehorende behandelmethoden en zal hij onderzoek doen.</p> <p>In periode 3 leert de student dramatherapeutische interventies toe te passen bij traumaproblematiek. De student maakt kennis met de herstelfasen (stabilisatie, verwerking en integratie) in de behandeling van trauma. Hij zal zelfstandig een behandelproces met een casus uitvoeren waarover hij zal reflecteren en rapporteren.</p> <p>In periode 3 en 4 kiest de student tevens voor complexe problematiek uit zijn toekomstige therapiestage van HFII. Hij zal zich middels literatuuronderzoek verdiepen in deze problematiek en zich verantwoorden met passende behandelmethoden.</p> <p>In periode 4 krijgt de student de kans dramatherapeutische modules te ervaren die een relatie vertonen met zijn toekomstige therapiestage doelgroep. Hij leert via zelfervaring de werkzaamheid van deze modules aan den lijve te ondervinden tijdens de demonstratie van de docent.</p> <p>Vervolgens onderzoekt de student zelfstandig de rationale van een zelfgekozen module waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen. Hij presenteert en demonstreert deze module aan de groep en onderbouwt zijn presentatie vanuit vakliteratuur.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>Waar in de propedeuse het accent nog lag op enkelvoudige problematiek staat in beide OWE's Methodisch handelen HFI complexe problematiek centraal. De student leert theorieën met betrekking tot complexe ziektebeelden, psychologische stromingen en bijpassende behandelmethoden. Dit alles als voorbereiding op de therapiestage van HFII.</p> <p>In de verschillende OWE's Methodisch handelen HFI leert de student zich dramatherapeutische interventies eigen te maken. Dit proces zal ondersteund worden door het leren regisseren binnen de OWE vaktherapeutisch middel. De overeenkomst met de OWE vaktherapeutisch middel is verder dat zowel zelfervaring als begeleidingsvaardigheden centraal zullen staan in het leerproces van de student.</p> <p>Binnen deze onderwijseenheid vindt inhoudelijke verdieping in de doelgroep van de toekomstige therapie stage HFII plaats middels literatuuronderzoek in de lessen praktijkgericht onderzoek. Deze onderzoekslessen zullen toeleverend zijn voor de lessen methodisch handelen.</p>

	De studenten verzamelen en ordenen op systematische wijze literatuur met betrekking tot de doelgroep, rationale en behandelmethoden. De studenten evalueren de uitvoering van het onderzoek en de betekenis van de uitkomsten voor de praktijk als voorbereiding op de casestudy uit HFII.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doomen, L. (2014). Trauma en psychodrama: De metafoor als brug tussen het onbewuste en het bewuste. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 10(4), 33-39. Bekijk dit artikel online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Glass, J. (2006). Working toward aesthetic distance: Drama therapy for adult victims of trauma. In L. Carey (Ed.), <i>Expressive and creative arts methods for trauma survivors</i> (pp. 57-71). Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Stöfseel, M., & Mooren, T. (2010). <i>Complex trauma: Diagnostiek en behandeling</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Eds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.</p> <p>Willemsen, M. (2014). In dramatherapie spelen met het onspeelbare: Developmental Transformations voor het behandelen van chronisch getraumatiseerde kinderen. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 10(4), 10-17. Bekijk dit artikel online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelrapportage Literatuur onderzoek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Report Literature Review
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Behandelrapportage VTH-2DMHTO-1 Literatuur onderzoek VTH-2DMHTO-2
Beoordelingscriteria	<p>Behandelrapportage EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie op met een cliënt in een therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft de cliënt een heldere rationale, waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks/vak)literatuur. - De student intervineert doelgericht en ervaringsgericht gebruikmakend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de behandeling. - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. <p>Literatuur onderzoek EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student verzamelt op systematische wijze en gebruikmakend van (wetenschappelijk) onderzoek, kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie, vaktherapeutische behandeling en de effectiviteit hiervan. - De student presenteert de resultaten met daarin de relevante informatie (t. a. v doelgroep, interventie en effectiviteit) die nodig is om het vraagstuk uit de beroepspraktijk te beantwoorden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. - De student levert een professioneel en verzorgd verslag aan.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Behandelrapportage (schriftelijke toets) Literatuur onderzoek (schriftelijke toets)
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Behandelrapportage: 1e: periode 3 2e: periode 4 Literatuur onderzoek: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch Handelen - Praktijkleren en Onderzoek
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods - Practical Learning and Research
Naam OWE kort Nederlandstalig	MH - Praktijkleren en Onderzoek
Naam OWE kort Engelstalig	TM - Practical Learning and Research
Naam onderwijseenheid	Methodisch Handelen - Praktijkleren en Onderzoek / Therapeutic Methods - Practical Learning and Research
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2DMHP
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	40 (exclusief stage-uren)
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie drama behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze onderwijseenheid staat het handelen in de praktijk centraal. De student loopt stage in de periodes 2 tot en met 4 (met uitzondering van Spark centra). Periode 1 dient ter voorbereiding. De stage is gericht op het aanbieden van drama activiteiten bij uiteenlopende doelgroepen. Hierbij staat het begeleiden van groepen centraal. Mogelijke stageplekken zijn: speciaal onderwijs, zorginstellingen voor gehandicapten, dagbesteding voor bepaalde doelgroepen en dergelijke. Gedurende de stage worden ondersteunende lessen aangeboden. Binnen de stage worden ook deelaspecten van onderzoek geïntegreerd zoals een diepte-interview en het toepassen van een meetinstrument. Het deeltentamen interview wordt ingeleverd halverwege periode twee. Het meetinstrument wordt vier keer gedurende het studiejaar afgenomen en eind periode 4 als onderdeel van een portfolio getoetst. Voor deze deelaspecten van onderzoek zijn lessen ingeroosterd.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	Waar in de propedeuse de stage gericht is op individueel contact staat in de hoofdfase 1 stage het werken met groepen centraal. Inhoudelijk hebben de drama activiteiten een agogisch karakter, waaronder ook trainingen kunnen vallen. Dit ter voorbereiding op hoofdfase II, waar de stage inhoudelijk therapeutisch is. In de OWE's Methodisch handelen HFI zal de student zich therapeutische vaardigheden eigen maken en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden ten aanzien van de theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) die van belang zijn in het werk van de dramatherapeut. In de OWE Methodisch Handelen – Praktijkleren vallen de boven genoemde leerlijnen samen en past de student de geleerde kennis en vaardigheden in de praktijk toe. Middels het doen van een interview verdiept de student zich in de missie/visie van de organisatie en hoe zich dit vertaalt naar de doelgroep. Het meetinstrument wat de student tijdens stage inzet is gerelateerd aan de zelfbeeldmodule die de student in de OWE Methodisch handelen zelf heeft ervaren. De metingen zijn gebaseerd op de eigen ontwikkeling als professional binnen de stage.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. <u>Bekijk dit boek online</u>

	Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Interview Portfoliogesprek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Interview Portfolio Interview
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Interview VTH-2DMHP-1 Portfoliogesprek VTH-2DMHP-3
Beoordelingscriteria	<p>Interview EK 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwerpt een passende methode (interviewgide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>Portfoliogesprek EK 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding bij de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel instandhouden van diens autonomie. <p>EK 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleiding en behandelkaders en doelgroepen. - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. <p>EK 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. <p>EK 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Interview; verslag Portfoliogesprek
Weging deeltentamen	VTH-2DMHP-1: 1 VTH-2DMHP-3: 3
Minimaal oordeel	Alle toetsen: 5½
Tentamenmomenten	Interview: 1e: periode 2 2e: periode 3 Portfoliogesprek:

	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Presenteren
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality - Presentation
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Presenteren
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality - Presentation
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Presenteren / Artistic Modality - Presentation
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2DVMP
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze OWE staat de ontwikkeling van de student in drama centraal. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk komt te liggen op de spelontwikkeling en het theatraal vormgeven van de eigen ontwikkeling in het algemeen. De OWE wordt afgesloten met een theatrale presentatie over de eigen ontwikkeling gedurende het afgelopen jaar. De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan. Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In HF1 worden drie OWE's Methodisch handelen en drie OWE's Vaktherapeutisch middel aangeboden. In methodisch handelen ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden omtrent de verschillende theaterfuncties die noodzakelijk zijn voor het dramatherapeutisch handelen. Waar in de propedeuse de nadruk vooral lag op de eigen spelontwikkeling komt de nadruk in HF1 daarnaast te liggen op vaardigheden in de regie, dramaturgie, spelbegeleiding en vormgeving van eigen thema's in spel. In de OWE Vaktherapeutisch middel-Presenteren zet zich de zelfervaring binnen drama door. Verder richt de OWE zich op het vormgeven van de eigen ontwikkeling in spel. Waar het in periode 1 om het vormgeven van een eigen thema ging staat nu de ontwikkeling gedurende het hele jaar centraal.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Reimers, A. (2017). <i>"Wenn's menschelt auf der Buehne": Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater</i> [Masterscriptie]. Hogeschool van de Kunsten ArteZ. Bekijk deze scriptie online</p> <p>Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i>. Uitgeverij IT & FB.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentatie ontwikkeling
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation Development
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Presentatie ontwikkeling VTH-2DVMP-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid). - De student beheerst spelvaardigheden. - De student toont eigenheid, creativiteit en vrijheid in drama. - De student kan zichzelf in drama uitdagen en geeft hierdoor zijn spelontwikkeling zelfstandig vorm. - De student reflecteert op het eigen proces.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Presentatie (handelingstoets)
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	Minimaal 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Verdieping
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality - To Deepen
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Verdieping
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality - To Deepen
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel - Verdieping / Artistic Modality - To Deepen
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2DVMV
Onderwijsperiode	Periode 1, 2 en 3
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten in propedeuse differentiatie dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De OWE Vaktherapeutisch middel-verdieping omvat drie periodes (periode 1, 2 en 3). De nadruk ligt op regie, theatergeschiedenis, de eigen spelontwikkeling en zelfveraring in drama. De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan. Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In HF1 worden drie OWE's Methodisch handelen en drie OWE's Vaktherapeutisch middel aangeboden. In methodisch handelen ontwikkelt de student therapeutische vaardigheden en leert hij theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden t.a.v de cliënt. In de OWE's Vaktherapeutisch middel ontwikkelt de student vaardigheden omtrent de verschillende theaterfuncties die noodzakelijk zijn voor het dramatherapeutisch handelen. Waar in de propedeuse de nadruk vooral lag op de eigen spelontwikkeling komt de nadruk in HF1 daarnaast te liggen op vaardigheden in de regie, dramaturgie, spelbegeleiding en vormgeving van eigen thema's in spel. De OWE Vaktherapeutisch middel-verdieping richt zich op vaardigheden omtrent regie, dramaturgie, theoretische achtergronden en de eigen spelontwikkeling.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Twijnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i> . Uitgeverij IT & FB.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio regie en spel
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio Directing and Acting
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Portfolio regie en spel VTH-2DVMV-2
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid). - De student zet op passende wijze drama in bij de spelbegeleiding van anderen. - De student kan dramaturgische aspecten in de regie toepassen. - De student kan een dramaproduct analyseren. - De student kan zichzelf in drama uitdagen en geeft hierdoor zijn spelontwikkeling vorm.

	- De student kan reflecteren op de eigen ontwikkeling in regie en spel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.4 Onderwijseenheden muziektherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Muziektherapie als psychosociale zorg
Naam OWE lang Engelstalig	Music Therapy as Psychosocial Care
Naam OWE kort Nederlandstalig	Muziektherapie als psychosociale zorg
Naam OWE kort Engelstalig	Music Therapy as Psychosocial Care
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als psychosociale zorg / Music Therapy as Psychosocial Care
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MPZ
Onderwijsperiode	Periode 1
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	63
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE leert de student om muziektherapie als psychosociale zorg toe te passen en de zelfkennis te ontwikkelen die nodig is om als muziektherapeut te functioneren. Binnen de psychosociale zorg is de muziektherapeut gericht op het voorkomen of verhelpen van de negatieve gevolgen van de situatie waarin de cliënt zich bevindt. De zorg is gericht op het normaliseren van probleemsituaties (niet elk probleem moet behandeld worden) en op het versterken van de cliënt en zijn netwerk (empowerment). In het kader van normalisering zoekt de muziektherapeut samen met de betrokkenen naar manieren waarop muziek de cliënt in zijn alledaagse functioneren kan ondersteunen.</p> <p>Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in verschillende beroepscontexten. Daarnaast doet de student kennis op over verlieskunde.</p> <p>Een muziektherapeut moet naast vakkennis ook over voldoende zelfkennis beschikken om de eigen persoon als therapeutisch middel in te kunnen zetten in de behandeling van cliënten. Daarvoor is reflectie op eigen belemmeringen en ontwikkelingsmogelijkheden en doorwerking ervan noodzakelijk. In een zelf-assessment werkt de student met muzikale middelen aan het doorbreken van eigen belemmeringen en het vergroten van de zelfkennis.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin psychosociale hulpvragen van cliënten centraal staan.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Mönnink, H. (2017). <i>Verlieskunde: Methodisch kompas voor de beroepspraktijk</i> (7e ongewijzigde druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Heycop ten Ham, B., Hulsbergen, M., & Bohlmeijer, E. (Reds.). (2014). <i>Transdiagnostische factoren: Theorie en praktijk</i>. Boom.</p>

	<p>Hibben, J. (Ed.). (1999). <i>Inside music therapy: Client experiences</i>. Barcelona Publishers.</p> <p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk).</p> <p>Meadows, A. (Ed.) (2011). <i>Developments in Music Therapy Practice: Case Study Perspectives</i>. Barcelona Publishers.</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Verburt, J., Van Deursen, I., & Eggen, S. (2015). <i>Thematische muzieksculpturen: Ik ben, ik ben wat jij niet bent... en het klinkt zo</i>.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zelf-assessment en reflectieverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Self Assessment and Reflection Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Zelf-assessment en reflectieverslag VTH-2MPZ-1
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van de noodzaak betreffende zelfzorg en weerbaarheid en weet dit toe te passen. - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet improvisatie- of compositietechnieken in om inzicht of verandering te bewerkstellingen m.b.t. relevante persoonlijke / professionele thema's. - De student voert een muzikale werkvorm uit die bij betrokken tot waarneembare veranderingen op sensorisch, affectief, perceptueel en/of symbolisch gebied. - De student onderbouwt de muzikale werkvorm met literatuur over neurologie en theorie over muziek en emotie. - De student kan de toegepaste werkingsmechanismen van muziek met literatuur onderbouwen en achteraf evalueren. - De student kan zijn relevante persoonlijke/professionele thema's vooraf onderbouwen en achteraf evalueren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Zelfassessment en verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 1 2e: periode 2
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling A
Naam OWE lang Engelstalig	Music Therapy as Treatment A
Naam OWE kort Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling A
Naam OWE kort Engelstalig	Music Therapy as Treatment A
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als behandeling A / Music Therapy as Treatment A
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MBA
Onderwijsperiode	Periode 2
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE leert de student om muziektherapie in te zetten als (deel-)behandeling bij mensen met psychogeriatrische problemen, neurocognitieve stoornissen, hersenletsel en verlies van functies. Cliënten worden bijvoorbeeld behandeld in verpleeghuizen, instellingen voor verstandelijk beperkten en revalidatiecentra. De muziektherapie is gericht op herstel van functies en/of het verhelpen van psychische problemen. De muziektherapeut past onderbouwde muziektherapeutische methoden en technieken toe om deze doelen te bereiken.</p> <p>Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in de problematiek van de cliënt, in algemene behandelmethoden en muziektherapeutische behandelmethoden. In samenwerking met medestudenten verwerft de student de benodigde kennis en oefent de benodigde vaardigheden. De student leert om vanuit observaties en literatuur tot een indicatiestelling te komen en een onderbouwd behandelplan te ontwerpen.</p> <p>In de stage oefent de student om te observeren en muziekagogische (begeleidings-) doelen met een cliënt op te stellen. Daarnaast verdiept de student zich in de dilemma's die hij in de (stage-)praktijk tegenkomt en leert hij om het eigen handelen ethisch te verantwoorden aan de hand van verschillende ethische stromingen.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin functieverlies en psychische problemen van cliënten centraal staan. De eerste fasen van een behandelproces staan centraal: de student leert om van observatie tot indicatiestelling en het ontwerp van een behandelplan te komen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Bruijn, J., Vonk, J., Van den Broek, A., & Twint, B. (Reds.). (2016). <i>Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking</i>. Boom.</p> <p>De Bruijn, M. (Red.). (2013). <i>Muziektherapie in de revalidatie: Handboek voor de klinische praktijk</i>. Garant.</p>

	<p>Guwy, F. (Red.). (2008). <i>De ander in ons: Emmanuel Levinas in gesprek: Een inleiding in zijn denken</i>. SUN.</p> <p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk).</p> <p>Jongerius, L. F. (2009). <i>"Dag schat!": Een onderzoek naar de professionele nabijheid in de hulpverlening</i>. Opleiding Creatieve Therapie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.</p> <p>Keij, J. (2012). <i>Levinas in de praktijk: Een handleiding voor het best mogelijk helpen, privé en in de zorg</i>. Klement; Pelckmans.</p> <p>Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2014). <i>Handbook of neurologic music therapy</i>. Oxford University Press.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Van de Beek, B., & Schaub-de Jong, M. (2018). <i>Intervisie leren: Een methode voor professionele ontwikkeling</i> (3e druk). Den Haag: Boom Lemma.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>Wormit, A., Hilleke, T. K, Von Moreau, D., & Diener C. (2020). <i>Music therapy in geriatric care: A practical guide</i> (R. E. Hames & A. Giannacopoulos, Vert.). Ernst Reinhardt Verlag.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Behandelplan VTH-2MBA-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de cliënt, de doelgroep en de behandelsetting. - De student stelt doelen op voor de (gesimuleerde) cliënt. - De student werkt voor het opstellen van doelen samen met de (gesimuleerde) cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert de (gesimuleerde) cliënt. - De student interpreteert de observaties in het perspectief van de specifieke behandelsetting en de doelgroep. - De student beschrijft een rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en die voor de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen helder is. - De student onderbouwt de rationale met (onderzoeks-/vak)literatuur. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft een (ethisch) vraagstuk en/of dilemma. - De student beschrijft de aandachtspunten van dit vraagstuk/dilemma om de integriteit voor zichzelf, de ander en de relatie te borgen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Schriftelijk beroepsproduct
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling B
Naam OWE lang Engelstalig	Music Therapy as Treatment B
Naam OWE kort Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling B
Naam OWE kort Engelstalig	Music Therapy as Treatment B
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als behandeling B / Music Therapy as Treatment B
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MBB
Onderwijsperiode	Periode 3
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE leert de student om muziektherapie in zetten als (deel-) behandeling bij mensen met psychiatrische problematiek. Cliënten worden behandeld in GGZ-instellingen en justitiële inrichtingen waar eerste- of tweedelijnszorg en in sommige gevallen deerdelijnszorg wordt geboden. De muziektherapie is gericht op het verhelpen van psychiatrische problemen en vindt individueel en/of in groepsverband plaats. De muziektherapeut past onderbouwde muziektherapeutische methoden en technieken toe om de opgestelde behandeldoelen te bereiken.</p> <p>De student doet kennis op over de DSM-5 en over verschillende psychologische stromingen. Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in de problematiek van de cliënt, psychotherapeutische behandelmethoden en muziektherapeutische behandelmethoden. In samenwerking met medestudenten verwerft de student de benodigde kennis en oefent hij de benodigde vaardigheden. De student leert om de muziektherapie te evalueren en op zijn eigen handelen te reflecteren.</p> <p>In de stage oefent de student om muziek doelgericht in te zetten voor het opbouwen van een werkrelatie met cliënt(en) en voor het behalen van muzikagogische (begeleidings-)doelen. In intervisie reflecteert de student op het eigen handelen in de beroepscontext.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p>
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin psychiatrische problemen van cliënten centraal staan. De latere fasen van een behandelproces staan centraal: de student leert om de behandeling uit te voeren en systematisch te evalueren.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2014). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (2017). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie</i> (3e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk).</p> <p>Remmerswaal, J. (2013). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie (3e druk)</i>. Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Verburgt, J. (2010). <i>Muziek en schema, schema en muziek: Wat kunnen muziektherapie en schematherapie voor elkaar betekenen?</i> Creatieve Therapie Opleiding, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment met voorbereidingsverslag en nabespreking
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment with Preparation Report and Discussion
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Performance assessment met voorbereidingsverslag en nabespreking VTH-2MBB-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet de muziek expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft doelen geformuleerd en beschreven hoe deze via muziek bereikt kunnen worden. - De student stemt zijn aanbod af op de sociale en culturele achtergrond van de cliënt. - De student onderbouwt schriftelijk zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht. - De student houdt rekening met de draagkracht van de (gesimuleerde) cliënt, stemt daar het bieden van zorg dan wel de begeleiding op af en stelt zijn aanbod zo nodig bij. - De student onderbouwt mondeling zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Performance assessment met voorbereidingsverslag en nabespreking
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Muziektherapie als zelfstandige behandeling
Naam OWE lang Engelstalig	Music Therapy as Independent Treatment
Naam OWE kort Nederlandstalig	Muziektherapie zelfstandige behandeling
Naam OWE kort Engelstalig	Music Therapy as Independent Treatment
Naam onderwijseenheid	Muziektherapie als zelfstandige behandeling / Music Therapy as Independent Treatment
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MZB
Onderwijsperiode	Periode 4
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	58
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze OWE leert de student om muziektherapie in te zetten als zelfstandige behandeling bij mensen met sociale, emotionele of psychische problemen, leerproblemen, ontwikkelingsproblemen of levensfaseproblematiek. Cliënten worden behandeld vanuit een eigen praktijk, bijvoorbeeld op scholen, in de wijk of aan huis. De behandeling vindt plaats in nauw overleg met de mensen uit het netwerk van de cliënt: ouders, familie, mantelzorgers, leerkrachten, ambulante begeleiders, thuiszorg en andere formele en informele hulpverleners. De muziektherapeutische behandeling is gericht op het verhelpen van de problemen van de cliënt en zijn systeem. De muziektherapeut communiceert met alle betrokkenen en weet welke taken en verantwoordelijkheden bij welke personen liggen.</p> <p>Als zelfstandige behandelaar speelt de muziektherapeut in op maatschappelijke ontwikkelingen. De student is ondernemend en zoekt naar nieuwe mogelijkheden om muziek(therapeutische) interventies aan te bieden.</p> <p>De student brengt de doelgroep in kaart en ontwikkelt en beschrijft een nieuw aanbod (interventie). Hij presenteert deze interventie op een voor de doelgroep passende wijze.</p> <p>In de stage toont de student aan dat hij in staat is om een werkrelatie met cliënten op te bouwen en te onderhouden, doelgericht met muziek te interveniëren en samen te werken met professionals rondom een cliënt.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze OWE verdiept de student zich in een beroepscontext waarin de muziektherapeut als zelfstandig professional optreedt. De student leert om binnen een netwerk te functioneren en vanuit een eigen missie en visie een nieuw muziek(-therapeutisch) aanbod te ontwikkelen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk). Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie. (2016). <i>Beroepscompetentieprofiel muziektherapeut.</i> Bekijk dit bestand online</p> <p>Verhagen, P., & Haarsma-den Dekker, C. (2022). <i>Ondernemen en innoveren in zorg en welzijn: Van signaleren naar duurzaam</i></p>

	<i>implementeren</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. <u>Bekijk dit boek online</u>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Stagebeoordeling Interventiebeschrijving
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Internship Assessment Intervention Description
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Stagebeoordeling VTH-2MZB-2 Interventiebeschrijving VTH-2MZB-3
Beoordelingscriteria	<p>Stagebeoordeling:</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. <p>Interventiebeschrijving:</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je schrijft een samenvatting van het behandelaanbod waarin je beknopt ingaat op doelgroep, context, doel, interventie-aanpak, onderbouwing en onderzoek. - Je beschrijft het behandelaanbod in correct Nederlands en met professioneel taalgebruik. - Je presenteert het behandelaanbod aan de cliënt en diens naasten op aantrekkelijke wijze en in begrijpelijke taal in een passende vorm, bijv. in een folder, presentatie of vlog. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt een behandelaanbod dat past bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen. - Je onderbouwt het behandelaanbod vanuit je eigen visie op het beroep.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Interventiebeschrijving: verslag met verantwoording en beroepsproduct Stagebeoordeling: verslag en criteriumgericht interview
Weging deeltentamen	Interventiebeschrijving: 1 Stagebeoordeling: 2
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te

	melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).
--	---

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam OWE lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam OWE kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam OWE kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MBO3
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	154
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Binnen deze OWE ontwikkelt de student verdere vaardigheden om een breed scala aan complexe technieken op verschillende instrumenten en zang te beheersen. In samenspel-, compositie- en improvisatieopdrachten ontwikkelt de student zijn artistieke uitdrukkingsvaardigheden en leert hij deze te onderbouwen vanuit theoretische kennis.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In de propedeuse is een aanzet gemaakt in de (basale) beheersing van een breed scala aan instrumenten. Deze beheersing wordt uitgebreid, complexer en borduurt (muziek)theoretisch voort op BOAS 2. De ontwikkelde vaardigheden zijn in BOAS 2 ingezet voor de beïnvloeding van emoties bij een gezonde en gemiddelde groep. In BOAS 3 wordt toegewerkt naar een toepassing bij een individuele (en niet 'gemiddelde') cliënt met een bepaalde pathologische achtergrond. In de lessen zal hier al een aanzet mee gemaakt worden, echter volgt de toetsing van deze vaardigheden in BOAS 4. Een belangrijke voorwaarde voor het behalen van deze vaardigheden is de uitbreiding van de beheersing op het instrumentarium. Deze wordt getoetst gedurende BOAS 3 (en later in BOAS 4 op een hoger niveau).
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk). (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector (3e druk)</i>. De Haske Publications.</p>

	<p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>CTO Gitaarboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Muzieknotatieprogramma Sybelius (gratis versie). Of een ander geschikt notatie programma.</p> <p>Een opnameprogramma naar keuze; bijvoorbeeld Audacity, Mixcraft, Pro-tools of Reaper.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	<p>Piano</p> <p>Gitaar</p> <p>Slagwerk</p> <p>Zang</p> <p>Theorie en Solfège</p>
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	<p>Piano</p> <p>Guitar</p> <p>Drums</p> <p>Song</p> <p>Theory and Solfège</p>
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	<p>Piano</p> <p>VTH-3MBO3-2</p> <p>Gitaar</p> <p>VTH-3MBO3-3</p> <p>Slagwerk</p> <p>VTH-3MBO3-4</p> <p>Zang</p> <p>VTH-3MBO3-5</p> <p>Theorie en Solfège</p> <p>VTH-3MBO3-6</p>
Beoordelingscriteria	<p>Piano</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt gevorderde geautomatiseerde begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde muziek samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op de piano. <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) een breed repertoire aan eenvoudige en complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en past daarbij een breed scala aan geautomatiseerde technische vaardigheden toe op gitaar. - De student speelt gevorderde stukken op gitaar van blad en leadsheet. - De student past geleerde basistechnieken op de bas geautomatiseerd toe in liedbegeleiding verschillende samenspelsituaties. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe op de gitaar in samenspel. <p>Slagwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst gevorderde technische vaardigheden en passende speelwijzen op marimba. - De student beheerst gevorderde technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst gevorderde technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op het drumstel. - De student maakt een composities met een muziektherapeutische toepassing en voert deze uit in samenspel. <p>Zang:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in driestemmige samenzang. - De student past gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden toe in gevorderde nummers. - De student past eenvoudige geautomatiseerde zangtechnische vaardigheden toe tijdens gebruik van een microfoon. - De student past eenvoudige therapeutische vaardigheden toe in zangimprovisatie. <p>Theorie & solfège:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begrijpt hoe modulaties werken en kan deze toepassen. - De student kan gevorderde akkoordsymbolen lezen en spelen. - De student begrijpt hoe kertonladders werken en past deze toe. - De student past geleerde solfègevaardigheden toe. - De student heeft een vrijwel geautomatiseerd beeld van de kwintencirkel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Allen: Vaardigheidstoetsen
Weging deeltentamen	Allen: 1
Minimaal oordeel	Allen: 5 ½
Tentamenmomenten	<p>Piano, gitaar, slagwerk en zang:</p> <p>1e: gedurende lesperiode t/m P2</p> <p>2e: kans: gedurende lesperiode t/m P3</p> <p>Theorie en Solfège</p> <p>1e: periode 2</p> <p>2e: periode 3</p>
Aantal examinatoren	Allen: 1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam OWE lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam OWE kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam OWE kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam onderwijseenheid	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MBO4
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	131
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Binnen deze OWE breidt de student zijn vaardigheden op een breed scala aan instrumenten en zang uit. De student leert deze vaardigheden, alsook bestaande stukken, improvisaties en composities bewust en doelgericht in te zetten als therapeutische interventies. Via de opbouw van een portfolio-CD oefent de student om zijn technische en artistieke kennis en vaardigheden therapeutisch in te zetten bij een (gesimuleerde) cliënt.
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	In BOAS 1, 2 en 3 is de student vaardig geraakt op een breed scala aan instrumenten. De ontwikkelde vaardigheden zijn in BOAS 2 ingezet voor de beïnvloeding van emoties bij een gezonde en gemiddelde groep. In BOAS 3 is een aanzet gemaakt voor de toepassing bij een individuele (en niet 'gemiddelde') cliënt met een bepaalde pathologische achtergrond. Zowel de muzikale vaardigheden als de verdere toepassing en onderbouwing voor therapeutische doeleinden wordt uitgebreid en getoetst in BOAS 4.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). 64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie. In <i>Improvisational models of music therapy</i>. Charles C Thomas. (vertaling: Pieter van den Berk). (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Hermans, I. (2001). <i>Duende: Andalucía, flamenco en zigeuners</i> (6e geactualiseerde, aangevulde en volledig herziene druk). EPO.</p> <p>Ijsseling, S. (1988). De grond waarin een kunstwerk geworteld is, is veel dieper en duisterder dan men op het eerste gezicht vermoedt. Grote dichters en kunstenaars hebben dit altijd al geweten. In C. Schavemaker & H. Willemsen (Eds.), <i>Over het schone en de kunst van de mens</i>. Samsom.</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2000). <i>Algemene muziektheorie, Examen B: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2002). <i>Algemene muziektheorie, Examen C: theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2003). <i>Algemene muziektheorie, Examen D: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i>. De Haske Publications.</p> <p>Maas, H., & Van der Eijnden, J. (2005). <i>Algemene muziektheorie, Examen A: Theoriewerkboek voor de HaFaBra sector</i> (3e druk). De Haske Publications.</p> <p>Merkies, M. (2017). <i>Spelen met akkoorden: Methode voor piano, keyboard en synthesizer: Deel 1</i>. De Haske Publications.</p>

	<p>Oosterhout, A. (2003). <i>Real time drums: Basic method for drumset: Level 1</i>. De Haske Publications.</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Genneep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Sjklowskij, W. (1982). Kunst als procédé. In S. Bogman, Y. van Kempen, A. Mertens, & J. F. Vogelaar (Reds.), <i>Russies formalisme: Sjklowskij, Jakobson, Ejchenbaum, Tynjanow</i>. Socialistische Uitgeverij.</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Harmonieleer voor muziektherapeuten</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>Toonladderboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Van Oort, W. (2014). <i>CTO Gitaarboek</i>. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, CTO. (Reader, verkrijgbaar op de opleiding.)</p> <p>Von der Thüsen, J. (1997). <i>Het verlangen naar huivering: Over het sublieme, het wrede en het unheimliche: Essays</i>. Querido.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Muzieknotatieprogramma Sybelius (gratis versie). Of een ander geschikt notatie programma.</p> <p>Een opnameprogramma naar keuze; bijvoorbeeld Audacity, Mixcraft, Pro-tools of Reaper.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	<p>Portfolio CD met verslag</p> <p>Piano</p> <p>Gitaar</p> <p>Slagwerk</p> <p>Zang</p> <p>Theorie en Solfège</p>
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	<p>Portfolio CD with Report</p> <p>Piano</p> <p>Guitar</p> <p>Drums</p> <p>Song</p> <p>Theory and Solfège</p>
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	<p>Portfolio CD met verslag</p> <p>VTH-2MBO4-2</p> <p>Piano</p> <p>VTH-2MBO4-3</p> <p>Gitaar</p> <p>VTH-2MBO4-4</p> <p>Slagwerk</p> <p>VTH-2MBO4-5</p> <p>Zang</p> <p>VTH-2MBO4-6</p> <p>Theorie en Solfège</p> <p>VTH-2MBO4-7</p>
Beoordelingscriteria	<p>Portfolio CD met verslag</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van eigen muzikale clichés en doet een aanzet deze te doorbreken en zich te verbreden. De student kan het ontstaan van de clichés verklaren. - De student zet gevorderde studietechnieken bewust en doelgericht in en past deze toe met een gesimuleerde cliënt. - De student zet doelgericht adequate improvisatie- en/of compositietechnieken in om een persoonlijk thema te

	<p>onderzoeken. De student kan de gemaakte keuzes vooraf onderbouwen en achteraf evalueren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past kennis over neurologie en theorieën over muziek en emotie toe in een muzikaal product. De student kan dit met literatuur onderbouwen. - De student past de werkingsmechanismen van muziek en hun effect op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied toe. De student kan dit vooraf met literatuur onderbouwen en achteraf evalueren. - De student kent de basisbegrippen van Esthetica en weet wat deze voor hemzelf en voor anderen in de muziek betekent. <p>Piano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt complexe geautomatiseerde begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt complexe voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt complexe muziek samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde improvisaties en past daarbij een breed scala technische vaardigheden en muziektherapeutische improvisatietechnieken zien, deze heeft de student volledig geautomatiseerd en past de student bewust en doelgericht toe op de piano. - De student componeert pianomuziek met een passende therapeutische doelstelling. <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) een uitgebreid repertoire aan eenvoudige en complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en past daarbij een breed scala aan geautomatiseerde technische vaardigheden toe. - De student speelt complexe stukken op gitaar van blad/leadsheet. - De student past geleerde gevorderde technieken op de bas geautomatiseerd toe in liedbegeleiding. - De student past muzikale en geautomatiseerde technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar tijdens verschillende samenspelsituaties in hoog tempo. - De student speelt gevorderde improvisaties en laat daarbij een breed scala technische vaardigheden en muziektherapeutische improvisatietechnieken zien, deze heeft de student volledig geautomatiseerd en past de student bewust en doelgericht toe. <p>Slagwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op marimba . - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. - De student past gevorderde therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op de marimba. - De student maakt gebruik van meerstemmigheid in composities met een muziektherapeutische toepassing en voert deze uit in samenspel. <p>Zang:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst complexe muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden toe tijdens vierstemmige samenzang. - De student past complexe muzikaal-technische zangvaardigheden toe tijdens het zingen van liedjes.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - De student past gevorderde geautomatiseerde zangtechnische vaardigheden toe tijdens juist gebruik van de microfoon. - De student past gevorderde therapeutische vaardigheden toe in zangimprovisatie. <p>Muziektheorie en solfège:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begrijpt hoe modulaties werken en kan deze toepassen. - De student kan alle akkoordsymbolen lezen en spelen. - De student begrijpt hoe kerkttoonladders werken en past deze toe. - De student past geleerde solfègevaardigheden toe. - De student heeft een volledig geautomatiseerd van de kwintencirkel en kan deze spelen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfolio CD met verslag: portfolio met verslag Piano, Gitaar, Slagwerk, Zang, Theorie en Solfège: vaardigheidstoetsen
Weging deeltentamen	Portfolio CD met verslag: 5 Piano: 1 Gitaar: 1 Slagwerk: 1 Zang: 1 Theorie en Solfège: 1
Minimaal oordeel	Allen: 5½
Tentamenmomenten	Portfolio CD met verslag: 1 ^e : periode 4 2 ^e : na zomervakantie Piano, gitaar, zang en Theorie en Solfège : 1 ^e : periode 4 2 ^e : periode 4 of na zomervakantie Slagwerk: 1 ^e : periode 3 2 ^e : periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Onderzoek
Naam OWE lang Engelstalig	Research
Naam OWE kort Nederlandstalig	Onderzoek
Naam OWE kort Engelstalig	Research
Naam onderwijseenheid	Onderzoek / Research
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2MON
Onderwijsperiode	Periode 2-3
Studiepunten	4
Stu­dielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	37
Ingangseisen onderwijseenheid	45 studiepunten gehaald van de propedeuse van de differentiatie muziektherapie aan de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Competenties die samenhangen met onderzoek worden steeds belangrijker voor het professioneel handelen van de muziektherapeut. Binnen deze OWE leert de student daarom om een kleinschalig onderzoek te plannen, uit te voeren en kritisch te kijken naar de verzamelde data. Daarbij wordt voortgeborduurd op onderzoeksvaardigheden en kennis daarover die de student in het propedeusejaar heeft opgedaan. Concreet betekent dit vervolg dat de student leert om kritisch te kijken naar onderzoeksresultaten met als doel deze mee te nemen naar de klinische praktijk. Ook leert de student effecten inzichtelijk en meetbaar te maken.</p> <p>De praktijk zal sturend zijn in de keuze en vormgeving van het onderzoeksproject. Waar mogelijk wordt projectmatig gewerkt. Het onderwijs wordt zoveel mogelijk afgestemd op het verloop van de onderzoeksactiviteiten in de praktijk. Studenten zullen worden gestimuleerd om op proactieve en creatieve wijze op zoek te gaan naar een vorm waarbij ze het project in samenwerking met zowel de praktijk als met medestudenten kunnen opzetten en uitvoeren. Samenwerking met studenten van andere opleidingen wordt gestimuleerd.</p> <p>De student zal toewerken naar een eindproduct, waarbij zowel het proces als de resultaten centraal zullen staan. Dit wordt getoetst middels een presentatie en een verslag.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken
Samenhang	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met zowel kwalitatief onderzoek als kwantitatief onderzoek. Er is geoefend met het opstellen van een probleemanalyse en met data-verzameling. Er is een kleinschalig literatuuronderzoek uitgevoerd en geoefend met interviewen en een eenvoudige kwantitatieve meting. In de propedeuse zijn deze oefeningen heel basaal en is de dataverzameling nog niet in samenhang met elkaar uitgevoerd.</p> <p>In HF1 werken de studenten voor het eerst een kleinschalig onderzoeksproject uit. Hiertoe wordt er meer aangestuurd op samenwerken, samen met praktijk en medestudenten.</p> <p>Daarnaast wordt de student gestimuleerd om kritisch na te denken, beslissingen in het onderzoeksproces te onderbouwen en vanuit onderzoeksresultaten een innovatieve waarde aan te tonen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Hoorcolleges, werkcolleges, projectmatig werken, coaching
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2019). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Boeije, H., & Bleijenbergh, I. (2019). <i>Analyseren in kwalitatief onderzoek: Denken en doen</i> (3e druk). Boom Lemma. Bekijk dit boek online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A. J., & Ven, A. (2019). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p>

	Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Onderzoeksverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Research Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Onderzoeksverslag VTH-2MON-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- literatuur en vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. - De student ontwerpt een passende methode (interviewgide) voor een diepte-interview en kiest een passend instrument voor kwantitatieve dataverzameling. - De student analyseert de resultaten. - De student evalueert het eigen onderzoeksproject vanuit meerdere perspectieven. - De student beschrijft hoe de resultaten van het onderzoeksproject bijdragen aan de verbetering van de praktijk.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Presentatie met verantwoordingsverslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 3 2e: periode 4
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.1.5 Onderwijseenheden psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	PMT Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag
Naam OWE lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Skills and Behaviour
Naam OWE kort Nederlandstalig	PMH gericht op vaardigheden en gedrag
Naam OWE kort Engelstalig	PTM - Skills and Behaviour
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag / PMT Therapeutic Methods - Skills and Behaviour
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2PMHVG
Onderwijsperiode	Periode 1+2
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	266 (exclusief stage)
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten behaald in de propedeuse van de differentiatie PMT binnen de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 1 en 2 van hoofdfase 1. In deze OWE wordt gestart met aandacht voor het eigen persoonlijk proces in relatie tot de ontwikkeling tot psychomotorisch therapeut. In dit kader wordt gewerkt met reflectie en bewustwording op het gebied van eigen (bewegings)gedrag en lichaamsbeleving in relatie tot de ander en de groep (klas). Vervolgens leert de student om cliënten op psychomotorische wijze te brengen tot nieuw gedrag en nieuwe vaardigheden.</p> <p>De student is in deze OWE 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en opdrachten krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zelfvaringsleren 2. Doelgroepeleren 3. Praktijkleren <p>De student kan zijn onderwijsprogramma uitbreiden met keuzevakken (bouwstenen).</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	In het leren voor het beroep "psychomotorisch therapeut" is de samenhang dat de student zowel op persoonlijk vlak, als methodisch en functioneel vlak zich ontwikkelt en deze aspecten al zoveel mogelijk integreert. Als deze aspecten zijn geoperationaliseerd in leeruitkomsten en de beoordelingsrubric die uiteindelijk holistisch beoordeeld zullen worden.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, praktijk en SLB.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Van den Blink, M., Dijk, F. & Verschuur, P. (2019). <i>Het BGM-boek: Bewegingsgeörienteerde ordeningsprincipes voor de PMT-praktijk</i>. daM Uitgeverij.</p> <p>De Haas, W. (2020). <i>Groepsbehandeling en teambegeleiding in de zorg: Een praktische handleiding op basis van de groepsdynamica</i> (2e herziene druk). Boom.</p> <p>Bekijk dit boek online</p> <p>De Lange, J. (2005). <i>Interactiemanagement in de psychomotorische therapie: Over bewegingsactiviteiten, groepsdynamica en</i></p>

	<p>groepstherapie. In J. de Lange (Red.), <i>Een vak apart: Artikelen over psychomotorische therapie</i>. 't Web.</p> <p>De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A movement- and body-oriented approach</i>. Boom.</p> <p>Groen, M. (2020). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	Sportkleding, schoenen, rugzak, slaapzak en matje. Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.
Eigen financiële bijdrage	Voor de deelname aan 'Dynamica Live' wordt een eigen bijdrage van €100,- verwacht. Wanneer dit niet haalbaar is kan een student samen met de SLB'er een alternatief bespreken. Ook voor andere onderdelen wordt mogelijk een eigen bijdrage verwacht. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotorische therapie gericht op vaardigheden en gedrag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	PMT Therapeutic Methods - Skills and Behaviour
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Psychomotorische therapie gericht op vaardigheden en gedrag VTH-2PMHVG-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet zowel communicatieve vaardigheden als bewegen en lichamelijke in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student stelt doelen op samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student communiceert op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings en behandelkaders en doelgroepen. - De student geeft de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen een heldere rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks/ vak)literatuur. - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview. - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over

	<p>doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student analyseert het transcript van een interview door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1 ^e : periode 2 2 ^e : periode 4
Aantal examinatoren	3
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	De OWE wordt afgesloten met een highstake. De student stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter van het highstakepanel. De student heeft zelf de keuze wanneer hij gebruik wil maken van een tweede gelegenheid om de OWE af te ronden. De student doet dit in overleg met de voorzitter van het highstakepanel en stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter.

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	PMT Methodisch handelen gericht op brein en lijf
Naam OWE lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Naam OWE kort Nederlandstalig	PMH gericht op brein en lijf
Naam OWE kort Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Naam onderwijseenheid	PMT Methodisch handelen gericht op brein en lijf / PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-2PMHBL
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	266 (excl. Stage)
Ingangseisen onderwijseenheid	Minimaal 45 studiepunten behaald in de propedeuse van de differentiatie PMT van de opleiding Vaktherapie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat semester 2 (periode 3+4) van hoofdfase 1. In deze OWE leert de student om psychomotorische interventies te verbinden aan kennis over breinfuncties. Daarnaast wordt er toegewerkt naar een realistisch zelfbeeld ten aanzien van de stage in hoofdfase 2.</p> <p>De student is in deze OWE 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en opdrachten krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zelfvervalsleren 2. Doelgroepeleren

	3. Praktijkleren Naast het onderwijs in deze drie leerlijnen kan een student het eigen programma uitbreiden met keuzevakken (bouwstenen).
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	In het doelgroepleeren leren studenten een minicasestudy te doen. Daarnaast leren ze psychomotorische interventies te verbinden aan breinfuncties. In het praktijkleren kunnen ook verbanden worden gelegd tussen de zelf uitgevoerde interventies en breinfuncties. De leeropbrengst van het praktijkleren wordt in het zelfveraringssleren gebruikt als input, om te kijken of een student klaar is om in het derde jaar (hf2) op stage te gaan.
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning, praktijk en SLB.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Reds.) (2017), <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Lazeron, N., & Van Dinteren, R. (Reds.). (2010). <i>Brein@work: wetenschap en toepassing van breinkennis</i> . Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online Sommer, I. (2015). <i>Haperende hersenen</i> . Uitgeverij Balans. Van Hintum, M. (2017). <i>Brein onder druk: Over stress, agressie en veerkracht</i> . Uitgeverij SWP. Van der Molen, H. T., Simon, E., & Van Lankveld, E. (Reds.). (2015). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (3e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Van Rijn, S., Van 't Wout, M., & Spikman, J. (2012). Emotie en sociale cognitie. In R. Kessels, P. Eling, R. Ponds, J. Spikman, & M. Zandvoort (Reds.), <i>Klinische neuropsychologie</i> (Herziene editie). Boom.
Verplichte software / verplicht materiaal	Sportkleding en schoenen. Brainjam app voor 4 jaar plus superpower sensor.
Eigen financiële bijdrage	Mogelijk wordt een eigen bijdrage verwacht, bij deelname aan bepaalde keuze-onderdelen. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Methodisch handelen gericht op brein en lijf
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code tentamen	Methodisch handelen gericht op brein en lijf VTH-2PMHBL-1
Beoordelingscriteria	EK1 - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding voor de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. EK2

	<ul style="list-style-type: none"> - De student zet bewegen en lichamelijkheid in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student integreert kennis in zijn psychomotorische interventies. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroeps gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student beheerst de bij hoofdfase 1 behorende algemene en beroepsgerelateerde kennis in voldoende mate. - De student ontplooit zelfsturend activiteiten buiten het opleidingsprogramma die bijdragen aan de eigen beroepsontwikkeling (vrije punten).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1 ^e : periode 4 2 ^e : periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	3
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	De OWE wordt afgesloten met een highstake. De student stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter van het highstakepanel. De student heeft zelf de keuze wanneer hij gebruik wil maken van een tweede gelegenheid om de OWE af te ronden. De student doet dit in overleg met de voorzitter van het highstakepanel en stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter.

9.2.2 Onderwijseenheden HF2

Routing OWE's HF2 per differentiatie

Beeldende therapie:

- Methodisch handelen A
- Methodisch handelen B
- Vaktherapeutisch middel
- Innoveren en ondernemen

Dramatherapie:

- Methodisch handelen A
- Methodisch handelen B
- Vaktherapeutisch middel
- Innoveren en ondernemen

Muziektherapie:

- Methodisch handelen A
- Methodisch handelen B
- Vaktherapeutisch middel
- Innoveren en ondernemen

PMT:

- Psychomotorisch behandelen in de praktijk-A
- Psychomotorisch behandelen in de praktijk-B

9.2.2.1 Onderwijseenheden beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Innoveren en Ondernemen
Naam OWE lang Engelstalig	Innovation and Entrepreneurship
Naam OWE kort Nederlandstalig	Innoveren en Ondernemen
Naam OWE kort Engelstalig	Innovation and Entrepreneurship
Naam onderwijseenheid	Innoveren en Ondernemen / Innovation and Entrepreneurship
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-3IOx
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	5
Studielast in uren	140
Onderwijstijd (contacturen)	18
Ingangseisen onderwijseenheid	<ul style="list-style-type: none"> - Propedeuse VT gehaald. - Toegang tot beroepspraktijk is een vereiste, bijvoorbeeld in context van de stage bij methodisch handelen A.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In de OWE innoveren & ondernemen onderzoekt de student zijn missie, visie en zelfbeeld in de context van ondernemendheid. De eigen visie van de student wordt onderzocht, omdat deze bepaalt wat hij/zij doet, hoe hij/zij dat doet en met welke intentie hij/zij dat doet. Zelfkennis geeft zelfvertrouwen en dat is nodig om proactief te kunnen zijn en de leiding te durven nemen. Om te ondernemen is het ook belangrijk dat de student als vakman/vrouw zichzelf en zijn/haar innovatieve plan durft te presenteren. De student moet op zoek naar een afzetmarkt voor dat wat hij/zij wil verkopen. Netwerken, verbinden, pionieren (je nek durven uitsteken) en managen zijn belangrijke ondernemerskwaliteiten. Kennis over het opstellen van een ondernemersplan en het opstarten van een eigen onderneming, zijn hierbij onmisbaar.</p> <p>Middels uitdagende en inspirerende werkvormen ontdekt de student waar zijn krachten en eigenschappen liggen die verder ontwikkeld moeten/kunnen worden met betrekking tot ondernemendheid. Tevens volgt en analyseert de student de hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen. De student leert de gevolgen van de maatschappelijke ontwikkelingen te duiden op micro, meso en macro niveau. Vanuit zijn persoonlijke missie en krachten in combinatie met maatschappelijk bewustzijn onderzoekt de student een leemte in het werkveld of een verbetering van een bestaande ontwikkeling in de praktijk. De student ontwikkelt een innovatief product of een ondernemersplan. De student werkt dit innovatieve product of ondernemersplan uit. De student gaat op zoek naar een samenwerkingspartner of eventuele opdrachtgever(s). Het eindproduct gepresenteerd aan de opdrachtgevers/werkveld.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren
Samenhang	De integratie van de beroepstaken Indiceren, Behandelplan ontwerpen en Behandeling uitvoeren in deze beroepstaak is de samenhang van het praktijkjaar. Dit leidt, in combinatie met de persoonlijk mediumontwikkeling en supervisie, tevens ook tot vaardigheden professionalisering en positionering.
Activiteiten en/of werkvormen	Workshops van verschillende sprekers uit de praktijk, tussentijdse schrijfopdrachten.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Innovatief product of ondernemersplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Innovative Product or Business Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Innovatief product of ondernemersplan VTH-3IOx-1
Beoordelingscriteria	EK3 <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de doelgroep en de drijfveren van de doelgroep. - De student beschrijft hoe het plan aansluit bij ontwikkelingen in de samenleving. EK4 <ul style="list-style-type: none"> - Het ondernemende of innovatieve plan is gebaseerd op een door de student geformuleerde missie en visie. - Het plan is voorzien van feedback door het werkveld.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Innovatief product of ondernemersplan verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	Innovatief product of ondernemersplan: 1e: periode 3 2e: periode 3
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch Handelen A
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods A
Naam OWE kort Nederlandstalig	Methodisch Handelen A
Naam OWE kort Engelstalig	Therapeutic Methods A
Naam onderwijseenheid	Methodisch Handelen A / Therapeutic Methods A
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-3MHax
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2
Studiepunten	22,5
Studielast in uren	630
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen onderwijseenheid	Deelname OWE <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT gehaald - Minimaal 45 studiepunten van HF1 voor therapie stage in het binnenland (bij vaktherapeut van de eigen differentiatie) - Minimaal 60 studiepunten van HF1 voor therapie stage in het buitenland en voor therapiestage in het binnenland zonder vaktherapeut van de eigen differentiatie Deelname toetsing VTH-MHA-1 <ul style="list-style-type: none"> - Het schriftelijk beroepsproduct bestaat uit maximaal 6000 woorden. - De student heeft feedback ontvangen van 1 collega binnen stage en 2 medestudenten.

	<p>Deelname toetsing VTH-MHA-2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Video-opname (min 15 minuten) waarop te zien is hoe de student intervenueert in contact met cliënt. De video-opname is van goede kwaliteit, cliënt en student zijn goed zichtbaar en verstaanbaar. De video-opname bestaat uit een aaneengesloten fragment van een therapieessie.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De OWE staat in het teken van praktijkleren. Als student loop je 500 uur stage in een vaktherapeutische beroepscontext. Deze beroepscontext kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden. In Methodisch Handelen A en B werk je aan de eindkwalificaties 1 (Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden) en 2 (Ervaringsgericht intervenueeren). Daarnaast werk je aan eindkwalificatie 4 (Professionaliseren en profileren) en eindkwalificatie 3 (Praktijkgericht onderzoek).</p> <p>Tijdens lesdagen worden de kennis, vaardigheden en attitude die je in de stage hebt opgedaan, verdiept, verantwoord en verder ontwikkeld. Je bekwaamt je op deze manier in de kern van het beroep: het opbouwen van de vaktherapeutische relatie en het onderhouden daarvan en het ervaringsgericht intervenueeren. Passend bij het beroep hebben de lessen een hoog ervaringsgericht karakter. Je eigen proces om therapeut te worden krijgt vooral in de supervisie aandacht zodat je steeds meer tot een integratie kan komen van persoonsgerichte, methodische en taakgerichte aspecten.</p> <p>Daarnaast ga je een praktijkgericht onderzoek doen in de vorm van een casestudy. Op deze manier evalueer je het eigen methodisch handelen op systematische wijze en vanuit verschillende invalshoeken.</p> <p>Aan het eind van het eerste semester vindt een (formatieve) tussentijdse evaluatie van stage plaats en word je beoordeeld op de eerste stap van het opzetten van een casestudy.</p>
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht intervenueeren</p>
Samenhang	De OWE's 3MHA en 3MHB hebben dezelfde structuur en sluiten naadloos op elkaar aan. Je moet deelgenomen hebben aan 3MHA om 3MHB te mogen volgen.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijkleren (stage), werkcolleges, hoorcolleges, supervisie.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy A Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy A Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Casestudy A VTH-3MHAx-1 Performance assessment VTH-3MHAx-2
Beoordelingscriteria	<p>Casestudy A EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de casus, diagnostiek, eigen vakspecifieke observatie en het behandelgoal. - De student formuleert vaktherapeutische behandelgoals in samenspraak met de cliënt. - De student schrijft een professioneel en verslag.

	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student redeneert vanuit een rationale, die theorie, behandeldoel en werkvormen verbindt. - De student beschrijft het vaktherapeutisch behandelplan en hoe het zich verhoudt tot het overkoepelende behandelbeleid. <p>Performance assessment</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft kort en bondig informatie over de casus en context van de video-opname en verantwoordt gemaakte keuze. - De student maakt op sensitieve en responsieve wijze (afgestemd op de cliënt(en) en de behandeling) contact en stemt houding en interventies tijdens de sessie af op de cliënt(en). - De student hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en 'appèl doen op' de eigen verantwoordelijkheid van de cliënten). <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert ervaringsgericht met de cliënt(en) op doelgerichte wijze. - De student zet de cliënt(en) aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling en houdt daarbij rekening met de draagkracht van de cliënt(en) en de culturele en sociale achtergrond.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Casestudy A: schriftelijk beroepsproduct Performance assessment: video-opname
Weging deeltentamen	Beiden: 1
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 2 2e: periode 3
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Methodisch Handelen B
Naam OWE lang Engelstalig	Therapeutic Methods B
Naam OWE kort Nederlandstalig	Methodisch Handelen B
Naam OWE kort Engelstalig	Therapeutic Methods B
Naam onderwijseenheid	Methodisch Handelen B / Therapeutic Methods B
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-3MHBx
Onderwijsperiode	Periode 3 en 4
Studiepunten	22,5
Stu­dielast in uren	630
Onderwijstijd (contacturen)	54
Ingangseisen onderwijseenheid	<p>Deelname OWE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT gehaald - Minimaal 45 studiepunten van HF1 voor therapie stage in het binnenland (bij vaktherapeut van de eigen differentiatie) - Minimaal 60 studiepunten van HF1 voor therapie stage in het buitenland en voor therapiestage in het binnenland zonder vaktherapeut van de eigen differentiatie <p>Deelname toetsing VTH-MHB-2 Eindbeoordeling stage</p> <ul style="list-style-type: none"> - Student levert als bewijslast aan: <ul style="list-style-type: none"> - Schriftelijke zelfbeoordeling (max. 3000 woorden) - Video-opname en/of beroepsproducten uit stage - Beoordelingsadvies stagebegeleider - Student heeft 1000 uur stage gelopen <p>Deelname toetsing VTH-MHB-3 Casestudy B</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft de toets VTH-3MHA-3 (Casestudy A) gehaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Methodisch handelen B is een vervolg op methodisch handelen A. De lesinhoud, de lessen etc. zijn hetzelfde. De student rondt methodisch handelen B af met een eindbeoordeling praktijkleren en met een uitgevoerde en beschreven casestudy. Met de eindbeoordeling stage worden EK1, EK2 en EK4 getoetst. De casestudy is onderdeel van de onderzoeksleerlijn waarin de student werkt aan EK3. Deze wordt in HF3 afgesloten op eindniveau.
Eindkwalificaties	<p>Eindkwalificatie 1: vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>Eindkwalificatie 2: ervaringsgericht interveniëren</p> <p>Eindkwalificatie 3: praktijkgericht onderzoeken</p> <p>Eindkwalificatie 4: professionaliseren en profileren.</p>
Samenhang	De OWE's 3MHA en 3MHB hebben dezelfde structuur en sluiten naadloos op elkaar aan. Je moet deelgenomen hebben aan 3MHA om 3MHB te mogen volgen.
Activiteiten en/of werkvormen	Praktijkleren (stage), werkcolleges, hoorcolleges, supervisie.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy B Eindbeoordeling stage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy B Internship Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Casestudy B VTH-3MHBx-1 Eindbeoordeling stage VTH-3MHBx-2
Beoordelingscriteria	Casestudy B

	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student schrijft een professioneel verslag. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert een onderzoeksvraag op basis van eerder verworven gegevens en ontwerpt een methode waarmee de behandeling samen met de cliënt en/of andere betrokkenen kan worden geëvalueerd. - De student rapporteert de resultaten op systematisch navolgbare wijze. - De student evalueert op kritische wijze het evaluerend onderzoek en benoemt de implicaties voor een volgend onderzoek. - De student beantwoordt de onderzoeksvraag en bepaalt samen met de cliënt en/of andere betrokkenen wat het resultaat betekent voor het vervolg van de behandeling. <p>Eindbeoordeling stage</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert sensitief, responsief en in begrijpelijke taal met cliënten, cliëntsystemen, behandelaren en verwijzers over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. - De student gaat op professionele wijze om met grenzen, afstand en nabijheid, weerstand en (tegen-) overdracht. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in voor het verrichten van observatie, diagnostiek en indicatiestelling. - De student zet interventies in passend bij de hulpvraag en de behandeldoelen van de cliënt. - De student motiveert de cliënten om een proces aan te gaan waarin ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutische middel centraal staat. - De student intervenueert op basis van (vak-) therapeutische kennis en beheersing van het vaktherapeutisch middel. - De student houdt rekening met draagkracht en draaglast van cliënten en cliëntsystemen. - De student stemt af op de culturele en sociale achtergrond van de cliënten. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft zelfkennis, reflecteert kritisch op het eigen handelen en ontwikkelt zijn professionaliteit verder. - De student handelt volgens de geldende ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Casestudy B: Schriftelijk product Eindbeoordeling stage: Criteriumgericht interview
Weging deeltentamen	Casestudy B: 1 Eindbeoordeling stage: 2
Minimaal oordeel	Beiden: 5½
Tentamenmomenten	Beiden: 1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel
Naam OWE lang Engelstalig	Artistic Modality
Naam OWE kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel
Naam OWE kort Engelstalig	Artistic Modality
Naam onderwijseenheid	Vaktherapeutisch middel / Artistic Modality
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-3VMM
Onderwijsperiode	Periode 1-4
Studiepunten	10
Stu­dielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	47
Ingangseisen onderwijseenheid	Deelname OWE <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT - Minimaal 45 studiepunten van HF1 voor therapie stage binnenland - Minimaal 60 studiepunten van HF1 voor therapie stage buitenland
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Binnen deze OWE staan alle lessen in het teken van de onderzoeksmatige beheersing van het vaktherapeutisch middel.</p> <p>Dat is enerzijds gericht op het uitbreiden van de vaardigheden in het vaktherapeutisch middel ten behoeve van het methodisch handelen in de stage (uitbreiden technisch/ambachtelijk repertoire). Anderzijds bieden de lessen verdieping om met eigen thema's te werken (zelfervaring in het vaktherapeutisch middel).</p> <p>Door zelf werkvormen te onderzoeken en te ervaren aan den lijve, en hiermee de persoonlijke ontwikkeling te ondersteunen ontwikkelt de student meer en meer een doorleefde ervaringsgerichte 'rugzak' die ingezet kan worden ten behoeve van het eigen methodische handelen.</p> <p>Lessen zijn (bij beeldend in een open atelier) ervaringsgericht ingericht. Docenten zullen gedeeltelijk hun inhoudelijke expertise demonstreren (en fungeren als rolmodel) en studenten stimuleren om zich het onderzoeksmatige inzetten van het vaktherapeutisch middel eigen te maken. Er is veel ruimte voor het zelf verdiepen van de ervaringen binnen het vaktherapeutisch middel voor de student.</p> <p>De periode wordt afgesloten met een presentatie van beeldend werk met een mondeling verslag, een dramapresentatie bij dramatherapie en een muzikale presentatie bij muziektherapie waarin de student eigen doelen op het gebied van persoon, therapeut en vaktherapeutisch middel integreert en verwerkt.</p>
Eindkwalificaties	Eindkwalificatie 5: beheersen van het vaktherapeutisch middel
Samenhang	<p>Deze OWE ondersteunt de studenten bij het verwerven van eindkwalificatie 5 (beheersen van het vaktherapeutisch middel). De OWE sluit aan op eerder verworven kennis en vaardigheden in de propedeuse en hoofdfase 1 en bereidt voor op onder andere de OWE methodisch handelen in hoofdfase 3, waarin ook competentie 5 aan de orde zal komen.</p> <p>Door creatieve, beeldend therapeutische, dramatherapeutische -of muziektherapeutische ervaringen en reflectie daarop ontwikkelt de student niet alleen diepgaande kennis over het vaktherapeutische middel maar ook zelfkennis. Deze zal de student helpen bij het kiezen van een passende attitude in het methodisch handelen en hem/haar als mens verder vormen.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Beeldende therapie: begeleid open atelier Dramatherapie: werkcolleges, presentaties Muziektherapie: werkcolleges, presentaties

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentatie in het vaktherapeutisch middel
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation in Artistic Modality
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Presentatie in het vaktherapeutisch middel VTH-3VMM-1
Beoordelingscriteria	<p>Beeldende therapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student analyseert de relevante beeldelementen van de getoonde werkstukken en kan deze in verband brengen met het persoonlijke beeldende ontwikkelingsproces. - De student onderzoekt het vaktherapeutisch middel ervaringsgericht binnen de verschillende componenten van het ETC en zet dat in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling en het methodisch handelen in de praktijk. - De student toont beheersing van ambachtelijke vaardigheden en kiest passende materialen, werkvormen en werkwijzen om de persoonlijke thematiek te versterken. - De student toont verdieping en diversiteit in het beeldend proces, door gedurende het studiejaar heen een aantal malen te vernieuwen op het gebied van materiaalkeuze, toegepaste technieken en werkvormen. Het getoonde beeldende werk heeft hierdoor een innovatief en authentiek karakter. - De student reflecteert systematisch en diepgaand op het beeldend proces van het afgelopen studiejaar, de betekenis van het beeldend werk en verschillende uitdagingen die hij in het proces is aangegaan. <p>Dramatherapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kent de (werkings)kracht van drama bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student durft zichzelf binnen het handelen in drama uit te dagen en te confronteren met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit. - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren binnen drama nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen. - De student beheerst de technische aspecten die nodig zijn om als dramatherapeut te kunnen functioneren zoals: werken met tekst, verbeelding, concentratie, transformatie, stem, improvisatie en enscenering. <p>Muziektherapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is technisch vaardig in een verscheidenheid aan improvisatie- en compositietechnieken en kan de muzikale parameters toe passen ten behoeve van een eerdere bepaalde doelstelling. - De student is technisch vaardig in het zingen en het begeleiden van liederen en kan dit toepassen ten behoeve van een vooropgestelde doelstelling. - De student voert doelgericht mediumonderzoek uit aan de hand van een persoonlijk professioneel thema.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student heeft gedegen muziektheoretische kennis, kennis van solfège, harmonieleer, beheerst diverse compositie- en improvisatietechnieken en kan deze kennis inzetten. - De student kan kennis van literatuur over de neurologische/somatische effecten en de werking van muziek benoemen en toepassen. - De student confronteert zichzelf met de eigen muzikale patronen (clichés) en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit. - De student beheerst de technische aspecten die nodig zijn om randvoorwaarden te creëren om als muziektherapeut te werken, zoals het gebruik van microfoons, het bedienen van de mengtafel etc. - De student speelt een (klassiek) stuk op zijn hoofdinstrument, waarbij deze gebruik maakt van passende dynamiek en frasering ten behoeve van de zeggingskracht van het stuk, en kan het klassieke stuk voorzien van therapeutische toepassing en historische context. - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van het muzikale handelen. - De student is in staat het muzikale product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Beeldende therapie: Expositie, toegelicht met mondeling verslag Dramatherapie: Presentatie, toegelicht met reflectieverslag Muziektherapie: Presentatie, toegelicht met verslag
Minimaal oordeel	6 (vanaf 5½ wordt afgerond naar boven en is dus behaald)
Tentamenmomenten	1e: periode 4 2e: periode 4 of na zomervakantie
Aantal examinatoren	1
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	Studenten die niet hebben deelgenomen aan deze OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van deze periode aan te melden bij de eigen SLB-er. Alle andere studenten zijn automatisch verzekerd van deelname aan de toets(en).

9.2.2.2 Onderwijseenheden psychomotorische therapie

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Psychomotorisch behandelen in de praktijk A
Naam OWE lang Engelstalig	Psychomotricity in therapeutic Practice A
Naam OWE kort Nederlandstalig	Psychomotorisch behandelen, praktijk A
Naam OWE kort Engelstalig	Psychomotricity in Practice A
Naam onderwijseenheid	Psychomotorisch behandelen in de praktijk A / Psychomotricity in therapeutic Practice A
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-3PBPA
Onderwijsperiode	Periode 1+2
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	96
Ingangseisen onderwijseenheid	Propedeuse PMT behaald en in hf1 minimaal 30 studiepunten behaald en een 5 behaald voor de niet behaalde OWE.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 1 en 2 (eerste semester) van hoofdfase 2. In hoofdfase 2 staat de beginnende beroepsuitoefening in de praktijk centraal. Studenten lopen drie a vier dagen per week stage en volgen op vrijdag onderwijs op de HAN. Hoofdfase 2 is opgedeeld in twee onderwijseenheden waarvan dit de eerste is.</p> <p>De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktijkleren 2. Methodisch handelen 3. Reflectie (supervisie en intervisie) <p>Naast deze leeractiviteiten zijn er lessen 'werkplaats'. In de werkplaats is er ruimte voor studenten om naar eigen wens en inzicht verdieping en uitbreiding te geven aan kennis en vaardigheden in het beroep.</p>
Eindkwalificaties	<p>EK 1 Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden</p> <p>EK 2 Ervaringsgericht interveniëren</p> <p>EK 3 Praktijkgericht onderzoeken</p> <p>EK 4 Professionaliseren en profileren</p>
Samenhang	<p>Studenten worden in hoofdfase 2 geacht zelfsturend te leren. Dat houdt in dat ze zicht houden op hun vorderingen met betrekking tot de gestelde leeruitkomsten die afgeleid zijn van de eindkwalificaties. Hierbij is het van belang om verbinding te hebben tussen de leeractiviteiten op stage en in supervisie, intervisie en methodisch handelen. Door deze wisselwerking wordt het leren effectief en ontwikkelt de student zich tot een beginnend beroepsbeoefenaar.</p> <p>Op stage onderneemt de student leeractiviteiten in nauwe afstemming met de praktijkbegeleider. In supervisie heeft de student inbreng gericht op reflectie vanuit de persoons- en beroepsdriehoek. In methodisch handelen heeft de student inbreng gericht op het leren methodisch te handelen.</p> <p>In alle lijnen verzamelt de student feedback gericht op de leeruitkomsten. Deze feedback vormt de basis voor een holistisch beeld van het niveau van de student in de beroepsuitoefening.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended Learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers.</p> <p>De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A body and movement oriented approach</i>. Boom.</p>

	<p>Emck, C., De Lange, J., Scheewe, T., Van Busschbach, J., & Van Damme, T. (Eds.). (2021). <i>Psychomotor interventions for mental health – Children & adolescents: A movement and body-oriented developmental approach</i>. Boom.</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF.</p> <p>Bekijk dit boek online</p>
Eigen financiële bijdrage	Met name voor de invulling van de 'werkplaats' kan eventueel een eigen bijdrage gevraagd worden. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotorisch behandelen in de praktijk A
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotricity in Therapeutic Practice A
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Psychomotorisch behandelen in de praktijk A VTH-3PBPA-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert sensitief en responsief met cliënten en relevante partijen en maakt hierbij gebruik van bewegen en lichamelijke en baseert zich daarbij zoveel mogelijk op (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatie technieken. - De student hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en appèl doen op de eigen verantwoordelijkheid van cliënten, passend bij het behandeldoel. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student doet uitgaande van de hulpvraag observaties gekoppeld aan ervaringsgerichte interventies en koppelt de observaties aan kennis om casuïstiek te conceptualiseren; - De student interenieert ervaringsgericht vanuit een ontwikkelvraag afgestemd op draagkracht, en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt en maakt gebruik van kennis op deze gebieden. - De student interenieert op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, zoals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert een onderzoeksvraag waarvan het antwoord bijdraagt aan de evaluatie van de behandeling en ontwerpt een passende procedure om hiervoor data te verzamelen. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntensysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfolietoets
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	De student bepaalt zelf wanneer hij de high stake-beoordeling wil laten plaatsvinden en stemt hierover af met de stagedocent die hier praktijkbegeleider en docent methodisch handelen bij uitnodigt. In de

	meeste gevallen zal dit eind periode 2 zijn, maar dit kan ook eerder of later. Een tweede kans kan later in schooljaar plaatsvinden.
Aantal examinatoren	3 stagedocent, docent methodisch handelen en de praktijkbegeleider
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	De OWE wordt afgesloten met een highstake. De student stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter van het highstakepanel. De student heeft zelf de keuze wanneer hij gebruik wil maken van een tweede gelegenheid om de OWE af te ronden. De student doet dit in overleg met de voorzitter van het highstakepanel en stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter.

Algemene informatie	
Naam OWE lang Nederlandstalig	Psychomotorisch behandelen in de praktijk B
Naam OWE lang Engelstalig	Psychomotricity in therapeutic Practice B
Naam OWE kort Nederlandstalig	Psychomotorisch behandelen, praktijk B
Naam OWE kort Engelstalig	Psychomotricity in Practice B
Naam onderwijseenheid	Psychomotorisch behandelen in de praktijk B / Psychomotricity in therapeutic Practice B
Code OWE OSIRIS	<vermeld de code die in OSIRIS aan deze OWE is gekoppeld>
Code onderwijseenheid	VTH-3PBPB
Onderwijsperiode	Periode 3+4
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen onderwijseenheid	Propedeuse PMT behaald en in hf1 minimaal 30 studiepunten behaald en een 5 behaald voor de niet behaalde OWE.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Deze onderwijseenheid (OWE) omvat periode 3 en 4 (tweede semester) van hoofdfase 2. In hoofdfase 2 staat de beginnende beroepsuitoefening in de praktijk centraal. Studenten lopen drie a vier dagen per week stage en volgen op vrijdag onderwijs op de HAN. Hoofdfase 2 is opgedeeld in twee onderwijseenheden waarvan dit de tweede is. De OWE is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn: 1. Praktijkleren 2. Methodisch handelen 3. Reflectie (supervisie en intervisie) Naast deze leeractiviteiten zijn er lessen 'werkplaats'. In de werkplaats is er ruimte voor studenten om naar eigen wens en inzicht verdieping en uitbreiding te geven aan kennis en vaardigheden in het beroep.
Eindkwalificaties	EK 1 Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden EK 2 Ervaringsgericht interveniëren EK 3 Praktijkgericht onderzoeken EK 4 Professionaliseren en profileren
Samenhang	Deze onderwijseenheid is het vervolg op de onderwijseenheid van het eerste semester. De organisatie van het onderwijs is het zelfde als in het eerste semester. Studenten worden in hoofdfase 2 geacht zelfsturend te leren. Dat houdt in dat ze zich houden op hun vorderingen met betrekking tot de gestelde leeruitkomsten die afgeleid zijn van de eindkwalificaties. Hierbij is het van belang om verbinding te hebben tussen de leeractiviteiten op stage en in supervisie, intervisie en methodisch handelen. Door deze

	<p>wisselwerking wordt het leren effectief en ontwikkelt de student zich tot een beginnend beroepsbeoefenaar.</p> <p>Op stage (praktijkleren) onderneemt de student leeractiviteiten in nauwe afstemming met de praktijkbegeleider. In supervisie heeft de student inbreng gericht op reflectie vanuit de persoons- en beroepsdriehoek. In methodisch handelen heeft de student inbreng gericht op het leren methodisch te handelen.</p> <p>In alle lijnen verzamelt de student feedback gericht op de leeruitkomsten. Deze feedback vormt de basis voor een holistisch beeld van het niveau van de student in de beroepsuitoefening.</p>
Activiteiten en/of werkvormen	Blended learning
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers.</p> <p>De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A body and movement oriented approach</i>. Boom.</p> <p>Emck, C., De Lange, J., Scheewe, T., Van Busschbach, J., & Van Damme, T. (Eds.). (2021). <i>Psychomotor interventions for mental health – Children & adolescents: A movement and body-oriented developmental approach</i>. Boom.</p> <p>Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Eigen financiële bijdrage	Met name voor de invulling van de 'werkplaats' kan eventueel een eigen bijdrage gevraagd worden. Dit gebeurt altijd in overleg en wanneer niet haalbaar voor studenten wordt gezocht naar een alternatief.
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotorisch behandelen in de praktijk B
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotricity in Therapeutic Practice B
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	<vermeld het volgnummer van het tentamen of deeltentamen in OSIRIS>
Naam en code (deel)tentamen	Psychomotorisch behandelen in de praktijk B VTH-3PBPB-1
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student licht op een integere en transparante wijze cliënten en relevante partijen in over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert ervaringsgericht met passende werkvormen en methoden ten behoeve van de behandeling van cliënten (passend binnen het overkoepelende behandelbeleid) en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandelgoal en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten. - De student kan de opbrengst van de vaktherapeutische interventies transfereren naar de context die aanleiding gaf voor de hulpvraag. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student gebruikt geijkte methoden voor dataverzameling om de onderzoeksvraag te beantwoorden en daarmee de behandeling te evalueren en advies te kunnen geven voor het vervolg van de behandeling. - De student rapporteert helder de bevindingen en evalueert het onderzoeksproces op kritische wijze en geeft antwoord op de onderzoeksvragen waarbij duidelijk wordt hoe resultaten van de

	<p>casestudy gegeneraliseerd kunnen worden naar een bredere context.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student doet concrete aanbevelingen naar aanleiding van de resultaten van de eigen casestudy die bijdragen aan kennisontwikkeling en innovatie in de eigen beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student houdt rekening met de ethische aspecten die van toepassing zijn bij de eigen cliënt-casus en de eigen beroepscontext en handelt volgens de regels en wetten die gelden voor het beroep. - De student reflecteert op het therapeutisch handelen en komt tot handelingsalternatieven om de beroepsbekwaamheid blijvend te ontwikkelen. - De student komt vanuit een persoonlijke missie tot een ondernemersplan of innovatief product dat aansluit bij een maatschappelijk vraagstuk of ontwikkeling.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfoliotoets
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	De student bepaalt zelf wanneer hij de high stake-beoordeling wil laten plaatsvinden en stemt hierover af met de stagedocent die hier praktijkbegeleider en docent methodisch handelen bij uitnodigt. In de meeste gevallen zal dit eind periode 4 zijn, maar dit kan ook eerder of later. Een tweede kans kan ook na de zomervakantie plaatsvinden.
Aantal examinatoren	3 stagedocent, docent methodisch handelen en de praktijkbegeleider
Wijze van aanmelden voor tentamen / aanmeldingstermijn	De OWE wordt afgesloten met een highstake. De student stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter van het highstakepanel. De student heeft zelf de keuze wanneer hij gebruik wil maken van een tweede gelegenheid om de OWE af te ronden. De student doet dit in overleg met de voorzitter van het highstakepanel en stuurt voorafgaande aan de highstake een highstakeformulier naar de voorzitter.

9.2.3 Onderwijseenheden HF3 alle differentiaties

Algemene informatie	
Naam Module lang Nederlandstalig	Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn
Naam Module lang Engelstalig	Innovation of practice for Care and Wellbeing
Naam Module kort Nederlandstalig	Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn
Naam Module kort Engelstalig	Practice Innovation
Naam onderwijseenheid Alluris	Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn
Code onderwijseenheid OSIRIS	code die in OSIRIS aan deze Module is gekoppeld
Code onderwijseenheid Alluris	PZW
Onderwijsperiode	Periode 1 en 2 of Periode 3 en 4
Intekenen onderwijs	Voor het onderwijs dat wordt gegeven na 31 januari 2023 geldt dat het noodzakelijk is dat studenten zich intekenen voor het onderwijs dat zij willen volgen. Zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS' voor meer informatie.
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	70
Ingangseisen onderwijseenheid	<ul style="list-style-type: none"> - Bachelor Medische Hulpverlening: <ul style="list-style-type: none"> - De student wordt toegelaten tot de onderwijseenheid indien de student K&I2 met een voldoende heeft afgerond, of - De student wordt toegelaten tot de onderwijseenheid indien de student BP-CAT en BP-MTK met een voldoende heeft afgerond. - Ergotherapie: zie OWE Praktijkgericht Onderzoek - Fysiotherapie: zie OWE Praktijkgericht Onderzoek - Logopedie: Het onderwijs van leerjaar 1, 2 en 3 met betrekking tot de competentie onderzoeken is doorlopen. - Mondzorgkunde: n.v.t. - Pedagogiek: zie OWE Praktijkverbetering - Social Work: zie OWE Praktijkverbetering - Verpleegkunde: De student wordt toegelaten tot de onderwijseenheid indien de student de stage van de OWE Samenwerken in Vakmanschap in zijn geheel heeft gevolgd. - Vaktherapie: Het onderwijs van VTH-3PTPB of VTH-3MHB is doorlopen - Voeding en Diëtetiek: n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In de OWE Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn werk je samen met studenten van je eigen opleiding en/of studenten van andere opleidingen (van de academies AGV, AMM en APS) aan een praktijkvraagstuk. In samenwerking met relevante betrokkenen uit de praktijk voer je een onderzoek uit en op grond van dat onderzoek lever je een bijdrage aan een beroepsproduct. Gedacht kan worden aan een artikel, adviesrapport, een lesplan, een vernieuwde zorginterventie, de uitkomsten van een literatuurstudie, een vragenlijst, de uitkomsten van een evaluatie, een informatiebijeenkomst etc.

Eindkwalificaties	<p>In Praktijkinnovatie in zorg en welzijn werkt de student aan de volgende eindkwalificaties (zie Hoofdstuk 4.3 Eindkwalificaties voor toelichting op de nummers):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bachelor Medische Hulpverlening: 7, 10, 12, 13, 14 - Ergotherapie: 6, 7, 9, 10, 11, 12 - Fysiotherapie: 4, 5 - Logopedie: 1, 2, 4, 6, 7 - Mondzorgkunde: 2, 3, 5a, 6 - Pedagogiek: 1, 5, 6 - Social Work: 6, 7, 8, 9, 10, 11 - Verpleegkunde: 7, 8, 15 - Vaktherapie: 3 - Voeding en Diëtetiek: 2 of 3 of 4 en 5 t/m 10
Samenhang	Deze onderwijseenheid hangt samen met het onderwijs van de verschillende opleidingen door de doorlopende lijnen op onderzoekend vermogen, (inter-) professioneel samenwerken en professionele identiteit, in relatie tot de praktijkcontexten van het beroep in zorg en welzijn.
Activiteiten en/of werkvormen	<p>Het onderwijs is ingericht volgens de principes van programmatisch toetsen. Dit betekent dat het verzamelen van feedback op een diversiteit aan producten input zijn voor het sturen van de ontwikkeling tot beroepsbekwame professional. Tijdens het onderwijs zal aandacht besteed worden aan onder andere coaching, feedback en kennisdeling.</p> <p>Coaching De rol van de docent is coachend en ondersteunend aan het praktijkproces. Je krijgt tijdens de coachingsbijeenkomsten de gelegenheid om vragen en knelpunten voor te leggen aan medestudenten en docent. Ook is er ruimte voor het verkrijgen van feedback.</p> <p>Atelier In de atelier-bijeenkomsten vinden leeractiviteiten plaats die ondersteunend zijn aan het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek en is er ruimte voor vakspecifieke begeleiding.</p>
Verplichte literatuur / beschrijving 'leerstof'	bij het onderzoeksdesign passende onderzoeksliteratuur, in overleg met docenten
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Practise Innovation for Care and Wellbeing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	???
Naam en code Alluris (deel)tentamen	PZW-1
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student werkt proactief samen met relevante belanghebbenden aan een vraagstuk uit de praktijk en draagt hiermee bij aan de implementatie van het beroepsproduct. Hij zet zijn eigen kwaliteiten en perspectieven in en verbindt deze aan de kwaliteiten en perspectieven van de andere belanghebbenden. - De student analyseert vanuit een nieuwsgierige en kritische houding een vraagstuk uit de praktijk en maakt daarbij gebruik van gevarieerde, relevante en betrouwbare bronnen. Hij voert op methodische verantwoorde wijze een onderzoek uit en levert op grond van het onderzoek een bijdrage aan een beroepsproduct (advies, dienst, ontwerp, product of rapportage).

	<ul style="list-style-type: none"> - De student geeft inzicht in de kwaliteit van het doorlopen proces, trekt valide (deel)conclusies en doet aanbevelingen voor het vervolg. - De student heeft, passend bij de eisen die de eigen opleiding daaraan stelt, zijn eigen professionaliteit verder ontwikkeld.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	Portfolio, individuele beoordeling
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	1e: periode 2 en 4 2e: in overleg met de examinatoren
Aantal examinatoren	2
Wijze van aanmelden voor (deel)tentamengelegenheden/aanmeldingstermijn t/m 31 januari 2023 (via Alluris)	Studenten worden automatisch ingeschreven voor de eerste reguliere tentamengelegenheid.
Intekenen en uittekenen voor (deel)tentamengelegenheden vanaf 1 februari 2023 (via OSIRIS)	Voor tentamengelegenheden die worden aangeboden vanaf 1 februari 2023 moet je je intekenen en uittekenen als je daarvan gebruik wil maken. Voor meer informatie zie Deel 3 'Regeling onderwijs en (deel-)tentamens OSIRIS
Nabespreking en inzage	Inzage en nabespreking op vraag, in overleg met de betrokken examinator.

9.2 Onderwijseenheden van de postpropedeuse

9.3 Minoren van de opleiding

In dit studiejaar biedt de opleiding de volgende minoren aan:
n.v.t.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

9.4 Afstudeerrichtingen

Zie paragrafen 9.1 en 9.2 – OWE-beschrijvingen per richting.

9.5 Honours- en talentenprogramma's en **premasters**

n.v.t.

9.5.1 Honoursprogramma's

n.v.t.

9.5.2 Talentenprogramma's

n.v.t.

9.5.3 Premasters

n.v.t.

9.6 Deeltijdse en/of duale inrichtingsvorm

9.6.1 Deeltijdse inrichtingsvorm

n.v.t.

9.6.2 Duale inrichtingsvorm

n.v.t.

9.7 Trajecten met bijzondere eigenschap

n.v.t.

9.7.1 Versneld traject

n.v.t.

9.7.2 Verkort traject

n.v.t.

9.7.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

n.v.t.

9.7.4 Traject voor topsporters

n.v.t.

9.7.5 D-stroom

n.v.t.

9.7.6 Gecombineerd traject

n.v.t.

9.7.7 Overig traject met bijzondere eigenschap

n.v.t.

10 Evaluatie van het onderwijs

10.1 Evaluatiestructuur

Voor alle opleidingen van de HAN is een Kwaliteitskader vastgesteld. Dit is afgestemd op het accreditatiekader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) en het past bij het aan de HAN geformuleerde onderwijsbeleid. In dit kader is onder meer vastgelegd dat er regelmatig evaluaties onder studenten, afgestudeerden, werkveld en personeel plaatsvinden.

Ter ondersteuning van evaluaties op opleidingsniveau worden door de HAN evaluatieonderzoeken gedaan. De HAN neemt jaarlijks met alle opleidingen deel aan de Nationale Studenten Enquête (NSE) waarin studenten aangeven hoe tevreden zij zijn over de verschillende aspecten van de opleiding. Ieder jaar vindt een alumni-onderzoek plaats via de HBO-monitor. Hiermee wordt voor alle opleidingen onderzocht hoe alumni terugkijken op hun opleiding en hoe zij de aansluiting op de arbeidsmarkt ervaren. HAN-studenten die de opleiding zonder getuigschrift verlaten worden benaderd met de vraag wat de reden van hun vertrek is. Verder wordt de studievoortgang en de uitval per opleiding gemonitord.

Iedere zes jaar vindt de accreditatie door de NVAO plaats, met daaraan voorafgaand een externe visitatie door een commissie van deskundigen. Halverwege deze accreditatiecyclus wordt een audit uitgevoerd door een interne commissie, aangevuld met een externe domeindeskundige. Het doel van de audit is het monitoren en toetsen van de voortgang van verbeteractiviteiten naar aanleiding van de laatste externe opleidingsbeoordeling. Deze interne audit levert een rapport op met verbeteradviezen aan de inhoudsverantwoordelijken van de opleiding, de opleidingscommissie en de academiedirecteur.

De audit wordt uitgevoerd op basis van HAN-richtlijnen, waarvan de borging van de bestuurs- en onderwijsrechtelijke kwaliteit en goede uitvoering van de onderwijs- en examenregeling onderdelen zijn.

10.2 Evaluatie door de opleiding

De academiedirecteur is verantwoordelijk voor de opbouw en de kwaliteit van de opleiding.

De academiedirecteur stelt jaarlijks een jaarverslag kwaliteitszorg van de opleiding vast dat samen met het interne auditrapport of visitatierapport, dient voor de interne en externe dialoog over de kwaliteit van de opleiding. Dit verslag beschrijft welke verbeteracties voor het verslagjaar waren afgesproken, hoe deze zijn uitgevoerd en wat de resultaten daarvan zijn.

Op basis van de analyse van evaluatiegegevens over het verslagjaar is omschreven welke verbeteracties voor het lopende jaar worden uitgevoerd. De evaluatiegegevens komen tot stand door evaluaties van onderwijseenheden, jaarevaluaties en curriculumevaluaties met docenten, studenten, alumni en beroepspraktijk, en de evaluatieonderzoeken die centraal door de HAN worden uitgevoerd.

De academiemanager en/of de opleidings-, curriculum- en examencommissies zijn in deze cyclus op opleidingsniveau betrokken door middel van een beknopte reactie daarop die in de bijlagen van het jaarverslag wordt opgenomen.

10.3 Rol van de opleidingscommissie

De taken, rol en verantwoordelijkheden van de opleidingscommissie bij de evaluatie zijn bepaald in het Reglement opleidingscommissie (zie Deel 3). De opleidingscommissie kan ook het initiatief nemen en een specifiek evaluatieonderzoek uitvoeren.

10.4 Opleidings specifieke kwaliteitszorg

De opleiding peilt regelmatig de mening van studenten over allerlei zaken die betrekking hebben op het onderwijs. Door deelname aan de periodieke schriftelijke evaluaties, deelname aan periodieke mondelinge evaluatiegesprekken en lidmaatschap van de opleidingscommissie hebben studenten invloed op de kwaliteit.

Resultaten vanuit studentevaluaties worden besproken met betreffende uitvoerende docenten en de kartrekkers van verschillende onderwijseenheden. Op basis van een analyse van gegevens uit evaluaties (zoals: notulen studentenoverleg, jaarevaluaties of evaluaties ten aanzien van onderwijseenheden, toetsing en studieloopbaanbegeleiding) formuleren de teams van uitvoerende docenten of kartrekkers verbetermaatregelen.

Resultaten vanuit studentevaluaties ten aanzien van het functioneren van docenten worden door het betreffende team van uitvoerende docenten besproken en kunnen mede input zijn voor de jaarlijkse Resultaat- en Ontwikkelinggesprekken die de teamleiders voeren met docenten/medewerkers. Naast het terugblikken over uitgevoerde werkzaamheden en een beoordeling over het functioneren, is het maken van nieuwe afspraken over resultaten en professionalisering een belangrijk onderdeel van de R&O-gesprekken.

Voor medewerkers is er een breed aanbod cursussen en trainingen gericht op professionalisering beschikbaar, die gevolgd kunnen worden via de HAN Academy: Klikroute: HAN Insite > Han Academy.

Terugkoppeling van zowel schriftelijke als mondelinge evaluaties en verbeterpunten aan studenten gaat onder meer via studentenoverleg, inleidingen van studiehandleidingen (waar de gerealiseerde verbeteracties worden benoemd).

Het systeem van kwaliteitszorg wordt op opleidingsniveau besproken en beoordeeld binnen de opleidingscommissie. De opleidingscommissie geeft advies.

Daarnaast is in 2020 de kwaliteitscommissie gestart met haar opdracht om het werken aan kwaliteitsverbetering binnen het onderwijs en het onderzoek in de academie te stimuleren, te verbinden en door te ontwikkelen tot een gezamenlijke kwaliteitscultuur bij alle medewerkers van de academie.

11 Overgangsregelingen

11.1 Wijzigingsmoment

Behalve in geval van verschrijving, overmacht, voldoen aan wettelijk voorschrift of als de wijziging in jouw voordeel is, kan een wijziging van de onderwijs- en examenregeling alleen in werking treden met ingang van 1 september van een volgend studiejaar.

Dit hoofdstuk bevat de regels voor de eerbiediging van verkregen rechten en gewekt vertrouwen.

11.2 Geldigheid propedeuse

Een behaald propedeutisch examen en getuigschrift zijn onaantastbaar, behoudens in geval van bewezen fraude bij het behalen daarvan.

11.3 Behaalde studiepunten en studieresultaten

Een tentamenresultaat en de daarbij behorende studiepunten blijven geldig totdat de examencommissie gemotiveerd heeft besloten dat de getentamineerde stof zodanig sterk is verouderd dat deze niet meer bruikbaar is in het beroep en de geldigheidsduur met ingang van een door de examencommissie bepaalde datum is vervallen.

Behaalde resultaten van deeltentamens blijven geldig, en kunnen – als ze nog passen in het nieuwe programma - leiden tot vrijstellingen voor (deel)tentamens.

11.4 Gevolgd onderwijs, (deel)tentamen niet gedaan of niet behaald

De student die het onderwijs van een onderwijseenheid in het studiejaar voorafgaande aan de programmawijziging heeft gevolgd, maar geen (deel)tentamen heeft gedaan of een (deel)tentamen niet heeft behaald, heeft recht op herhalingsonderwijs gedurende ten minste het studiejaar waarin de wijziging in werking treedt en heeft recht op ten minste twee gelegenheden voor het (deel)tentamen.

De examencommissie kan hiervan in bijzondere gevallen ten gunste van de student afwijken.

Je kunt als je dat wilt zelf direct kiezen voor de nieuwe programma-opzet en je aanmelden voor een vernieuwde of veranderde onderwijseenheid. Je doet daarmee afstand van je beroep op het overgangsrecht.

11.5 Opleidingsspecifieke overgangsregelingen

(Deel)tentamens die in het studiejaar 2020 – 2021 zijn gemaakt en met ingang van het studiejaar 2021-2022 geen onderdeel meer vormen van het toetsprogramma, kunnen uiterlijk in het studiejaar van 2022-2023 worden herkanst. Hierbij wordt géén algemeen ondersteunend onderwijs geboden, maar per geval bekeken wat de wensen en mogelijkheden zijn.

(Deel)tentamens die in het studiejaar 2021 – 2022 zijn gemaakt en met ingang van het studiejaar 2022-2023 geen onderdeel meer vormen van het toetsprogramma, kunnen uiterlijk in het studiejaar van 2023-2024 worden herkanst. Hierbij wordt géén algemeen ondersteunend onderwijs geboden, maar per geval bekeken wat de wensen en mogelijkheden zijn.

DEEL 3 Overige regelingen

1 Regeling tentamens

In deze regeling zijn vastgelegd:

1. De gedragsregels voor studenten bij schriftelijke en digitale tentamens en deeltentamens, voor zover niet vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling of aanverwante regelingen.
2. De gedragsregels voor studenten bij de inzage en nabespreking van tentamens en deeltentamens, voor zover niet vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling of aanverwante regelingen.

1 Gedragsregels voor studenten tijdens tentamenafname

De faciliteiten die de HAN biedt voor studenten in het kader van (deel)tentamens, zijn vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling en aanverwante regelingen. Er is een gedragsregeling voor studenten. Deze gedragsregeling bevat naast algemene bepalingen ook bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten in de tentamenlocaties. In deze regeling tentamens staan additionele bepalingen m.b.t. het gedrag van studenten bij de afname van met name schriftelijke en digitale tentamens.

Gedrag

De student:

1. volgt de instructies van de surveillant op en gaat respectvol met hem/haar om;
2. gedraagt zich zodanig dat hij/zij andere studenten niet stoort bij binnenkomst en bij vertrek van de tentamenlocatie alsmede tijdens de tentamenafname. De student dient voor, gedurende en na het tentamen stilte in acht te nemen in en in de directe omgeving van de ruimte waarin het tentamen plaatsvindt;
3. neemt bij onduidelijkheden voor en/of tijdens het tentamen z.s.m. contact op met de surveillant.

Identificatie en toelating

De student:

1. meldt zich tijdig (15 minuten voor aanvang van het tentamen) bij het tentamenlokaal;
2. wordt alleen toegelaten tot het HAN-tentamen als hij zich kan identificeren met een geldige collegekaart of een geldig identiteitsbewijs. Hieronder wordt verstaan:
  - een paspoort;
  - een Europees identiteitsbewijs;
  - een Nederlands rijbewijs;
  - een Europees rijbewijs;
  - een Nederlands vreemdelingendocument.
3. die deelneemt aan een landelijk tentamen kan zich alleen middels een identiteitsbewijs identificeren;
4. dient – ter controle van zijn identiteit door de surveillant - zijn geldige collegekaart of geldig identificatiebewijs rechtsboven op de tafel te leggen gedurende de tentamenafname;
5. wordt door de surveillant afgevinkt op de presentielijst ter bevestiging van deelname aan het tentamen;
6. die niet op de presentielijst vermeld staat, meldt dit direct aan de surveillant. Alleen wanneer van tevoren door de opleiding of academie bepaald is dat bijschrijven op de presentielijst is toegestaan wordt de student vervolgens in de gelegenheid gesteld om aan het tentamen deel te nemen.

Diefstal/verlies legitimatie

Als de student door diefstal of verlies geen legitimatie kan tonen, kan met een originele aangifte van diefstal en/of een originele aanvraag nieuw identiteitsdocument van de gemeente een bewijs van inschrijving aangevraagd worden bij het Tentamenbureau om toegelaten te worden tot de tentamenlocatie. Deze aanvraag moet tijdig vóór het tentamen worden aangevraagd.

Voor aanvang van het tentamen

De student:

1. legt uitsluitend zaken die hij/zij nodig heeft voor het maken van een tentamen op/naast de tafel;
2. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - tijdens het tentamen niet in het bezit zijn van digitale gegevensdragers, resp. apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s), zoals USB-stick, rekenmachine, speciaal horloge, speciale bril, speciale oordopjes e.d.;
3. mag geen horloge dragen. In alle tentamenlocaties is een klok aanwezig;
4. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - tijdens het tentamen geen gebruik maken van de volgende hulpmiddelen: papieren versie(s) van woordenboek(en), wetboek(en), (hand)boek(en) e.d.; wanneer deze hulpmiddelen wel zijn toegestaan, kunnen deze hulpmiddelen door de surveillanten gecontroleerd worden;
5. dient zijn/haar jas, muts, das, tas(sen), etui(s), mobiele telefoon(s), smartphone(s), digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) e.d. neer te leggen op de door de surveillant aangewezen plaats;
6. dient de mobiele telefoon(s), smartphone(s) e.d. uit te zetten alvorens deze weg te leggen;
7. vermeldt bij aanvang van het tentamen op alle tentamendocumenten zijn naam, studentnummer, klas/groep en verdere door surveillant gevraagde gegevens. Bij gebruik van het kladpapier, noteert hij/zij deze gegevens ook hierop;
8. heeft na de feitelijke aanvang van het tentamen geen onmiddellijke toegang tot de tentamenlocatie. Studenten die niet in staat zijn op tijd op de tentamenlocatie aanwezig te zijn, mogen 30 minuten na de feitelijke aanvang van het tentamen de tentamenlocatie alsnog betreden en aan het tentamen voor de resterende tentamenduur deelnemen. De surveillant noteert welke studenten te laat zijn. Studenten houden zich strikt aan de aanwijzingen van de surveillanten m.b.t. de plekken waar zij plaats mogen nemen en storen de studenten die al een aanvang hebben gemaakt met het tentamen niet.

Tijdens het tentamen

De student:

1. mag tijdens een tentamenzitting van 120 minuten of korter geen gebruik maken van het toilet. Bij een tentamenzitting die langer duurt dan 120 minuten, is toiletbezoek na 120 minuten onder begeleiding van een surveillant toegestaan. Uitzonderingen bij alle tentamens in geval van fysieke ongemakken zijn mogelijk, mits uiterlijk 15 minuten voor aanvang van het tentamen gemeld bij de surveillant of in geval van binnenkomst 30 minuten na aanvang van het tentamen direct bij binnenkomst;
2. mag tijdens de eerste 30 minuten na de feitelijke aanvang van een tentamen niet vertrekken of zijn werk inleveren (om onrust en/of onregelmatigheden tegen te gaan). Indien er studenten zijn die 30 minuten na aanvang alsnog de tentamenlocatie betreden, mogen de studenten die al willen vertrekken dat pas doen als de verlate studenten zijn gestart met hun tentamen;
3. die middels een onderwijsovereenkomst of een daartoe strekkend besluit van de examencommissie recht heeft op extra tentamenfaciliteiten wordt daartoe in de gelegenheid gesteld. Deze faciliteiten zijn van toepassing als de student zich tijdig heeft ingeschreven voor het tentamen;

4. mag tijdens een tentamen dat minder dan 150 minuten duurt geen etenswaren nuttigen; bij een tentamenzitting van 150 minuten of langer mag de student etenswaren nuttigen die geen onnodige hinder voor medestudenten veroorzaken;
5. mag alleen drinkwaren uit een af te sluiten flesje/pakje nuttigen;
6. dient het tentamen met de voorgeschreven schrijfbepalingen zoals vermeld op het voorblad (zwarte of blauwe pen of potlood) te maken;
7. draagt er zorg voor dat schrapformulieren op de juiste wijze en volgens de instructie van de surveillant worden ingevuld;
8. mag op geen enkele manier (delen van) een tentamen kopiëren of op welke andere wijze dan ook (de inhoud van) een tentamen buiten de tentamenlocaties brengen.

Hulpmiddelen

De student:

1. mag geen andere hulpmiddelen gebruiken dan die zijn toegestaan. De toegestane hulpmiddelen worden tijdig bekendgemaakt door de opleiding en staan tevens vermeld op het tentamenvoorblad;
2. draagt er zorg voor dat hulpmiddelen niet zijn voorzien van bijschrijvingen etc. behalve als op het tentamenvoorblad staat aangegeven dat dit toegestaan is.

(Vermoedelijke) Onregelmatigheid

De student:

1. wordt voor de bepalingen rondom onregelmatigheden of fraude, sancties bij onregelmatigheid of fraude, inbeslagname van bewijsmateriaal verwezen naar Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), en Deel 3, hoofdstuk 3 van het opleidingsstatuut (het reglement examencommissie);
2. mag in geval van constatering van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude door de surveillant het tentamen afmaken, en ondertekent het door de surveillant ingevulde 'formulier – vermoedelijke – onregelmatigheid of fraude' voor gezien.

Inleveren tentamendocumenten

De student:

1. controleert vóór inlevering van de tentamenuitwerking en -opdracht(en) of op alle in te leveren tentamenstukken zijn naam, studentnummer, klas/groep en verdere door surveillant gevraagde gegevens (juist) zijn ingevuld;
2. levert alle tentamendocumenten inclusief gebruikt en ongebruikt kladpapier in bij de surveillant en plaats ter bevestiging hiervoor zijn handtekening op de presentielijst;
3. zorgt ervoor dat alles netjes en opgeruimd wordt achtergelaten alvorens de tentamenlocatie te verlaten.

2 Gedragsregels voor studenten tijdens inzage/nabespreking beoordeeld tentamenwerk

Er is een gedragsregeling voor studenten. Deze gedragsregeling bevat naast algemene bepalingen ook bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten in de tentamenlocaties.

In deze regeling tentamens staan additionele bepalingen m.b.t. de inzage van beoordeeld tentamenwerk (verder te noemen 'inzage').

Vooraf: Alleen studenten die hebben deelgenomen aan het tentamen waarvoor de inzage is georganiseerd mogen in het lokaal aanwezig zijn. Tijdens de inzage is een docent en een surveillant aanwezig.

Gedrag

De student:

1. volgt de instructies van de surveillant op en gaat respectvol met hem/haar om;
2. gedraagt zich zodanig dat hij/zij andere studenten niet stoort bij binnenkomst en bij vertrek van het lokaal waar de inzage plaatsvindt (verder te noemen 'lokaal'), alsmede tijdens de inzage;
3. neemt bij onduidelijkheden tijdens de inzage z.s.m. contact op met de surveillant.

Identificatie en toelating

De student:

1. toont de surveillant ter identificatie zijn geldige collegekaart of een geldig identificatiebewijs:
  - een paspoort;
  - een Europees identiteitsbewijs;
  - een Nederlands rijbewijs;
  - een Europees rijbewijs;
  - een Nederlands vreemdelingendocument.

Als de student geen collegekaart of een geldig identificatiebewijs kan tonen, wordt hij/zij uitgesloten van deelname aan de inzage/nabespreking.

In het geval van diefstal of verlies van het identiteitsbewijs kan alleen met een originele aangifte van diefstal en/of een originele aanvraag nieuw identiteitsdocument van de gemeente een bewijs van inschrijving aangevraagd worden bij het Tentamenbureau om toegelaten te worden tot het lokaal.

2. noteert zijn/haar naam op de door de surveillant aangereikte presentielijst ter bevestiging van deelname aan de inzage/nabespreking;
3. dient – ter controle van zijn identiteit door de surveillant - zijn geldige collegekaart of geldig identificatiebewijs rechtsboven op de tafel te leggen gedurende de inzage/nabespreking.

Aanvang en hulpmiddelen

De student:

1. dient bij inzage van een schrapkaarttoets zelf zorg te dragen voor een kopie van zijn/haar antwoordformulier (gele doorslag);
2. legt uitsluitend die (toegestane) hulpmiddelen op tafel die vermeld staan op het inzage voorblad of door de surveillant aan het begin van de inzage meegedeeld worden;
3. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - niet in het bezit zijn van digitale gegevensdragers, resp. apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s), zoals mobiele telefoon, smartphone, USB-stick, rekenmachine, speciaal horloge, speciale bril, speciale oordopjes e.d.;

4. dient zijn/haar jas, muts, das, tas(sen), etui(s), mobiele telefoon(s), smartphone(s), digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) e.d. neer te leggen op de door de surveillant aangewezen plaats;
5. draagt er tevens zorg voor dat zijn/haar mobiele telefoon(s), smartphone(s) of andere digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) uit staan alvorens deze weg te leggen;
6. vult alle gevraagde gegevens op het protestformulier nauwkeurig in.

Tijdens de inzage/nabespreking

De student:

1. mag tijdens de inzage geen gebruik maken van het toilet;
2. mag tijdens de inzage geen etenswaren nuttigen;
3. mag alleen drinkwaren uit een af te sluiten flesje/ pakje nuttigen;
4. mag alleen één of meer van de volgende toegestane documenten op tafel hebben liggen:
  - a. beoordelingsformulier
  - b. gele doorslag (van de schrapkaart toets)
  - c. tentamenuitwerkingen
5. mag geen aantekeningen of wijzigingen aanbrengen in de gemaakte tentamenuitwerking. Mocht hij/zij dit toch doen dan wordt dit als onregelmatigheid gemeld bij de examencommissie;
6. mag geen standaarduitwerkingen of opgaven meenemen of kopiëren. Ook het overschrijven van de eigen tentamenuitwerking en/of die van andere studenten is niet toegestaan;
7. is niet toegestaan op welke manier dan ook (delen van) een tentamen te kopiëren of op welke andere wijze dan ook (de inhoud van) een tentamen buiten de tentamenlocaties te brengen.

(Vermoedelijke) Onregelmatigheid

Voor de geldende bepalingen bij onregelmatigheden of fraudes, sancties bij onregelmatigheid of fraude en inbeslagname van bewijsmateriaal wordt verwezen naar de geldende bepalingen in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), en Deel 3, hoofdstuk 3 van het opleidingsstatuut (het reglement examencommissie).

Inleveren ingezien (beoordeeld) tentamenwerk

De student:

1. levert alle ter inzage gekregen documenten in bij de surveillant en plaats ter bevestiging hiervoor zijn handtekening op de presentielijst;
2. zorgt ervoor dat alles netjes en opgeruimd wordt achtergelaten alvorens het lokaal te verlaten.

3 Slotbepalingen

Onvoorziene omstandigheden

In uitzonderlijke situaties en in gevallen waarin deze regeling niet voorziet en waarin een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist:

- a. zo dit tot de bevoegdheid hoort van het tentamenbureau: de leidinggevende van het tentamenbureau;
- b. zo dit tot haar/zijn bevoegdheid hoort: de examinator;

- c. zo dit tot zijn/haar bevoegdheid hoort: de voorzitter van de examencommissie;
- d. indien niet kan worden afgewacht tot één van bovenstaande bevoegden aanwezig is: de surveillant, in overleg met de coördinerend surveillant.

De beslissing wordt zo spoedig mogelijk meegedeeld aan de belanghebbende(n).

Klacht en beroep betreffende beslissingen en handelwijzen van het tentamenbureau

Zie hiervoor de volgende HAN regelingen:

- 'Klachtenregeling';
- 'Regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende (COBEX)'.

4 Bijlage

Formulier geconstateerde vermoedelijke onregelmatigheid of fraude
Form for suspected irregularity/fraud

Naam surveillant *Name of supervisor*

.....
Naam student *Name of student*

.....
Studentnummer *Student number*

.....
Code/naam tentamen *Code/name of exam*

.....
Datum *Date*

.....
Tijdstip van de vermoedelijke onregelmatigheid of fraude *Time of suspected irregularity/fraud*

.....
Tentamenlokaal *Exam room*

.....
Plaats *Place*

.....
Beknopt verslag door de surveillant van het gebeurde:

Brief written report of the events by the supervisor:

Korte reactie van de student (je bent niet verplicht dit in te vullen, je krijgt nog de kans je verhaal te doen bij de examencommissie):

Brief response by the student (you are not required to fill out this form, you will still have the opportunity to tell your story to the Board of Examiners):

Handtekening surveillant *Supervisor's signature*

.....
Handtekening 'voor gezien' van student

Student's signature to confirm he/she has read the form

De surveillant grijpt in geval van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude direct in. Hij laat de student onder voorbehoud het tentamen afmaken en neemt alle bescheiden in waarmee de vermoedelijke onregelmatigheid/fraude heeft plaatsgevonden. De surveillant vult dit formulier in en levert dit met alle bescheiden na afloop van het tentamen direct in bij de coördinator-surveillant. De student ontvangt een kopie van het ingevulde formulier. Via het Tentamenbureau gaat het formulier vervolgens naar de examencommissie. De examencommissie neemt contact op met de student.

The supervisor intervenes immediately in case of a suspected irregularity or fraud. He or she provisionally allows the student to finish the exam, and seizes all documents that he or she suspects are involved in the suspected irregularity/fraud. The supervisor fills in this form and submits it to the coordinating supervisor along with all accompanying items immediately after the exam. The student in question receives a copy of the completed form. The form is then sent to the Board of Examiners via the exams office. The Board of Examiners will contact the student.

2 Regeling onderwijs en (deel)tentamens OSIRIS

1. Regeling tot in- en uittekenen voor onderwijs en (deel)tentamens in OSIRIS

1. Intekenen voor onderwijs⁴

- a. Voor onderwijs waaraan je van plan bent deel te nemen moet je je intekenen. Als je je niet hebt aangemeld, kan je niet deelnemen aan het onderwijs.
- b. De opleiding kan bepalen dat aan bepaald onderwijs een maximum aantal studenten kan deelnemen. Indien van toepassing wordt dit in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs' vermeld.
- c. De opleiding kan bepalen dat intekenen voor bepaald onderwijs niet nodig is⁵. Indien van toepassing wordt dit vermeld bij de beschrijving van het specifieke onderwijs in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs'.
- d. Je hoeft je niet in te tekenen voor het onderwijs in de eerste onderwijsperiode van het eerste studiejaar van een voltijdse opleiding die start in september of februari.⁶ Indien intekenen in de eerste onderwijsperiode voor bepaald keuze-onderwijs eventueel toch nodig is, wordt dit in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs' vermeld.

2. Termijnen van intekenen voor onderwijs

- a. Intekenen voor onderwijs kan vanaf 20 werkdagen voor start van de onderwijsperiode tot 10 werkdagen voor aanvang van het onderwijs. Als er voor bepaald onderwijs een afwijkende termijn is vastgesteld, is deze termijn te vinden bij de beschrijving van dat specifieke onderwijs in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs'.
- b. Voor het onderwijs behorend bij minoren kan een afwijkende intekentermijn gesteld zijn. Deze termijn is te vinden in de specifieke onderwijsbeschrijving in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs' van de opleiding die de minor verzorgt.
- c. Voor onderwijs dat start in de eerste onderwijsperiode geldt dat intekenen mogelijk is tot en met de eerste week van de onderwijsperiode.

3. Intekenen voor onderwijs na de deadline

- a. Nadat de deadline is verstreken, kan je je niet meer intekenen. Tot uiterlijk de dag voor de start van het onderwijs is het mogelijk een verzoek tot na-intekenen⁷ in te dienen door een mail te sturen naar Ask@han.nl.
- b. Je krijgt toestemming indien er geen maximumaantal studenten is beschreven zoals bedoeld in art. 1 onder b en voor zover de onderwijsvorm van het onderwijs na-intekenen toestaat.
- c. Als er wel een maximumaantal studenten is beschreven krijg je toestemming indien dit maximum nog niet bereikt is en voor zover de onderwijsvorm van het onderwijs na-intekenen toestaat.
- d. De opleiding kan bepalen dat voor bepaald onderwijs geldt dat na-intekenen niet mogelijk is. Indien van toepassing wordt dit bij de specifieke onderwijsbeschrijving in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs' vermeld.

4. Uittekenen voor onderwijs

- a. Wanneer je niet wilt deelnemen aan onderwijs waarvoor je je hebt ingetekend, moet je je uiterlijk de dag voor de start van het onderwijs uittekenen.

---

⁴ Hieronder wordt ook het 'onderwijsarsenaal' van opleidingen in eenheden van leeruitkomsten verstaan. Ook worden bedoeld alle mogelijke werkvormen die de opleiding aanbiedt.

⁵ Dit kan alleen als de opleiding het intekenen verzorgt.

⁶ De opleiding verzorgt het intekenen voor onderwijs in de eerste onderwijsperiode van de eerstejaars studenten.

⁷ Toelichting: dit betekent het doen van een verzoek om alsnog aan het onderwijs te mogen deelnemen, waarbij (indien toestemming verkregen wordt) het gevolg is dat je door Studievoortgang alsnog ingetekend wordt.

- b. Wanneer je je uittekent, vervalt de automatische intekening voor het eerste tentamenmoment zoals hieronder geregeld in art. 5 onder b.

5. Intekenen voor (deel)tentamens

- a. Voor (deel)tentamens waaraan je wilt deelnemen moet je je intekenen. Als je niet bent ingetekend voor een (deel)tentamen, kan je daaraan niet deelnemen.
- b. Er geldt één uitzondering op deze regel: wanneer je deelneemt aan onderwijs, word je door je in te tekenen voor het onderwijs, automatisch ingetekend voor het **eerste** (deel-)tentamenmoment behorend bij het onderwijs. Indien je gebruik wilt maken van een ander (deel)tentamenmoment moet je jezelf uittekenen (zie art. 8 hieronder). Vergeet dan niet om je in te tekenen voor het moment waarvoor je wel wilt deelnemen.

6. Termijnen van intekenen voor (deel)tentamens

- a. Intekenen voor (deel)tentamens is mogelijk vanaf 20 werkdagen voor start van de onderwijsperiode tot uiterlijk 10 werkdagen voor de tentamendatum.
- b. Als er voor bepaalde (deel)tentamens een afwijkende termijn is vastgesteld, is deze termijn te vinden bij de beschrijving van dat specifieke onderwijs in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Beschrijving van het onderwijs'.

7. Intekenen voor (deel)tentamens na de deadline

- a. Nadat de deadline is verstreken, kan je je niet meer intekenen. Het is tot uiterlijk één werkdag voor het (deel)tentamenmoment mogelijk een verzoek tot na-intekenen⁸ in te dienen door een mail te sturen naar Ask@han.nl.
- b. Je krijgt toestemming voor zover de organisatie (benodigde capaciteit en ondersteuning) van het (deel)tentamen na-intekenen toestaat. Indien gezien de reeds door de HAN geregelde voorzieningen of benodigde ondersteuning het niet mogelijk is om alsnog aan het (deel)tentamen deel te nemen, krijg je geen toestemming tot intekenen na de deadline. Indien er voor het mogelijk maken van de na-intekening geen extra voorzieningen, capaciteit of ondersteuning geregeld hoeft te worden of nog niet geregeld is, krijg je wel toestemming tot na-intekenen.⁹

8. Uittekenen voor (deel)tentamens

- a. Wanneer je besluit niet deel te nemen aan het (deel)tentamen, moet je je voorafgaand aan het (deel)tentamenmoment afmelden.
- b. Uittekenen voor een (deel)tentamen kan tot uiterlijk één werkdag voor het (deel)tentamenmoment.
- c. Wanneer je bent ingetekend voor een (deel)tentamen, maar niet deelneemt en je niet hebt uitgetekend, heb je een tentamengelegenheid gebruikt en wordt 'ND' geregistreerd bij het (deel)tentamenresultaat in SIS. Daarna kan je je nog maar voor één volgend (deel)tentamenmoment intekenen, ongeacht hoeveel tentamenmomenten de opleiding organiseert. Indien er bijzondere omstandigheden speelden die het uittekenen en/of het deelnemen verhinderd hebben, kun je bij de examencommissie een extra tentamengelegenheid aanvragen. Zie de paragraaf 'Aanvraag extra tentamengelegenheid of andere tentamenvorm' in Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), hoofdstuk 'Tentamens en examen'.

9. Technische problemen

---

⁸ Toelichting: dit betekent het doen van een verzoek doen om alsnog aan het (deel)tentamen te mogen deelnemen, waarbij (indien toestemming verkregen wordt) het gevolg is dat je door Studievoortgang alsnog ingetekend wordt.

⁹ Na verstrijken van de deadline worden door de HAN toetslokalen (en surveillanten) geregeld voor degenen die zich hebben ingetekend. Wanneer er dan bijvoorbeeld nog één plaats vrij is in een zaal, kan een student die vlak na sluiting van de datum een verzoek doet tot na-intekenen toestemming krijgen tot deelname. Een student die als tweede een verzoek doet wordt dan afgewezen, omdat de zaal dan inmiddels 'volgeboekt' is. Zolang er nog geen voorzieningen zijn geregeld, kan een student dus ook niet worden afgewezen en is na-intekening nog mogelijk.

Wanneer je tijdens het in- of uittekenen voor onderwijs of (deel)tentamens problemen ondervindt en het in- of uittekenen niet lukt, meld je dan vóór sluiting van de termijn door een mail te sturen naar Ask@han.nl.

10. Inwerkingtreding van deze regeling

Deze regeling treedt in werking met ingang van het moment waarop het studentregistratiesysteem OSIRIS in gebruik wordt genomen door de HAN en is van toepassing op onderwijs dat gegeven wordt en (deel)tentamens die afgenomen worden na 31 januari 2023. De opleiding zorgt voor goede communicatie met studenten over de datum vanaf wanneer het intekenen voor onderwijs en (deel)tentamens via OSIRIS nodig is.

3 Reglement examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen 2022-2023

(Reglement zelf op- en vast te stellen door de examencommissie waartoe de opleiding of groep van opleidingen behoort op basis van onderstaand model reglement examencommissie voor de bacheloropleidingen, associate degree-opleidingen en masteropleidingen van de HAN).

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Voor dit reglement gelden de definities en bepalingen die zijn opgenomen in paragraaf 1.1 van de Onderwijs en Examenregeling.

Artikel 1.2 Status en toepasselijkheid van het reglement

1. Dit reglement bevat regels over taken en bevoegdheden van de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen en maatregelen die zij in dit verband kan nemen alsmede regels over de uitvoering ervan.
2. Het modelreglement wordt jaarlijks met instemming van de medezeggenschapsraad door het college van bestuur als deel van het kader opleidingsstatuut vastgesteld.
De examencommissie kan leden, artikelen en paragrafen aanpassen, mits genoemde aanpassingen niet in strijd komen met de onderwijs- en examenregeling(en) van de opleiding(en), het Studentenstatuut HAN en de WHW.
  - Het reglement is vastgesteld door de examencommissie en van toepassing op (de eenheden van leeruitkomsten/onderwijseenheden, (deel)tentamens en examens van de bacheloropleiding(en):
  - HBO Verpleegkunde (voltijd, deeltijd)
  - Medische Hulpverlening
  - Vaktherapie

Paragraaf 2: Besluitvorming en mandaten, taken en vergaderingen

Artikel 2.1 Besluitvorming en mandaten

1. De voorzitter van de examencommissie tekent besluiten van de examencommissie, tenzij de tekenbevoegdheid is gemandateerd.
2. De examencommissie kan, voor aangelegenheden de dagelijkse gang van zaken betreffende, een dagelijkse commissie (DC) instellen. Deze commissie bestaat uit de voorzitter van de examencommissie en een ander lid en wordt - voor zover die functie wordt ingesteld - ondersteund door de ambtelijk secretaris. De dagelijkse commissie is, op basis van een algemeen mandaat, bevoegd om de lopende zaken te regelen. In geval in voorkomende situaties de DC niet tot besluitvorming komt, zal op zo kort mogelijke termijn de situatie aan de examencommissie ter besluitvorming worden voorgelegd.

3. De examencommissie kan in zijn werkzaamheden worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.
4. Door de examencommissie gemandateerde taken zijn opgenomen in bijlage 1 van dit reglement. De examencommissie blijft volledig verantwoordelijk voor eventueel door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.
5. Door of namens het instellingsbestuur aan de examencommissie gemandateerde taken zijn opgenomen in een overzicht dat geraadpleegd kan worden in bijlage 2.
6. De examencommissie draagt er zorg voor dat regelmatig aan haar (schriftelijk) gerapporteerd wordt betreffende de voortgang van door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden examencommissie

De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:

1. Het borgen van de kwaliteit van (deel)tentamens en examens.
2. Het in aanvulling op de OER vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om (deel)tentamens en examens objectief, betrouwbaar, valide en transparant te beoordelen en de uitslag vast te stellen.
3. Het besluiten dat de geldigheidsduur van behaalde (deel)tentamenresultaten en de daarbij behorende studiepunten is vervallen, met ingang van een door de examencommissie bepaalde datum, indien gemotiveerd kan worden dat de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden zodanig sterk verouderd zijn dat deze niet meer bruikbaar zijn in het beroep.
4. Het beslissen op vrijstellingsverzoeken van studenten. Indien blijkt dat het genomen besluit is gebaseerd op door de student aangeleverd onjuist bewijsmateriaal, is de examencommissie bevoegd dit besluit in te trekken.
5. Het besluiten dat bepaalde eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften recht geven op vrijstelling van het afleggen van één of meer (deel)tentamens. Een overzicht van aanwijzingsbesluiten voor groepen studenten is opgenomen in bijlage 3 van dit reglement.
6. Het vaststellen van nadere regels in verband met mogelijke fraude en/of onregelmatigheden van een (aankomend) student of extraneus en de in dat verband te nemen maatregelen.
7. Het vaststellen van beleid en regels met betrekking tot de uitvoering van de taken en bevoegdheden zoals beschreven in de leden 1, 2, 3, 4 en 5.
8. Het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens.
9. Bij het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen zoals bedoeld in lid 2 wordt gewerkt met protocollen voor het beoordelen van (eind)werkstukken waarbij zo mogelijk wordt aangesloten bij landelijke eisen.
10. Het aanwijzen van examinatoren en hoofdexaminatoren ten behoeve van het afnemen van (deel)tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan. De examencommissie stelt richtlijnen op voor de aanwijzing van en opdracht aan (hoofd)examinatoren per tentamenvorm.
11. Het beëindigen van de aanwijzing als examinator.
12. Het doen van voorstellen aan het college van bestuur om de inschrijving van een student te beëindigen bij ernstige fraude.
13. Het adviseren van het college van bestuur in verband met beëindigen van de opleiding van de student als gevolg van zijn gedraging in relatie tot toekomstige beroepsuitoefening.
14. Het beslissen bij verdenking van een door een student gepleegde onregelmatigheid en/of fraude en het zo nodig treffen van maatregelen ter zake, een en ander conform het reglement examencommissie zoals vastgesteld is door de examencommissie.

15. Het beslissen op het verzoek van een student om een minor te volgen conform de OER.
16. Het beslissen welke HAN-minoren worden goedgekeurd als minor voor het getuigschrift van de opleiding(en). Het overzicht van deze door de examencommissie goedgekeurde HAN-minoren kan geraadpleegd worden via Onderwijs Online, <https://onderwijsonline.han.nl/elearning/content/VNigWYyY>.
17. Het beslissen op het verzoek van een student tot een extra gelegenheid voor het afleggen van een (deel)tentamen.
18. Alleen voor opleidingen opgebouwd uit onderwijseenheden: het beslissen op het verzoek van de student voor het afleggen van een leerwegonafhankelijk (deel)tentamen van een onderwijseenheid.
19. Het beslissen op het verzoek van de bachelorstudent om (deel)tentamens van het afsluitend examen af te mogen leggen voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.
20. Het beslissen op het verzoek van een student om onderwijs te mogen volgen en (deel)tentamens af te mogen leggen in afwijking van geldende ingangseisen.
21. Het beslissen op het verzoek van een student om (deel)tentamens in een andere vorm af te mogen leggen dan bepaald in de onderwijs- en examenregeling.
22. Het beslissen op het verzoek van een student om, op grond van een functiebeperking, chronische ziekte of om een andere reden zoals zwangerschap, (deel)tentamens op een aangepaste wijze af te mogen leggen.
23. Het beslissen op een verzoek van een student om een mondeling tentamen niet openbaar te laten zijn. In geval van bijzondere redenen zoals geheimhoudingsplicht bij een afstudeerzitting kan de examencommissie ook zonder verzoek van de student het (principe)besluit nemen bepaalde (deel)tentamens niet openbaar te laten zijn.
24. Het uitreiken van bewijsstukken, modulecertificaten en verklaringen.
25. Het mede vormgeven aan het examenbeleid van de opleiding of groep van opleidingen.
26. Het adviseren van de academiedirecteur over de onderwijs- en examenregelingen(en).
27. Het uitreiken van een getuigschrift ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd nadat door het instellingsbestuur is verklaard dat aan de procedurele eisen voor afgifte is voldaan.
28. Deze eisen zijn:
  - de student dient voor het verlenen van de graad ingeschreven te staan bij de HAN;
  - het collegegeld dient betaald te zijn.
29. Het beslissen op het verzoek van de student om de uitreiking van het getuigschrift uit te stellen.
30. Het desgevraagd - aan degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in artikel 7.11 lid 2 WHW kan worden uitgereikt - verstrekken van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd.
31. Het uitreiken van een getuigschrift bekwaamheidsonderzoek als bewijs dat het bekwaamheidsonderzoek met goed gevolg is afgesloten in het kader van de zij-instroom in het beroep van leraar en docent. Dit lid is niet van toepassing op de opleiding Vaktherapie.
32. Alleen voor opleidingen opgebouwd uit onderwijseenheden: Het beslissen op een verzoek tot vrijstelling van een deelnameplicht, al dan niet onder oplegging van een gelijkwaardige vervangende eis.

1. De examencommissie vergadert ten minste 20 maal per jaar.
2. De data van de vergaderingen van de examencommissie worden zodanig gepland dat zij aansluiten bij de planningscyclus van de opleiding(en) en de academie.
3. De examencommissie beslist bij gewone meerderheid van uitgebrachte stemmen.
4. Indien bij stemmen de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter.
5. Bij gelegenheid van de eerstvolgende vergadering bekrachtigt de examencommissie formeel de beslissingen de dagelijkse gang van zaken betreffende, die de dagelijkse commissie op basis van haar algemeen mandaat tussentijds heeft genomen, evenals eventuele andere beslissingen die op basis van gemandateerde taken/ bevoegdheden zijn genomen.
6. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat van elke vergadering een verslag wordt gemaakt. Het verslag wordt de eerstkomende vergadering van de examencommissie vastgesteld. Onderdeel van het verslag is een besluitenlijst.
7. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat de academiedirecteur¹⁰ en de overige leden van de examencommissie tijdig een exemplaar van het vastgestelde verslag ontvangen.
8. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat vastgestelde, geanonimiseerde, vergaderverslagen digitaal kunnen worden ingezien door docenten/studenten/lectoren en andere betrokkenen van de opleiding(en).

Artikel 2.4 Gezamenlijk overleg academiedirecteur en examencommissie(s)

1. De voorzitter van de examencommissie overlegt ten minste 1 keer per studiejaar (gezamenlijk) met de voorzitters van alle andere examencommissies binnen de academie.
2. De examencommissie overlegt 1 keer per studiejaar met de academiedirecteur.
3. De examencommissie overlegt 1 keer per studiejaar (gezamenlijk) met alle voorzitters van de examencommissies van de betreffende academie en de academiedirecteur.

Paragraaf 3: Kwaliteitsbewaking examens, tentamens en organisatie

Artikel 3.1 Het borgen van de kwaliteit van tentamens

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van de (deel)tentamens.
2. De examencommissie gaat na of de richtlijnen en aanwijzingen zoals bedoeld in artikel 3.2 in de praktijk nageleefd worden en leiden tot (deel)tentamens van goede kwaliteit.
3. De examencommissie zal daar waar nodig aanwijzingen ter verbetering doen.
4. Voor het waarborgen van de validiteit, betrouwbaarheid, uitvoerbaarheid en transparantie van de tentaminering stelt de examencommissie (jaarlijks) een toezichtsplan/borgingsplan op. Dit plan is te raadplegen via OnderwijsOnline/AlgemeneInformatie/Examencommissie.

Artikel 3.2 Richtlijnen en aanwijzingen t.b.v. de tentamens

---

¹⁰ Hiermee wordt bedoeld: degene die zeggenschap heeft over de opleiding en de directe gesprekspartner is van de examencommissie. In verband met HAN2020 is in dit model niet aan te geven welke functionaris hier moet worden opgenomen. Dit kan de examencommissie in haar reglement zelf aanpassen.

1. Het afnemen van (deel)tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan geschiedt door (hoofd)examinatoren aangewezen door de examencommissie.
2. De (hoofd)examinatoren toetsen en beoordelen de (deel)tentamens aan de hand van de in de onderwijs- en examenregeling(en) opgenomen criteria en door de examencommissie vastgestelde richtlijnen en aanwijzingen.
3. De examencommissie stelt richtlijnen en aanwijzingen vast over:
  - de constructie van tentamens. Deze zijn te raadplegen via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/examencommissie/toetsplan;
  - de afname van tentamens. Deze zijn te raadplegen via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/examencommissie/toetsplan;
  - de beoordeling en vaststelling van de uitslag van tentamens. Deze zijn te raadplegen via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/examencommissie/toetsplan.

De concrete uitwerking van deze richtlijnen en aanwijzingen zijn te vinden op de OnderwijsOnline pagina van de betreffende onderwijseenheid.

Artikel 3.3 Het borgen van de kwaliteit van het examen

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van de examens. Zij stelt hiertoe beleid vast en handelt daarnaar.
2. De examencommissie onderzoekt regelmatig of het geheel van de tentamens alle beoogde eindkwalificaties toetst.
3. De examencommissie stelt vast of de student beschikt over de kennis, inzicht en vaardigheden en eventueel attitude, zoals beschreven in de OER, die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van een graad. Tevens stelt de examencommissie vast of een judicium wordt toegekend. Hiervoor hanteert de examencommissie een (afstudeer) protocol dat te raadplegen is via OnderwijsOnline/Algemene Informatie/Examencommissie.
4. De examencommissie is bevoegd ten behoeve van een zorgvuldig besluit tot vaststelling als bedoeld in het vorige lid de examinandus een eigen nader onderzoek/tentamen af te nemen.
5. De examencommissie onderzoekt periodiek het niveau van de eindwerken. De examencommissie kan dit onderzoek door andere personen laten uitvoeren, waarna door hen een rapportage aan de examencommissie wordt uitgebracht.
6. De examencommissie gaat oneigenlijke toekenning van studiepunten of onthouding ervan door examinatoren tegen.

Artikel 3.4 Het borgen van kwaliteit van de organisatie en procedures rondom tentamens en examens

1. De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de organisatie en procedures rondom (deel)tentamens en examens.
2. De examencommissie ziet toe op de naleving van de richtlijnen en aanwijzingen over de afname van (deel)tentamens zoals opgenomen in artikel 3.2 lid 3. De examencommissie heeft hiervoor periodiek overleg met het tentamenbureau en indien noodzakelijk met het college van bestuur.

Artikel 3.5. Externe validering van examenkwaliteit

De examencommissie draagt zorg voor externe validering van de examenkwaliteit door het bevorderen van:

- opleidings-/academie-overstijgende tentaminering;

- het hanteren van een gezamenlijk protocol t.b.v. de beoordeling van eindwerkstukken;
- de inzet van externe deskundigen bij het opstellen van (deel)tentamens en beoordelingsprocedures;
- de inzet van externe deskundigen bij het beoordelen van tentamenresultaten;
- de eventuele inzet van externe toezichhouders om de kwaliteit van de beoordeling van de eindwerkstukken te bewaken;

Paragraaf 4: Aanwijzen en deskundigheid examinatoren

Artikel 4.1 Aanwijzen en deskundigheid van examinatoren

1. Voor de constructie, het afnemen en de beoordeling van (deel)tentamens alsmede het vaststellen van de uitslag daarvan wijst de examencommissie (externe) examinatoren aan. Indien er meerdere examinatoren voor een (deel)tentamen zijn wijst de examencommissie ook hoofdexaminatoren aan.
2. (Hoofd)examinatoren zijn - afhankelijk van hun rol in het toetsproces - deskundig in het vakgebied en beschikken over onderwijskundige kennis en vaardigheden wat betreft het opstellen van (deel)tentamens, het vaststellen van beoordeelwijze en -norm, het organiseren van (deel)tentamens en het kunnen analyseren van de (deel)tentamenresultaten op basis van richtlijnen en criteria voor betrouwbare, valide en transparante toetsing en beoordeling.
3. De examencommissie ziet er op toe dat de examinatoren voldoende deskundig zijn. De examencommissie verzoekt de academiedirecteur waar nodig maatregelen te treffen om de deskundigheid van examinatoren te bevorderen.
4. Om de deskundigheid van de (hoofd)examinatoren te waarborgen, gebruikt de examencommissie een profielschets en hanteert deze bij het aanwijzen van de examinatoren. Deze profielschets(en) zijn op te vragen bij de examencommissie.
5. Examinatoren worden aangewezen voor een of meer specifieke opleidingsonderdelen (eenheid van leeruitkomsten, onderwijseenheid, (deel) tentamen, fase, vakgebied) en voor een specifieke periode.
6. De examencommissie informeert examinatoren over hun aanwijzing en de gehanteerde profielschets.
7. Examinatoren en overige betrokkenen kunnen zo nodig door de examencommissie worden gehoord en verstrekken de commissie de gevraagde inlichtingen en/of adviezen.
8. Examinatoren moeten desgevraagd de examencommissie kunnen voorzien van materiaal aan de hand waarvan de toetskwaliteit en de beoordelingswijze en -resultaten beoordeeld kunnen worden (zoals: leerdoelen, toetsplan, toetsmatrijs, een antwoordmodel, beoordelingsschema, beoordelingscriteria bij opdrachten, het (deel)tentamen en/of de opdracht(en) zelf, de toetsresultaten en een analyse daarvan).
9. De examencommissie kan de aanwijzing van een examiner intrekken wanneer deze niet - of niet meer - aan de gestelde deskundigheidseisen voldoet.

Paragraaf 5: Nadere regels m.b.t. beslissingen aangaande individuele studenten

Artikel 5.1 OER als kaderstellend document

In de OER zijn kaderstellende bepalingen vastgelegd met betrekking tot (deel)tentamens, minoren, beoordelingscriteria, vrijstellingen, leerwegaafhankelijke (deel)tentamens, beheersing van de Nederlandse taal, uitbreiding van de studielast, studieadviezen en studeren met een functiebeperking, chronische ziekte of met een andere bijzondere gesteldheid zoals zwangerschap.

Artikel 5.2 Nadere regels m.b.t. vrijstelling van (deel)tentamens

1. De procedure voor de aanvraag van en verlening van vrijstelling(en) is als volgt:
  - Een verzoek voor vrijstelling voor een onderwijseenheid/module en/of deeltentamen wordt bij voorkeur in de maand september ingediend. In de praktijk kunnen vrijstellingen op elk moment in het studiejaar worden aangevraagd. Studenten dienen echter rekening te houden met een beoordelingstermijn van maximaal 20 werkdagen. Daarbij wordt af en toe nog aanvullende informatie opgevraagd. Dit betekent dan op dat moment een afwijzing en de aanvraag wordt opnieuw beoordeeld wanneer het bewijsmateriaal is aangeleverd.
  - Een verzoek voor vrijstelling moet altijd schriftelijk middels het formulier "aanvraag vrijstelling" worden ingediend bij de examencommissie examencommissie-bachelors.agv@han.nl. Het formulier is te vinden op <https://onderwijsonline.han.nl/elearning/content/VNjgWYyY>.
  - Bij het verzoek moet de student authentiek bewijsmateriaal toevoegen waarmee hij wil aantonen:
    - De beroepstaken/indicatoren/eenheid van leeruitkomsten van de onderwijseenheid/module reeds te beheersen (vrijstelling gehele OWE/Module)
    - Reeds aan de beoordelingscriteria van een deeltentamen/leeruitkomst te voldoen (vrijstelling voor een deeltentamen).
  - De beroepstaken/indicatoren en de beoordelingscriteria/leeruitkomsten staan beschreven in deel 3 van het OSOER bij de beschrijving van de betreffende onderwijseenheid/module.
  - De examencommissie kan zich bij haar besluitvorming over het verzoek laten adviseren door een examinerator dan wel een externe deskundige.
  - De examencommissie beslist binnen 20 werkdagen over het ingediende verzoek en deelt dit gemotiveerd schriftelijk aan de student mede.
  - Indien de vrijstelling is verleend of het leerwegaafhankelijke tentamen met een voldoende of hoger is beoordeeld, zorgt de examencommissie voor registratie van de verleende vrijstelling of de behaalde beoordeling in Alluris.
2. Aanwijzingsbesluiten waarin een of meer vrijstellingen in het vooruitzicht worden gesteld voor speciale doelgroepen (bijvoorbeeld in het kader van een verkorte route) zijn (indien van toepassing voor een betreffende opleiding) te vinden in bijlage 3.

Artikel 5.3 Nadere regels m.b.t. studeren met een functiebeperking, chronische ziekte of met een andere bijzondere gesteldheid zoals zwangerschap

1. Studenten met een handicap, chronische ziekte, anderstaligheid of topsportstatus kunnen met inachtneming van de beroepseisen tentamenfaciliteiten of aanpassingen in de wijze waarop zij het studieprogramma doorlopen, toegekend krijgen (conform studentenstatuut).
2. Een verzoek voor extra faciliteiten wordt bij voorkeur in de maand september doch uiterlijk in de tweede week van een onderwijseenheid/module ingediend.
3. Tot toekenning van faciliteiten vanwege handicap of chronische ziekte wordt slechts overgegaan indien de student bij zijn verzoek voor toekenning van faciliteiten een onderzoeksrapport van een ter zake erkende deskundige overlegt (b.v. dyslexieverklaring van erkende GZ-psycholoog, een DSM-diagnose door psychiater of Klinisch psycholoog etc.) en de aanpassing zich verhoudt met de beroepseisen.

4. Studenten die door de senior-SLB'er zijn aangemerkt als anderstalige student kunnen bij toetsen aanspraak maken op de volgende extra voorzieningen:
  - De student krijgt bij alle schriftelijke toetsen verlengde toetstijd;
  - De student mag tijdens schriftelijke toetsen gebruikmaken van een woordenboek;
  - Daar waar inhoudelijke verslaglegging beoordeeld wordt (stageverslag, schrijfpodracht etc.) vervallen voor de OWE's uit de propedeutische fase, voor de maximale duur van een studiejaar, de eisen die aan de beheersing van de Nederlandse taal gesteld worden. Bij een verslag dat door gebrekkig Nederlands moeilijk te beoordelen is, mag de docent deze student voor OWE's uit de propedeutische fase, voor de maximale duur van een studiejaar, oproepen voor een verhelderend gesprek.
5. Studenten met een topsportstatus moeten ter verkrijging van faciliteiten bewijsmateriaal zoals participatie aan trainingen en wedstrijden overleggen.

Artikel 5.4 Nadere regels m.b.t. vrije minoren

De examencommissie ontvangt van de student bewijsstukken van de met goed gevolg afgelegde tentamens van de door de examencommissie goedgekeurde tentamens behorende bij een vrije minor. Deze bewijsstukken kunnen bestaan uit een certificaat, een verklaring of andere documenten waaruit blijkt dat het goedgekeurde tentamen met goed gevolg is afgelegd.

1. De bewijsstukken worden door de examencommissie gearchiveerd.
  2. Nadat de bewijsstukken door de examencommissie ontvangen zijn, wordt de kwalificatie voor het tentamen of de tentamens behorende bij de vrije minor door de examencommissie vastgelegd in het studie-informatiesysteem van de HAN.
3. In het geval van een vrije minor beoordeelt de examencommissie of de minor aan de volgende criteria voldoet:
- de minor is van voldoende niveau (HBO postpropedeutisch niveau);
  - de minor is van voldoende omvang (studiebelasting is gelijk aan 30 studiepunten =840 studiebelastingsuren);
  - de minor is verbredend en/of verdiepend op de major van de opleiding. Een student kan onderbouwen wat de toegevoegde waarde van de minor is in het licht van de opleiding en de minor overlapt niet met het majorprogramma.
- Alleen wanneer een beoogde vrije minor aan bovenstaande criteria voldoet kan deze worden ingezet.

Artikel 5.5 Nadere regels m.b.t. studieadviezen (indien gemandateerd door de academiedirecteur)

Wanneer een student van de opleidingen BMH of HBOV (voltijd of deeltijd) een bindend negatief studieadvies dreigt te krijgen heeft hij de mogelijkheid gehoord te worden door de examencommissie om zijn persoonlijke omstandigheden toe te lichten. De student dient zich hiervoor per e-mail bij de examencommissie aan te melden en dient voorafgaand aan het overleg een advies van de SLB'er aan te leveren. De examencommissie beoordeelt de situatie van de student en kan besluiten het uitspreken van het studieadvies op te schorten tot een nader te bepalen moment.

Indien er geen grond is voor opschorting spreekt de academiedirecteur het bindend negatief studieadvies uit. Voor de opleiding Vaktherapie geldt: Wanneer een student een bindend negatief studieadvies dreigt te krijgen heeft hij de mogelijkheid gehoord te worden door de hoofddocent met leidinggevende taken. Het bindend studieadvies wordt vanuit naam van de hoofddocent met leidinggevende taken verstuurd.

Artikel 5.6 Nadere regels m.b.t. aanvragen extra tentamengelegenheid

5.6.1 Voor de opleidingen HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH geldt:

1. Een student mag per studiejaar tweemaal deelnemen aan een deeltentamen. Uitzondering hierop zijn de onderwijseenheden BPV en de integrale toetsen. De deeltentamens van de onderwijseenheden BPV en de integrale toetsen worden minimaal eenmaal per studiejaar aangeboden.
2. Een deeltentamen wordt meerdere keren per jaar geprogrammeerd. Hierdoor kan de student zelf kiezen op welke momenten hij zijn toegestane toetsmomenten benut.
3. De student kan slechts deelnemen aan een deeltentamen indien hij/zij zich tijdig heeft ingeschreven voor een toetsmoment in Alluris.
4. Na sluiting van de toetsinschrijfperiode in Alluris kan de student slechts met instemming van de hoofddocent met leidinggevende taken van betreffend leerjaar/opleiding in- of uitgeschreven worden.
5. Een verzoek voor een extra toetsmoment moet altijd schriftelijk worden ingediend bij de examencommissie (examencommissie-bachelors.agv@han.nl).
6. Een verzoek voor een extra toetskans en/of een vervroegd toetsmoment ten behoeve van afstuderen (vanwege beperkte studieachterstand examen niet behaald) wordt pas in de examenvergadering in behandeling genomen, dat wil zeggen op het moment dat alle andere tentamenresultaten bekend zijn.
7. Een student komt in aanmerking voor een extra toetskans en/of een vervroegd toetsmoment ten behoeve van het afstuderen wanneer hij een achterstand van maximaal twee deeltentamens heeft.

5.6.2 Voor de opleiding Vaktherapie geldt:

1. Een student mag per studiejaar tweemaal deelnemen aan een (deel)tentamen.
2. Een student neemt automatisch deel aan het deeltentamen na het volgen van de OWE.
3. Mocht een student niet deel kunnen nemen aan een (deel)tentamen door persoonlijke omstandigheden of overmachtsituatie, die van invloed zijn geweest op de voorbereiding en/of uitvoering van de toets, dan dient hij/zij deze omstandigheden zo tijdig mogelijk aan te geven bij de SLB'er. De student kan (in overleg met de SLB'er) een verzoek indienen bij de hoofddocent met leidinggevende taken om in het huidige studiejaar een ander toetsmoment te plannen.
4. Studenten die niet hebben deelgenomen aan een OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een (on)voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van de betreffende periode aan te melden bij de eigen SLB'er.
5. Een verzoek voor een extra toetsmoment ten behoeve van afstuderen wordt pas in behandeling genomen als er nog maar een (deel)tentamen open staat.
6. Een verzoek voor een extra toetsmoment moet altijd schriftelijk worden ingediend bij de examencommissie.

Artikel 5.7 Nadere regels m.b.t aanvragen andere tentamenvorm

Voor alle opleidingen geldt:

Een verzoek voor het mogen afleggen van een tentamen in een andere toetsvorm wordt slechts in behandeling genomen indien de student;

- minimaal 3 keer heeft deelgenomen aan de standaard toetsvorm;
- gebruik heeft gemaakt van de standaardondersteuning bij toetsen (inzage en nabespreking heeft bijgewoond, aan individuele toetsbespreking heeft deelgenomen), of; het verzoek indient op grond van een functiebeperking zoals beschreven in artikel 5.3 van dit reglement.

Artikel 5.8 Nadere regels m.b.t aanvragen leerwegaafhankelijk tentamen

n.v.t.

Artikel 5.9 Nadere regels m.b.t. het vervallen van oude studiepunten

Voor HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH geldt:

1. Vanaf september 2016 worden de studenten van de opleiding Verpleegkunde-voltijd opgeleid conform het landelijke beroepsprofiel Bachelor Nursing 2020. Dit profiel wijkt sterk af van het oude opleidingsprofiel. De eindkwalificaties van het oude opleidingsprofiel wijken af van de eindkwalificaties van het nu geldende opleidings- en beroepsprofiel. Om die reden dienen studenten die gestart zijn voor september 2016, daarna hun studie onderbroken hebben ongeacht het reeds behaalde aantal studiepunten, de onderwijseenheid Ondernemerschap te volgen en te behalen.
2. Gezien de eisen die de wet BIG stelt ten aanzien van bekwaamheid en bevoegdheid ten aanzien van het uitvoeren van vaardigheden, dient een student bij herstart na onderbreking van minimaal een jaar opnieuw de reanimatietoets te behalen en opnieuw te voldoen aan de eisen t.a.v. vaardigheden die gelden voor het jaar waarin de student herstart.

Paragraaf 6: Onregelmatigheid en fraude bij (deel)tentamens

Artikel 6.1 Definitie van onregelmatigheid en fraude

1. Onder onregelmatigheid wordt verstaan: 'elk handelen of nalaten van een betrokkene waardoor bewust of onbewust een onjuiste indruk wordt gewekt van de kennis, inzicht en vaardigheden en zo aan de orde attitude van zichzelf of van een of meer andere betrokkenen.'
2. Onder fraude wordt verstaan: 'elk handelen of nalaten waarvan betrokkene wist of behoorde te weten dat dit handelen of nalaten het op de juiste wijze vormen van een oordeel over zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden en zo aan de orde attitude geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt en/of het opzettelijk beïnvloeden door betrokkene van (onderdelen van) het tentamen- of vrijstellingsverleningsproces met als doel het resultaat van het (deel)tentamen of vrijstellingsbesluit te beïnvloeden of met als doel een ander resultaat uit het (deel)tentamen of vrijstellingsverzoek te verkrijgen.'
3. Onder onregelmatigheid c.q. fraude wordt in ieder geval begrepen:
  - a. het bewust of onbewust als eigen werk opnemen in een portfolio en/of als eigen (groep)werk presenteren c.q. inleveren van (groep)werk (zoals scriptie, werkstuk, opdracht, of ander ter beoordeling in te leveren schriftelijk stuk) dat geheel of gedeeltelijk is overgenomen en/of door de student ongeoorloofd met een of meer andere(n) is gemaakt. Hieronder vallen ook de volgende regels;
    - i. het parafraseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
    - ii. het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;
    - iii. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk van een andere auteur is overgenomen, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
    - iv. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere tentamens of deeltentamens;
    - v. het indienen van of andersoortige schriftelijke stukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.

- vi. het niet of nauwelijks hebben meegewerkt aan een (groeps)opdracht, terwijl de student zelf of via een ander zijn naam onder het (groeps)werk heeft geplaatst.
- b. het bekend maken of zich in kennis stellen van vragen en/of –antwoorden van een (deel)tentamen voorafgaand aan, tijdens en/of na het afnemen van het (deel)tentamen;
- c. het op enige wijze verlenen van hulp of steun aan een medestudent als gevolg waarvan een onjuiste indruk van de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student wordt gewekt;
- d. het hulp of steun zoeken en/of verkrijgen van een medestudent of een ander als gevolg waarvan een onjuiste indruk van de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student wordt gewekt;
- e. het binnen handbereik hebben van niet- toegestane hulpmiddelen tijdens het (deel)tentamen;
- f. het tijdens het (deel)tentamen gebruiken van toegestane hulpmiddelen waarin niet-toegestane aantekeningen en/of toevoegingen voorkomen (bijgeschreven of op losse blaadjes);
- g. het zonder uitdrukkelijke toestemming verlaten van de tentamenlocatie en in die locatie terug te keren tijdens het (deel)tentamen;
- h. het verlaten van de tentamenlocatie met een (deel van het) gemaakte (deel)tentamen, ook wanneer deze uitwerking vervolgens wordt aangeboden aan de surveillant of diens plaatsvervanger;
- i. het aanbrenge van wijzigingen in de bij de examinator ingeleverde of reeds door de examinator beoordeelde schriftelijke (deel)tentamens.
- j. het maken van een (deel)tentamen onder de naam van een ander dan wel dit laten doen;
- k. het overtreden van regels voor inzage in en nabespreking van beoordeeld tentamenwerk;
- l. al die overige zaken of voorvallen die als zodanig door de voorzitter van de examencommissie worden benoemd.

Artikel 6.2. Inbeslagname bewijsmateriaal

In geval van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude zijn de examencommissie, (hoofd)examinator en degenen, die namens het college van bestuur betrokken zijn bij het (deel)tentamen, bevoegd tot inbeslagname van enig materiaal dat kan dienen als bewijs van de onregelmatigheid of fraude. Uiterlijk nadat de beslissing van de examencommissie als bedoeld in artikel 6.5 onherroepelijk is geworden, retourneert de examencommissie het materiaal aan de betrokkene.

Artikel 6.3 Maatregelen bij onregelmatigheid, respectievelijk fraude

1. Indien een student zich ten aanzien van enig deel van het (deel)tentamen aan enige onregelmatigheid of fraude heeft schuldig gemaakt, kan de examencommissie een of meer van de volgende maatregelen treffen:
  - a. het geven van een schriftelijke waarschuwing;
  - b. het geven van een schriftelijke berisping;
  - c. het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen en het tentamenresultaat waarvan de examencommissie de kwaliteit door deze onregelmatigheid of fraude niet kan garanderen. Het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen leidt tot tentamenresultaat 0;

- d. het onthouden van het getuigschrift aan de student (indien de onregelmatigheid of fraude eerst na afloop van het (deel)tentamen wordt ontdekt);
  - e. bepalen dat het getuigschrift slechts kan worden uitgereikt na een hernieuwde toetsing op een door de examencommissie te bepalen wijze, datum en tijd (indien de onregelmatigheid of fraude eerst na afloop van het (deel)tentamen wordt ontdekt);
  - f. intrekking van het getuigschrift nadat dit is uitgereikt (indien de ernstige vorm van fraude eerst na afloop van het uitreiken van het getuigschrift wordt ontdekt).
2. Bij onregelmatigheid of fraude kan de examencommissie besluiten tot ontzegging van deelname aan één of meer (deel)tentamens voor de termijn van ten hoogste één jaar.
  3. Bij een ernstige vorm van fraude kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van betrokkene definitief te beëindigen.
  4. Indien een afgenomen (deel)tentamen volgens de examencommissie niet voldoet aan de kwaliteitscriteria voor toetsing als gevolg van een onregelmatigheid of fraude gepleegd door een ander dan de student, dan kan de examencommissie besluiten om (een deel van) het (deel)tentamen en/of het tentamenresultaat ongeldig te verklaren. Het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen leidt tot vervallen van of het niet toekennen van een tentamenresultaat. Aan getroffen studenten wordt een vervangende gelegenheid geboden het desbetreffende (deel van het) (deel)tentamen af te leggen.

Artikel 6.4. Horen student, melder en (eventueel) een of meer relevante derden

1. De examencommissie deelt onverwijld, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk, aan de student mede dat er een melding van een onregelmatigheid of fraude bij een (deel)tentamen hem betreffende is ontvangen.
2. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid te worden gehoord alvorens er een definitief besluit wordt genomen.
3. Indien de student wenst te worden gehoord, dient hij dit schriftelijk kenbaar te maken en wel binnen 8 werkdagen na dagtekening van het schrijven waarin de student over de mogelijkheid tot horen is geïnformeerd.
4. De student wordt gehoord uiterlijk 10 werkdagen nadat het verzoek daartoe is ontvangen.
5. De examencommissie kan de melder en eventueel een of meer derden horen alvorens zij een definitief besluit neemt over de onregelmatigheid of fraude.
6. Voordat het horen plaatsvindt wordt de student erop gewezen, dat hij niet verplicht is tot antwoorden op de door de examencommissie gestelde vragen.
7. Eventueel door de student meegebrachte derden mogen niet worden geweigerd. Zij mogen als toehoorder bij het horen aanwezig zijn.

Artikel 6.5 Bekendmaking besluit

1. Indien de student niet binnen 8 werkdagen na dagtekening van het schrijven waarin de student over de mogelijkheid tot horen werd geïnformeerd, schriftelijk heeft gereageerd, gaat de examencommissie ervan uit dat de student niet gehoord wenst te worden. De examencommissie informeert de student binnen 10 werkdagen na het verstrijken van deze termijn schriftelijk over het genomen besluit dan wel voorstel/advies aan het college van bestuur.
2. Indien de student, melder en/of een of meer relevante derden zijn gehoord, informeert de examencommissie de student binnen 10 werkdagen na het horen schriftelijk over het genomen besluit dan wel een voorstel/advies aan het college van bestuur.

Paragraaf 7: Getuigschrift en diplomasupplement

Artikel 7.1 OER als kaderstellend document

1. In de OER zijn kaderstellende bepalingen vastgelegd op het gebied van eenheden van leeruitkomsten/onderwijseenheden, tentamens en getuigschriften.
2. De examencommissie maakt gebruik van de door het college van bestuur vastgelegde formats voor getuigschriften, diplomasupplementen en certificaten¹¹ en gaat daarbij uit van de uitgangspunten en werkwijzen omtrent de uitreiking zoals geformuleerd in de toelichting bij dit besluit.
3. Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat het bachelorexamen met goed gevolg is afgelegd, kan een student een verzoek indienen om eerder dan op de vastgestelde momenten zijn getuigschrift overhandigd te krijgen. De examencommissie willigt dit verzoek in, waarbij een student rekening moet houden met een verwerkingstermijn van minimaal 10 werkdagen.

Artikel 7.2 Getuigschriftvertaling

Voor vertalingen kunnen afgestudeerden zich wenden tot een beëdigd tolk/vertaler (zie: www.ngtv.nl). Alle kosten voor de vertalingen zijn voor rekening van de student.

Paragraaf 8: Jaarverslag examencommissie

Artikel 8.1 Jaarlijkse rapportage examencommissie en academiecteur

1. De examencommissie stelt jaarlijks, in de maand november, een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande studiejaar en stuurt dit naar het college van bestuur en de academiecteur.
2. De examencommissie maakt gebruik van de handreiking voor het jaarverslag.
3. Indien van toepassing: De betrokken academiemanager ontvangt een afschrift van het jaarverslag.

Paragraaf 9: Slotbepalingen

Artikel 9.1 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waarin een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist, zo dit tot de bevoegdheden van de examencommissie behoort, de voorzitter van de examencommissie. Zijn beslissing deelt hij zo spoedig mogelijk mee aan de belanghebbenden bij de beslissing.

Artikel 9.2 Klacht en beroep inzake beslissingen en handelwijzen van een examencommissie

1. Tegen een besluit van de examencommissie of een examinator kan een student binnen 6 weken na bekendmaking van dit besluit beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de

---

¹¹ Laatste vastgestelde versie: CvB-besluit 2020/1730. Controleer altijd of er een meer recente versie is vastgesteld.

Examens. De procedure staat vermeld in de 'Regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende (COBEX)' van het studentenstatuut HAN.

2. Elk besluit van de examencommissie of individuele examinerator bevat een rechtsmiddelenclausule. In deze clausule is ten minste het volgende opgenomen:
  - a) het is mogelijk binnen zes weken na dagtekening van het desbetreffende besluit in beroep te worden gegaan;
  - b) het beroep kan worden ingediend bij het College van Beroep voor de Examens;
  - c) de juiste en actuele adresgegevens van het College van Beroep voor de Examens.
  - d) een verwijzing - voor meer informatie - naar de 'regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende' van het studentenstatuut HAN.
3. Indien een student een klacht wil indienen tegen een examinerator of examencommissielid, dan wordt verwezen naar de procedure zoals vermeld in het reglement 'Klachten' van het studentenstatuut HAN.
4. Indien een klacht of beroep een lid van de examencommissie betreft, neemt dit examencommissielid niet namens de examencommissie deel aan de behandeling van de klacht of het beroep.

Artikel 9.3 Vaststelling, inwerkingtreding en wijziging

1. Dit reglement is vastgesteld door de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit bacheloropleidingen (AGVB) op 25 maart 2022 en treedt in werking met ingang van 1 september 2022.
2. Het reglement is ter vervanging van de reglementen: examencommissie AGVB 2021-2022 dat is vastgesteld op 1 april 2021.
3. Dit reglement wordt bekendgemaakt aan de studenten en de medewerkers van opleiding(en) genoemd in artikel 1.2 lid 3 van dit reglement door opname in het Opleidingsstatuut.
4. Wijzigingen van dit reglement worden door de betreffende examencommissie bij afzonderlijk besluit vastgesteld. Wijzigingen gedurende het lopende studiejaar vinden uitsluitend plaats indien dit noodzakelijk is voor de bescherming van de belangen van studenten.
5. Wijzigingen van dit reglement kunnen voor de student geen nadelige uitwerking hebben op eerder genomen besluiten van de examencommissie, die krachtens dit reglement zijn genomen.

Nijmegen, 25 maart 2022

Namens de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen

Mevr. CW.J. Melssen, voorzitter

Bijlage 1: Door examencommissie gemandateerde taken

Overzicht van de door de examencommissie gemandateerde taken (door examencommissie – mandaatgever - genomen mandaatsbesluit(en)).

HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) en BMH:

	Door examencommissie gemandateerde taken	Gemandateerd orgaan ¹² of functie of specifieke taak van de gemandateerde medewerker ¹³
1	Scholing(externe) examinatoren integrale toetsen	Toetscommissie
2	Scholing(externe) examinatoren BPV	Coördinatoren Buitenschools leren (HBOV) Aandachtvelder Praktijkleren (BMH)
3	Aansturen van organisatie van afnemen kennistoetsen en voortgangstoetsen volgens de door de examencommissie vastgestelde toetsjaarstructuur en conform nota toetsbeleid	Toetscommissie i.s.m. planningsgroepen
4	Sturing en bewaking van door examencommissie vastgestelde tentamen- en examenprogramma (sturing bij formuleren indicatoren van tentamen en beoordelingscriteria bij deeltentamens)	Toetscommissie
5	Samenstellen van toetsbank met vragen die gecontroleerd zijn op formulering, kwaliteit, -relatie met het vastgestelde toetsniveau.	Toetscommissie i.s.m. planningsgroepen
6	Uitvoeren van analyse van kennistoetsen en voortgangstoetsen a.d.h.v. gevalideerde methode.	Toetscommissie i.s.m. planningsgroepen
7	Vaststellen resultaat van schrapkaarttoetsen en voortgangstoetsen volgens door de examencommissie vastgestelde cesuur	Toetscommissie

¹² Bijvoorbeeld commissie of bureau (dagelijkse commissie, toetscommissie, taakteam toetsing, tentamenbureau).

⁷ De officiële functie (benaming) van een medewerker (bijv. academiedirecteur, docent, hogeschool hoofddocent, opleider, trainer, adviseur, secretaresse) staat o.m. vermeld op HAN Insite bij "Onze mensen". Een taak betreft specifieke werkzaamheden die door een functionaris, al dan niet middels officiële opdracht/aanwijzing, verricht worden (bijv. voorzitter examencommissie, ambtelijk secretaris, studieloopbaanbegeleider, hoofddocent met leidinggevende taken, administratief medewerker, examinator).

Het gaat in deze kolom uiteraard om de specifieke taak die relevant is in het kader van het door de examencommissie verstrekte materiaal.

¹³ De officiële functie (benaming) van een medewerker (bijv. academiedirecteur, docent, hogeschool hoofddocent, opleider, trainer, adviseur, secretaresse) staat o.m. vermeld op HAN Insite bij "Onze mensen". Een taak betreft specifieke werkzaamheden die door een functionaris, al dan niet middels officiële opdracht/aanwijzing, verricht worden (bijv. voorzitter examencommissie, ambtelijk secretaris, studieloopbaanbegeleider, hoofddocent met leidinggevende taken, administratief medewerker, examinator).

Het gaat in deze kolom uiteraard om de specifieke taak die relevant is in het kader van het door de examencommissie verstrekte materiaal.

8	Het volgens de geformuleerde richtlijnen en vastgestelde toetsniveau vormgeven van het examen - integrale toetsen en voortgangstoetsen	Planningsgroep Fib (HBOV) Planningsgroep BO (BMH)
9	Organisatie Uitreiking (prop) getuigschriften	Hoofddocent met leidinggevende taken– prop HBOV –vt Hoofddocent met leidinggevende taken – prop HBOV-dt Hoofddocent met leidinggevende taken– prop BMH Hoofddocent met leidinggevende taken – hoofdfase HBOV –vt Hoofddocent met leidinggevende taken – hoofdfase HBOV-dt Hoofddocent met leidinggevende taken – hoofdfase BMH
10	Ten behoeve van uitreiking (prop) getuigschriften controleren of de resultaten in Alluris correct ingevoerd zijn en of de studiecontracten van studenten juist zijn ingevoerd in Alluris.	Hoofddocent met leidinggevende taken – prop HBOV –vt Hoofddocent met leidinggevende taken – prop HBOV-dt Hoofddocent met leidinggevende taken – prop BMH Hoofddocent met leidinggevende taken – hoofdfase HBOV –vt Hoofddocent met leidinggevende taken – hoofdfase HBOV-dt Hoofddocent met leidinggevende taken – hoofdfase BMH
11	Beoordelen welke studenten toegang hebben tot Integrale toetsing niveau 1	Planningsgroep Fib (HBOV)
12	Beoordelen welke studenten toegang hebben tot OWE Zorginnovatie in de praktijk	Planningsgroep ZidP
13	Beoordelen welke studenten voldoen aan voorwaarde voor deelname aan BPV – HBOV -vt	Planningsgroepen BPV - vt
14	Beoordelen welke studenten voldoen aan voorwaarden voor volgen BPV – MHV	Betreffende planningsgroep
15	Voltijdroute: Opstellen adviesrapportage op basis van een intake bij studenten met hogere instroom en aanvragen leerwegaafhankelijke toetsing Vrijstellingen bij aanvang opleiding.	Intake coördinator/senior slb'er
16	Toekennen van bijzondere tentamenvoorzieningen aan studenten met lichamelijk of zintuiglijk handicap en/of aan studenten die aangemerkt zijn als anderstalig of een vluchtelingenstatus hebben. Anderstaligheid indien aantoonbaar middelbare school in andere taal gevolgd: <ul style="list-style-type: none"> • Verlengde toetstijd 	Senior- studieloopbaanbegeleider

	<ul style="list-style-type: none"> • Toetsen in lokaal met alleen studenten met verlengde toetstijd • Gebruik woordenboek <p>Beperking/handicap indien voorzien van verklaring erkende deskundige met rapportage waarin voorziening wordt geadviseerd</p> <p>Topsportstatus aanpassingen m.b.t. toetsplanning indien er bewijsmateriaal is inzake trainingen en wedstrijden dat aantoon dat reguliere planning niet haalbaar is.</p>	
17	Zorgdragen dat toegekende bijzondere tentamenvoorzieningen daadwerkelijk beschikbaar zijn voor studenten.	Senior- studieloopbaanbegeleider Tentamenbureau GGM

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking door de examencommissie en zolang gemandateerde persoon in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Vaktherapie:

	Door examencommissie gemandateerde taken	Gemandateerd orgaan ¹⁴ of functie of specifieke taak van de gemandateerde medewerker ¹⁵
1	Het beslissen op een verzoek van een student om een mondeling (deel)tentamen of een mondelinge integrale toets niet openbaar te laten zijn.	Examinator
2	Het fysiek uitreiken van de getuigschriften.	Opleiding
3	Verzetten van een toetsgelegenheid voor een individuele student.	Hoofddocent met leidinggevende taken van de opleiding
4	Toekennen van bijzondere tentamenvoorzieningen aan studenten met lichamelijk of zintuiglijk handicap en/of aan studenten die aangemerkt zijn als anderstalig of een vluchtelingenstatus hebben.	Senior-studieloopbaanbegeleider

	<p>Anderstaligheid indien aantoonbaar middelbare school in andere taal gevolgd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verlengde toetstijd • Toetsen in lokaal met alleen studenten met verlengde toetstijd • Gebruik woordenboek <p>Beperking/handicap indien voorzien van verklaring erkende deskundige met rapportage waarin voorziening wordt geadviseerd</p> <p>Topsportstatus aanpassingen m.b.t. toetsplanning indien er bewijsmateriaal is inzake trainingen en wedstrijden dat aantoon dat reguliere planning niet haalbaar is.</p>	
5	Zorgdragen dat toegekende bijzondere tentamenvoorzieningen daadwerkelijk beschikbaar zijn voor studenten.	Senior- studieloopbaanbegeleider Tentamenbureau GGM
6	Sturing en bewaking van door examencommissie vastgestelde tentamen- en examenprogramma (sturing bij formuleren indicatoren van tentamen en beoordelingscriteria bij deeltentamens)	Toetsvaststelling commissie/ Hoofddocent met leidinggevende taken
7	Samenstellen van toetsbank met vragen die gecontroleerd zijn op formulering, kwaliteit, -relatie met het vastgestelde toetsniveau.	Toetsvaststelling commissie/ Hoofddocent met leidinggevende taken
8	Uitvoeren van analyse van kennistoetsen a.d.h.v. gevalideerde methode.	Hoofddocent met leidinggevende taken
9	Ten behoeve van uitreiking (prop) getuigschriften controleren of de resultaten in Alluris correct ingevoerd zijn en of de studiecontracten van studenten juist zijn ingevoerd in Alluris.	Hoofddocent met leidinggevende taken

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking door de examencommissie en zolang gemandateerde persoon in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Nijmegen, 25 maart 2022

Namens de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen

Mevr. CW.J. Melssen, voorzitter

Bijlage 2: Door of namens het instellingsbestuur aan de examencommissie gemandateerde taken

Overzicht van aan de examencommissie gemandateerde taken.

HBOV (voltijdse en deeltijdse variant) BMH

	Aan de examencommissie gemandateerde taken
1	Het verlenen van de graad Bachelor of Science
2	Het uitbrengen van een schriftelijk studieadvies propedeutische fase m.u.v. het Bindend Negatief Studieadvies, dat door de directeur wordt verstrekt
3	Het (schriftelijk) verklaren dat een getuigschrift kan worden afgegeven
4	Toekennen vrijstelling propedeutisch examen

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking en zolang gemandateerde in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Bijlage 3: Voor recht op specifieke vrijstelling(en) aangewezen eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften

Vrijstelling voor de minor in de opleiding HBOV (voltijd en deeltijd)

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding Verpleegkunde verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn.

Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bacheloropleidingen:

Ba Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Ba Fysiotherapie
Ba Ergotherapie
Ba Logopedie
BA Voeding en diëtetiek
Ba Toegepaste Psychologie
Ba Pedagogiek
Ba Maatschappelijk werk en dienstverlening
Ba Creatieve therapie
Ba Medische hulpverlening
BA leraar zorg en welzijn
BA management in zorg en dienstverlening

Betreffende door CZO gecertificeerde en erkende opleidingen

Anesthesiemedewerker
Ambulanceverpleegkundige
Cardiac care verpleegkundige
Dialyseverpleegkundige
Geriatricverpleegkundige
Gipsverbandmeester
Intensive care verpleegkundige
Intensive care-kinderverpleegkundige
Intensive care-neonatologieverpleegkundige
Kinderverpleegkundige
Medium care verpleegkunde
Neuroverpleegkundige
Obstetricverpleegkundige
Oncologieverpleegkundige
Recoveryverpleegkundige
Spoedeisende hulp verpleegkundige

1. Vrijstelling voor de minor in de opleiding BMH

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding BMH verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn.

Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bachelor-opleidingen:

Ba Verpleegkunde
Ba Fysiotherapie
Ba Toegepaste Psychologie

2. Vrijstelling in de opleiding HBOV- deeltijd op basis van eerder behaald diploma MBOV/Inservice A/B/Z

Verantwoording

Bij de opleiding Verpleegkunde – deeltijd bestaat er een verkort programma voor studenten die reeds een getuigschrift Verpleegkunde niveau 4 of diploma Inservice-opleiding A, B of Z behaald hebben en BIG-geregistreerd zijn.

Sinds 1996 worden vijf kwalificatieniveaus onderscheiden voor verpleegkundigen, verzorgenden en helpenden, waarvan er twee niveaus betrekking hebben op het domein van de verpleegkundige, namelijk niveau 4 (MBOV en Inservice A, B of Z-opgeleid) en niveau 5 (HBO-V opgeleid). Om doorstroming van niveau 4 naar niveau 5 mogelijk te maken heeft de opleiding verpleegkunde van de HAN een programma ontwikkeld voor de instromende student die reeds een diploma Verpleegkunde niveau 4 heeft behaald.

Om te beoordelen welke vrijstellingen de HBO-V Nijmegen op basis van de reeds behaalde kwalificatie verantwoord kan toekennen aan betreffende deeltijd-student, heeft de examencommissie onderdelen van de HBO-V-deeltijd opleiding vergeleken met eindkwalificaties uit het Kwalificatiedossier voor de verpleegkundige-niveau 4, zoals deze landelijk zijn vastgesteld door Calibris (KMC).

Bevindingen bij vergelijking

1. Op basis van de in het kwalificatiedossier beschreven kerntaak 1- "Het bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces" is geconcludeerd dat de niveau 4 -opgeleide de competenties verworven heeft die centraal staan in de modulen:

- De uitvoerende verpleegkundige
- De organiserende verpleegkundige
- Propedeuse-examen met daarin integrale toets 1

De uitwerking in het kwalificatiedossier van kerntaak 1 in een 9-tal werkprocessen is uitvoerig en sluit goed aan bij hetgeen door de studenten op de HBO-V bij de beroepsrollen "Zorgverlener", "Samenwerkingspartner" (kerncompetentie 7 en 8), "Reflectieve EBP-professional" (kerncompetentie 13,14 en 15), "Gezondheidsbevorderaar" en "Organisator" aan bod komt. Op grond van deze bevindingen acht de examencommissie een vrijstelling voor bovenstaande modulen verantwoord.

2. Op basis van de in het kwalificatiedossier beschreven kerntaak 2- "Het uitvoeren van organisatie- en professe gebonden taken" is geconcludeerd dat niveau 4 - opgeleiden de competenties verworven hebben die die centraal staan in module:

- De zorgprofessional.

De uitwerking in het kwalificatiedossier van kerntaak 2 in 3 werkprocessen wordt binnen de opleiding uitgewerkt bij de beroepsrollen "Communicator", "Samenwerkingspartner" (kerncompetentie 9 en 10), "Reflectieve EBP-professional" (kerncompetentie 11 en 12) en "Professional en Kwaliteitsbevorderaar", allen op niveau 1. De onderwijseenheid De zorgprofessional omvat deze beroepsrollen en kerncompetenties. Op grond van deze bevindingen acht de examencommissie een vrijstelling voor de module De zorgprofessional verantwoord.

Met bovenstaande is een verkorting van 90 sbu verantwoord.

3. Vrijstelling in de opleiding HBOV- voltijd op basis van eerder behaald diploma MBOV.

Studenten met een afgeronde MBOV-opleiding kunnen instromen in de HBOV-voltijd. De betreffende studenten volgen een verkort programma en worden voor 60 studiepunten vrijgesteld.

Verantwoording

Per september 2017 volgen de studenten die de HBOV-voltijd verkorte route voor MBOV-opgeleiden volgen, het curriculum dat aansluit bij het landelijk beroepsprofiel Bachelor 2020.

Ter beoordeling of studenten die in het bezit zijn van een diploma verpleegkunde niveau 4 in aanmerking komen voor vrijstellingen in onze opleiding, zijn de kernbegrippen en het daarbij geformuleerde beroepsgedrag, die onze opleiding in elke leerjaar als eindkwalificatie heeft vastgesteld, vergeleken met het Kwalificatiedossier MBO – Verpleegkunde kwalificatierapport (2012, Calibris).

Op basis van deze analyse heeft de examencommissie besloten een vrijstelling van 60 stp toe te kennen aan diegene die in het bezit zijn van een diploma Verpleegkunde niveau 4.

De analyse staat in het overzicht op de volgende bladzijde beschreven.

Toelichting bij dit overzicht:

1. De propedeuse van de HBOV bestaat uit vijf onderwijseenheden welke in de tabel hieronder in de eerste kolom zijn beschreven.
2. In het MBO-kwalificatiedossier worden de eindtermen niet uitgedrukt in kernbegrippen maar in competenties. De kernbegrippen zoals ze in kolom 3 beschreven staan zijn in een samenwerking tussen MBO-raad (Opleidingen verpleegkunde) en het LOOV (2017) geïdentificeerd als behorend tot het curriculum van de MBO-V. De mate waarin aandacht besteed is aan deze kernbegrippen is niet per kernbegrip gelijk maar garandeert een voldoende bekend zijn met de betreffende kennis en vaardigheid om tot een vrijstelling te komen op die kernbegrippen op het niveau van de propedeuse van de HBOV.
3. De in de tweede kolom beschreven kernbegrippen zijn de kern van het onderwijs van de in de eerste kolom beschreven onderwijseenheid. De rode kernbegrippen in de tweede kolom worden zoals in de derde kolom te zien is, voldoende behandeld binnen de MBO-V om ze op niveau 1 binnen de HBOV vrij te stellen. De zwarte kernbegrippen in de tweede kolom worden niet voldoende gedekt door de MBO-V en worden in het eerste jaar van de instroomroute van de HBOV aangeboden in de daarvoor specifiek ontwikkelde onderwijseenheden "Zorg ontwerpen" en "Preventie"

Onderwijseenheid	Aangeboden kernbegrippen op niveau 1 bij deze OWE voor de reguliere VT HBOV	Vrijgestelde Kernbegrippen voor MBO-V instroom op niveau 1 HBOV
<p>OWE 1 het verpleegkundig beroep</p> <p>In de eerste onderwijseenheid (OWE) maakt de student kennis met het verpleegkundig beroep. Dat beroep speelt zich af in verschillende omgevingen, bijvoorbeeld bij mensen thuis of in een ziekenhuis, in relatie tot zorgvragers, hun naasten en collega's en andere disciplines en tegen de achtergrond van (sociale) vraagstukken rondom ziek en gezond. De student maakt kennis met hoe de verpleegkundige de zorg op een verantwoorde en doordachte manier vormgeeft en uit kan voeren. De wijze waarop die verpleegkundige methodiek wordt toegepast hangt ook samen met wie je bent als persoon. De student maakt in deze OWE een begin met het ontwikkelen van een professionele houding. Dat betekent dat de student stil zal staan (reflectie) bij het eigen handelen, de wijze van communiceren en motiveren in relatie tot de normen en waarden van het beroep.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 12. Inzet EBP 13. Deskundigheidsbevordering 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 19. Verpleegkundig ondernemerschap 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 23. Participeren in kwaliteitszorg 24. Professioneel gedrag 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 17. Gezond gedrag bevorderen 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBO-V</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming
<p>OWE 2 kennismaking met praktijk / praktijkoriëntatie</p> <p>In deze OWE gaat de student zich oriënteren in de praktijk en gaat de student datgene wat hij/zij tot dusver geleerd heeft toepassen in en toetsen aan de beroepspraktijk. De student voert op een verantwoorde manier zorg uit en de student handelt vanuit het perspectief van de zorgvrager en diens naasten. Verantwoorde zorg betekent ook op een goede manier communiceren met zorgvragers. De student geeft vorm aan een samenwerkingsrelatie met de zorgvrager, diens netwerk en collega's om die zorg te bieden die niet alleen een gezondheid bevorderende invloed heeft maar ook diversiteit, in de vorm van</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 14. Professionele reflectie 21. Veiligheid bevorderen 24. Professioneel gedrag 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 21. Veiligheid bevorderen 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming

<p>bijvoorbeeld leeftijd, cultuur, sociale achtergrond en gender respecteert en waardeert. De ervaringen die de student opdoet in de praktijk staan centraal bij het verder reflecteren op de persoonlijke ontwikkeling als verpleegkundige. Dat betekent dat het weliswaar gaat om de ontwikkeling van persoonlijke kwaliteiten (zoals bijvoorbeeld empathie, compassie of respectvol zijn) maar uiteindelijk altijd in relatie tot de vraag wat de bijdrage kan zijn aan kwalitatief goede zorg.</p>		
<p>OWE 3 gezond leven</p> <p>Gezondheid kan gezien worden als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Dat betekent dat de student als verpleegkundige samen met andere betrokkenen zorgdraagt voor het verbeteren of het in standhouden van de gezondheidstoestand, ongeacht of iemand ziek is of een beperking heeft, ook gezonde (groepen) mensen behoren tot het werkkterrein van de verpleegkundige. Denk bijvoorbeeld aan adviezen over leefstijl of voorlichting aan aanstaande moeders. De student leert ook welke factoren, bijvoorbeeld armoede, van invloed zijn op de gezondheid van mensen. Preventie van gezondheidsproblemen heeft ook te maken met veiligheid. Bijvoorbeeld in een onoverzichtelijke publieke ruimte zullen mensen met een fysieke beperking eerder kans lopen op een ongeval. Daarom wordt in deze OWE een begin gemaakt met zicht krijgen op de wet- en regelgeving die de veiligheid van zorgvragers en professionals reguleert.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 9. Multidisciplinair samenwerken 11. Onderzoekend vermogen 13. Deskundigheidsbevordering 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 21. Veiligheid bevorderen 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 17. Gezond gedrag bevorderen 21. Veiligheid bevorderen <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie
<p>OWE 4 moderne ketenzorg/ praktijkoriëntatie</p> <p>In deze onderwijseenheid leert de student om initiatief te nemen in het organiseren van zorg voor de individuele zorgvrager. Op een meer abstract niveau draagt de verpleegkundige bij aan verbeterde kwaliteit van zorg door een in eerste instantie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren

<p>onderzoekende houding en door het toepassen van kennis uit onderzoek en op termijn ook aan het zelf onderzoek doen. De student gaat in deze fase kritisch naar de zorg kijken en hoe je die zou kunnen verbeteren. De zorg die de student verleent vindt niet plaats in een vacuüm. Zowel zorgvragers als professionals kunnen er verschillende ideeën op na houden over de vraag wat goede (gezondheids)zorg nu eigenlijk is. Dit vraagt om reflectie over de waarden en normen die richting geven aan het handelen in de praktijk. (H)erkenning van de rechten en belangen van zorgvragers en hun netwerk en het verkleinen van machtsverschillen tussen hen en de professionals, verantwoording kunnen afleggen en zorg bieden binnen het raamwerk van wettelijke richtlijnen en professionele beroepscode zijn daartoe voorwaarden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 14. Professionele reflectie 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag 	<ul style="list-style-type: none"> 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ul style="list-style-type: none"> 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming
<p>Functioneren in Beroep 1</p> <p>Het betreft een "technische module" d.w.z. een module waar een aantal overkoepelende deeltentamens, waaronder de integrale toets niveau 1, hun plek vinden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 11. Onderzoekend vermogen 12. Inzet EBP 13. Deskundigheidsbevordering 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 19. Verpleegkundig ondernemerschap 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 23. Participeren in kwaliteitszorg 24. Professioneel gedrag 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 17. Gezond gedrag bevorderen 20. Coördinatie van zorg 21. Veiligheid bevorderen 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de MBOV</p> <ul style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming

4 Reglement opleidingscommissie

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Status en begripsbepalingen

1. Dit reglement is een reglement als bedoeld in het bestuurs- en beheersreglement van HAN University of Applied Sciences (hierna: HAN).
2. Dit reglement is van toepassing op de opleidingscommissie voor de bacheloropleiding Vaktherapie.
3. De definities en bepalingen uit de begrippenlijst van bijlage 1 bij het opleidingsstatuut zijn op dit reglement van toepassing.

Hoofdstuk 2 Opleidingscommissie

Artikel 2 Instellen opleidingscommissie(s)

1. Voor elke opleiding of voor een groep van opleidingen wordt een opleidingscommissie ingesteld.
2. Indien een academie slechts één opleiding omvat worden de taken en bevoegdheden van de opleidingscommissie door de academieraad uitgeoefend.
3. In het geval een opleidingscommissie voor twee of meer opleidingen wordt ingesteld, wordt die opleidingscommissie een gemeenschappelijke opleidingscommissie genoemd. Het besluit tot instelling of opheffing van een gemeenschappelijke opleidingscommissie wordt door de academiedirecteur genomen en vereist de instemming van de academieraad van de desbetreffende academie. Bij het besluit tot instemming consulteert de desbetreffende academieraad de desbetreffende opleidingscommissies.
4. De bepalingen in dit reglement gelden ook voor de gemeenschappelijke opleidingscommissie, tenzij de aard van de bepaling zich tegen toepassing verzet.
5. Binnen een opleidingscommissie kunnen zo nodig één of meerdere kamers worden ingesteld. Een kamer kan worden ingesteld naar inrichtingsvorm, naar de bijzondere eigenschap van de opleiding (bijvoorbeeld Engelstaligheid), naar locatie van de opleiding of naar gelang een andere bijzonderheid van de opleiding daartoe noodzaakt.¹⁶
6. Er is een opleidingscommissie voor de bacheloropleiding Vaktherapie.

Artikel 3 Gezamenlijke vergadering

Indien de opleidingen van één academie niet een gemeenschappelijke opleidingscommissie hebben, vergaderen alle opleidingscommissies behorend tot de academie ten minste 2 keer per jaar in een gezamenlijke vergadering over gemeenschappelijke punten, waaronder ten minste de punten genoemd in artikel 27 lid 4 van dit reglement. Deze gezamenlijke vergaderingen worden georganiseerd via de academiemanager en de OC's dragen zorg dat deze afspraken nageleefd worden.

Artikel 4 Samenstelling opleidingscommissie

1. De opleidingscommissie bestaat uit 6 leden, 2 medewerkers van de opleiding en vier studentleden, van iedere differentiatie 1.
2. De helft van de leden van de opleidingscommissie bestaat uit studenten van de desbetreffende opleiding en de andere helft van de leden van de opleidingscommissie bestaat uit personeel van de desbetreffende opleiding.
3. Zij die deel uitmaken van het academie- of opleidingsmanagement of werkzaam zijn als onderwijsmanager kunnen niet tevens lid zijn van de opleidingscommissie.

---

¹⁶ Zie voor de taken en bevoegdheden van een kamer de omschrijving in artikel 27 lid 3 van het reglement.

Artikel 5 Zittingsduur

1. De leden van een opleidingscommissie en leden van de gezamenlijke vergadering die uit en door de studenten zijn benoemd, hebben 2 jaar zitting. De leden van een opleidingscommissie en leden van de gezamenlijke vergadering die uit en door het personeel zijn benoemd, hebben 4 jaar zitting.
2. De zittingstermijn vangt aan op 1 september.
3. Alle leden treden aan het einde van hun zittingsperiode tegelijk af.
4. De leden van een opleidingscommissie en leden van de gezamenlijke vergadering kunnen aan het einde van hun zittingsperiode herbenoemd worden, met dien verstande dat de leden die uit en door het personeel zijn benoemd twee aansluitende termijnen zitting kunnen hebben en daarna eerst weer herkozen/herbenoemd kunnen worden na één termijn geen zitting te hebben gehad. De leden die uit en door de studenten gekozen zijn kunnen na aftreden hernoemd worden met een maximum van vier aansluitende studie jaren.

Artikel 6 Beëindiging lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van een opleidingscommissie en de gezamenlijke vergadering eindigt door:
  - a. het aflopen van de zittingsperiode, tenzij het lid opnieuw benoemd wordt;
  - b. tussentijds:
    - in geval van overlijden;
    - indien de samenstelling van de opleidingscommissie niet meer voldoet aan de eisen zoals opgenomen in dit reglement;
    - in het geval de docent niet meer aan het academie, respectievelijk de betreffende opleiding verbonden is;
    - in geval de student de opleiding verlaten heeft.
2. Een lid van de opleidingscommissie kan te allen tijde het lidmaatschap beëindigen, door het lidmaatschap - met vermelding van reden- schriftelijk bij de desbetreffende academiedirecteur op te zeggen.

Artikel 7 Wijze van samenstellen

1. De samenstelling van de opleidingscommissie geschiedt op basis van voordracht en benoeming.
2. Jaarlijks wordt gezien of het wenselijk is de wijze van samenstelling te handhaven.
Indien de opleidingscommissie in het hiervoor gaande artikel voor verkiezingen heeft gekozen, dan zijn de bepalingen in hoofdstuk 3 van toepassing. Indien de opleidingscommissie in het hiervoor gaande artikel voor benoeming gekozen heeft, dan zijn de bepalingen in hoofdstuk 4 van toepassing. Bij een keuze voor benoeming dient jaarlijks gezien te worden of het wenselijk is deze wijze van samenstelling te handhaven.

Hoofdstuk 3 Verkiezingen

n.v.t.

Hoofdstuk 4 Benoeming

Artikel 16 Benoeming

De leden van de opleidingscommissie worden door de academiecteur benoemd.

Artikel 17 Procedure

1. Voor afloop van de zittingstermijn dragen de leden van de studentengeleding van de opleidingscommissie met inachtneming van artikel 4 van elke (tot de groep van opleidingen behorende) opleiding een gelijk aantal studenten ter benoeming aan de academiecteur voor. De voordracht wordt opgesteld door de opleidingscommissie van de betreffende opleiding(en), dan wel door of namens de academiecteur.
2. Voor afloop van de zittingstermijn dragen de leden van de personeelsgeleding van de opleidingscommissie met inachtneming van artikel 4 van elke tot (tot de groep van opleidingen behorende) opleiding een gelijk aantal personeelsleden voor de komende zittingsperiode aan de academiecteur ter benoeming voor. De voordracht wordt opgesteld door de opleidingscommissie van de betreffende opleiding(en), dan wel door of namens de academiecteur.
3. Indien voor de opleidingen van een academie niet één gezamenlijke opleidingscommissie is ingesteld, kiest elke afzonderlijke opleidingscommissie behorend tot de academie jaarlijks uit haar midden een medewerker en een student, die naast de voorzitter, in de gezamenlijke vergadering worden afgevaardigd.

Artikel 18 Tussentijdse vacature bij benoeming

1. In het geval van een tussentijdse vacature bij een opleidingscommissie of kamer benoemt de academiecteur een opvolger. De benoemingsprocedure uit artikel 17 wordt gevolgd.
2. De benoeming van een opvolger geschiedt binnen 4 weken na het ontstaan van de tussentijdse vacature.
3. De tussentijdse opvolger treedt af op het moment dat degene wiens lidmaatschap tussentijds is geëindigd had moeten aftreden.

Hoofdstuk 5 Functies en functioneren

Artikel 19 Functies

1. De opleidingscommissie en kamer kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris, en voor elk van beide een plaatsvervanger.
2. Een opleidingscommissie wordt vertegenwoordigd door de voorzitter of diens plaatsvervanger.

Artikel 20 Besluitvorming

1. De opleidingscommissie of kamer beslist met gewone meerderheid van stemmen. Een onthouding wordt niet meegerekend. Er kan alleen gestemd worden als de meerderheid van de leden bij de vergadering aanwezig is.
2. Stemming vindt plaats zonder aanwezigheid van de directie of gesprekspartner.
3. De leden van de opleidingscommissie adviseren en stemmen zonder last of ruggenspraak.
4. Bij afwezigheid kan een lid zijn stem per volmacht uitbrengen. Volmachten worden aan het begin van de vergadering schriftelijk afgegeven. Een lid kan slechts door een ander lid per keer gevolmachtigd worden. De gevolmachtigde stemt zonder last of ruggenspraak. Een volmacht telt mee bij het bepalen van het quorum van de vergadering.
5. Eenieder die bij de uitvoering van de taak van de commissie betrokken is en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding.

6. De opleidingscommissie draagt er in voorkomende gevallen zorg voor dat ook het standpunt van de minderheid van de uitgebrachte stemmen aan de academiedirecteur en/of academiemanager kenbaar wordt gemaakt.
7. De opleidingscommissie draagt er zorg voor dat haar besluiten, adviezen en voorstellen ter inzage liggen op een voor de docenten en de studenten van de academie, respectievelijk de opleiding toegankelijke plaats.

Artikel 21 Vergaderingen

1. De opleidingscommissie vergadert (minimaal) acht maal per jaar en voorts in het geval minstens de helft van de leden van de opleidingscommissie hierom verzoekt. De vergadering wordt bijeengeroepen door de voorzitter van de opleidingscommissie of kamer. Op de eerste vergadering wordt in overleg met de academiedirecteur een vergaderrooster opgesteld, dat op de website van de opleiding wordt gepubliceerd.
2. De leden van de opleidingscommissie ontvangen uiterlijk vijf werkdagen voor aanvang van de vergadering een schriftelijke uitnodiging voor de vergadering. De uitnodiging is voorzien van een agenda.
3. De vergaderstukken worden uiterlijk vier werkdagen voor aanvang van de vergadering aan de leden van de opleidingscommissie gezonden. Bij latere toezending kunnen de leden ter vergadering met meerderheid van stemmen besluiten om de vergaderstukken niet te behandelen.
4. De opleidingscommissie kan zich op de vergadering door een deskundige laten voorlichten. De deskundige wordt minimaal zeven dagen voorafgaand aan de vergadering bij de secretaris aangemeld.
5. De opleidingscommissie kan uit haar midden een tijdelijke commissie samenstellen, die een onderwerp voorbereidt. Deze commissie rapporteert aan de opleidingscommissie.

Artikel 22 Openbaarheid

1. De vergaderingen van de opleidingscommissie zijn openbaar, tenzij de opleidingscommissie anders beslist. De opleidingscommissie bepaalt zelf of zij ter voorbereiding van een openbare vergadering een besloten vergadering houdt. In besloten vergaderingen kunnen geen besluiten genomen worden.
2. De opleidingscommissie houdt ten minste twee maal per jaar een openbare vergadering. De data van de openbare vergaderingen worden, in overleg met de academiedirecteur, zodanig gepland dat zij aansluiten bij de officiële jaarplanning van de HAN.

Artikel 23 Verslaglegging

1. Van iedere vergadering wordt door de secretaris van de opleidingscommissie een verslag gemaakt.
2. Dit verslag bevat ten minste:
  - de datum, tijd en plaats van de vergadering;
  - de namen van de op vergadering aanwezige en afwezige leden;
  - de agendapunten;
  - de hoofdlijnen van de discussie;
  - eventuele stemverklaringen;
  - de adviezen;
  - de besluiten over advies en instemming met vermelding van stemmingen en uitslagen van stemmingen.
3. Het verslag wordt uiterlijk 15 werkdagen na afloop van de vergadering in concept naar de leden van de opleidingscommissie gestuurd, waarna het verslag in de eerstvolgende vergadering wordt vastgesteld.
4. De verslagen van de openbare vergaderingen van de opleidingscommissie worden digitaal beschikbaar gesteld opdat de docenten en studenten van de academie, respectievelijk de betreffende opleiding er kennis van kunnen nemen.

Artikel 24 Contact met directies

1. De academiedirecteur van de betreffende inrichtingsvorm/opleiding met een bijzondere eigenschap verstrekt de opleidingscommissie respectievelijk de kamer ongevraagd tijdig alle inlichtingen die deze voor de

vervulling van haar taak naar redelijkheid en billijkheid nodig kan hebben en, gevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van haar taak naar redelijkheid en billijkheid nodig acht.

2. De opleidingscommissie is bevoegd de academiedirecteur ten minste twee maal per jaar uit te nodigen om het voorgenomen beleid te bespreken aan de hand van een door haar opgestelde agenda.
3. Bij aanvang van het studiejaar stelt de opleidingscommissie een beleidsplan op, waarin de opleidingscommissie de visie en speerpunten van de opleidingscommissie voor het komende studiejaar formuleert. Het beleidsplan wordt met de academiedirecteur gedeeld.
4. Op verzoek van de academiedirecteur -of de door hem aangewezen plaatsvervanger- dan wel op verzoek van de opleidingscommissie woont de academiedirecteur -of de door hem aangewezen plaatsvervanger- de vergaderingen van de opleidingscommissie of een gedeelte daarvan, bij.
5. De academiedirecteur draagt er zorg voor dat de studenten en de medewerkers van de betreffende academie voldoende op de hoogte zijn van het bestaan en het functioneren van de opleidingscommissie.

Artikel 25 Jaarlijkse rapportage

1. De voorzitter van de opleidingscommissie brengt jaarlijks uiterlijk in de maand november schriftelijk verslag uit aan de academiedirecteur over de werkzaamheden en het functioneren van de opleidingscommissie in het voorgaande studiejaar. De voorzitter zendt het verslag ter kennisneming aan de academieraad.
2. De rapportage bevat in elk geval informatie over:
  - de samenstelling van opleidingscommissie;
  - de visie van de opleidingscommissie op haar taak en werkwijze;
  - het beleidsplan van de opleidingscommissie en de evaluatie daarvan;
  - de door de opleidingscommissie uitgebrachte adviezen en besluiten, waaronder de instemmingsverzoeken;
  - de reactie van het bestuur op de adviezen en besluiten;
  - conclusies en aanbevelingen.
3. Het in de leden 1 en 2 bedoelde verslag wordt in ieder geval digitaal en indien gewenst schriftelijk beschikbaar gesteld voor de medewerkers en studenten van de academie, respectievelijk de betreffende opleiding(en).

Artikel 26 Contact met academieraad

De voorzitter van de opleidingscommissie draagt er zorg voor dat daar waar nodig overleg met de (voorzitter van de) academieraad plaatsvindt.

Hoofdstuk 6 Taken en bevoegdheden opleidingscommissie

Artikel 27 Taakstelling opleidingscommissie

1. De opleidingscommissie heeft tot taak te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding.
2. De opleidingscommissie heeft voorts als taak:
  - het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling (OER) van de betreffende opleiding;
  - het desgevraagd of op eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan de academieraad en de academiedirecteur over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en).
3. Een kamer van de opleidingscommissie heeft tot taak de opleidingscommissie te adviseren over:
  - het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding;
  - het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de OER van de betreffende opleiding;

- het desgevraagd of op eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan de opleidingscommissie over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en).
4. De gezamenlijke vergadering heeft tot taak:
- de afzonderlijke adviezen over de OER, van de opleidingscommissies die tot een academie behoren, te bespreken, om tot één gezamenlijk besluit of advies te komen in het geval de OER op academieniveau wordt vastgesteld.
  - de afzonderlijke beoordelingen van de opleidingen over de wijze van uitvoeren van de OER te bespreken om tot een beoordeling over de wijze van uitvoeren van de OER op academieniveau te komen.
  - het desgevraagd of op eigen initiatief advies uitbrengen aan de academiedirecteur, en/of de academierraad over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en) op academieniveau.

Artikel 28 Instemmingsrecht

1. De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van het bestuurs- en beheersreglement voor zover:
  - daarin een andere wijze van samenstelling van de opleidingscommissie wordt vastgelegd dan verkiezing;
  - het de jaarlijkse beoordeling van de wenselijkheid van deze andere wijze van samenstelling betreft;
2. De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van de OER van de betreffende opleiding voor zover het betreft:
  - de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd;
  - de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding;
  - de kwaliteit op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven;
  - waar nodig de inrichting van praktische oefeningen;
  - de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden en eenheden van leeruitkomsten;
  - indien van toepassing, de wijze waarop de selectie van studenten voor een speciaal traject binnen een opleiding gericht op het behalen van een hoger kennisniveau van studenten plaatsvindt;
  - indien van toepassing, de regeling dat de studielast voor een versneld traject gericht op studenten met een vwo-diploma 240 in plaats van 180 studiepunten bedraagt.

Artikel 29 Adviesrecht

De opleidingscommissie heeft adviesrecht ten aanzien van de OER van de betreffende opleiding voor zover het betreft:

- de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens;
- de nadere regels ter uitvoering van het studieadvies propedeutische fase bacheloropleiding of eerste studiejaar associate degree-opleiding en de nadere regels ter uitvoering van de verwijzing in propedeutische fase/het eerste studiejaar indien een opleiding na de propedeutische fase/het eerste studiejaar meer dan een afstudeerrichting omvat;
- het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden;
- de voltijdse, deeltijdse of duale inrichting van de opleiding;
- waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van tentamens en examens;

- waar nodig, de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur te verlengen;
- of de tentamens mondeling, schriftelijk of op een andere wijze worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen;
- de wijze waarop studenten met een functiebeperking of chronische ziekte redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen;
- de openbaarheid van mondeling af te nemen tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen;
- de termijn waarbinnen de uitslag van een tentamen bekend wordt gemaakt alsmede of en op welke wijze van deze termijn kan worden afgeweken;
- de wijze waarop en de termijn gedurende welke degene die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, inzage verkrijgt in zijn beoordeeld werk;
- de wijze waarop en de termijn gedurende welke kennis genomen kan worden van vragen en opdrachten, gesteld of gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen en van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden;
- de gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden, vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een of meer tentamens;
- waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens;
- waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen;
- de bewaking van studievoortgang en de individuele studiebegeleiding;
- de feitelijke vormgeving van het onderwijs.

Artikel 30 Voorwaarden instemming en advies

1. De academiecteur draagt er zorg voor dat:
  - a. een advies op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming,
  - b. de commissie in de gelegenheid wordt gesteld met de directeur overleg te voeren voor dat het advies wordt uitgebracht,
  - c. de commissie zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven.

Artikel 31 Procedure instemming en advies

1. De opleidingscommissie deelt de academiecteur zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 6 weken nadat instemming of een advies is gevraagd, schriftelijk mede of de opleidingscommissie instemming verleent respectievelijk wat het advies van de opleidingscommissie is.
2. De opleidingscommissie en academiecteur kunnen overeen komen de in het vorige lid genoemde termijn te verlengen, dan wel te verkorten in het geval het spoedeisende karakter van het te nemen besluit dat verlangt, dan wel indien het besluit genomen dient te worden ter voldoening aan een wettelijk voorschrift.
3. Indien de opleidingscommissie het advies dan wel de beslissing met betrekking tot de gevraagde instemming niet binnen de in lid 1 van dit artikel genoemde termijn c.q. binnen de verlengde of verkorte termijn aan de academiecteur kenbaar heeft gemaakt, dan wordt de opleidingscommissie geacht van zijn bevoegdheden geen gebruik te maken.
4. De opleidingscommissie kan studenten en/of medewerkers van de betreffende opleiding raadplegen, alvorens te besluiten op het instemmingsverzoek respectievelijk een advies af te geven.

Artikel 32 Afwijken advies

1. Indien de academiedirecteur een advies van de opleidingscommissie niet of niet geheel wil volgen, deelt hij dit binnen vier weken en met redenen omkleed aan de opleidingscommissie mede.
2. De academiedirecteur draagt er zorg voor dat de opleidingscommissie in de gelegenheid gesteld wordt nader overleg met hem te voeren alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan.
3. De academiedirecteur schort de uitvoering van zijn besluit op tot 4 weken na de dag waarop hij de opleidingscommissie het besluit heeft medegedeeld, tenzij de commissie tegen onmiddellijke uitvoering geen bedenkingen heeft.
4. De academiedirecteur stelt de opleidingscommissie en de academieraad schriftelijk van het definitieve besluit in kennis en vermeldt in het besluit dat wordt afgeweken van het advies van de opleidingscommissie.

Artikel 33 Initiatiefrecht

1. Indien de opleidingscommissie desgevraagd of op eigen beweging een voorstel als bedoeld in artikel 27 lid 2 van dit reglement aan de academieraad of academiedirecteur doet, reageert de academiedirecteur binnen twee maanden na ontvangst van het voorstel. De opleidingscommissie zendt de adviezen en voorstellen ter kennisneming aan de medezeggenschapsraad of desbetreffende academieraad.

Hoofdstuk 7 Kwaliteitszorg

Artikel 34

1. Bij aanvang van het studiejaar maken de opleidingscommissie en de academiemanager afspraken over de wijze waarop de kwaliteitszorg wordt uitgevoerd.

Dat kan de volgende taken betreffen:

Kwaliteit is een kerntaak van de opleidingscommissie. De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) geeft opleidingscommissies een aantal specifieke bevoegdheden, zoals:

- Advies uitbrengen over of instemmen met bepaalde onderdelen uit de Onderwijs en Examenregeling (OER); In Artikel 7.13 lid 2 van de WHW) is vastgelegd bij welke onderdelen de opleidingscommissie adviesrecht dan wel instemmingsrecht heeft.
- Jaarlijks beoordelen van de manier waarop de OER wordt uitgevoerd;
- Gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen aan de academiedirectie over alle aangelegenheden rond het onderwijs binnen de opleiding.
- Tussen de OC VT BA en de OC VT MA is er tenminste 1x per jaar contact.
- De OC heeft tenminste 1x per jaar een open vergadering ingericht voor andere studenten om bij aan te sluiten en zo belangrijke thema's te bespreken. Dit kan ook tussen de voorzitter en de klassenvertegenwoordigers.

Daarnaast is in 2020 de kwaliteitscommissie gestart met haar opdracht om het werken aan kwaliteitsverbetering binnen het onderwijs en het onderzoek in de academie te stimuleren, te verbinden en door te ontwikkelen tot een gezamenlijke kwaliteitscultuur bij alle medewerkers van de academie.

Hoofdstuk 8 Betrokkenheid bij accreditatie

Artikel 35

In het kader van en ten behoeve van de accreditatie van de opleiding:

- geeft de opleidingscommissie op verzoek van de academiedirecteur een advies af voor de zelfevaluatie van de opleiding;
- heeft de opleidingscommissie in voorkomende geval adviesrecht op het herstelplan.

Hoofdstuk 9   Geschillen

Artikel 36 Toegang tot de geschillenadviescommissie

De geschillencommissie medezeggenschap neemt kennis van geschillen tussen de opleidingscommissie of academiedirecteur over:

- a. de toepassing van het reglement opleidingscommissies;
- b. geschillen die voortvloeien uit de artikelen 27 tot en met 30 van dit reglement.

Artikel 37 Minnelijke schikking

Indien er een geschil is tussen de opleidingscommissie en de academiedirecteur onderzoekt het college van bestuur of een minnelijke schikking mogelijk is. Indien dit niet mogelijk blijkt, legt de academiedirecteur of de opleidingscommissie het geschil voor aan de geschillenadviescommissie.

Artikel 38 Bindende uitspraak geschillenadviescommissie

De geschillencommissie is bevoegd een minnelijke schikking tussen partijen tot stand te brengen. Indien geen minnelijke schikking wordt bereikt, beslecht de geschillencommissie een aan haar voorgelegd geschil door een bindende uitspraak te doen waarbij zij toetst of:

- a. de academiedirecteur zich heeft gehouden aan de eisen van de wet en het huishoudelijk reglement opleidingscommissies;
- b. de academiedirecteur bij de afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot het voorstel of de beslissing heeft kunnen komen en;
- c. de academiedirecteur onzorgvuldig heeft gehandeld ten opzichte van de opleidingscommissie.

Artikel 39 Opschorting uitvoering beslissing

Indien het geschil betrekking heeft op het niet of niet geheel volgen van het advies van de opleidingscommissie, wordt de uitvoering van de beslissing opgeschort met vier weken, tenzij de opleidingscommissie geen bedenkingen heeft tegen onmiddellijke uitvoering van de beslissing.

Artikel 40 Toestemming bij ontbreken instemming

Indien de academiedirecteur voor de voorgenomen beslissing geen instemming van de opleidingscommissie heeft gekregen, kan de academiedirecteur de geschillencommissie, in afwijking van artikel 31, toestemming vragen om de beslissing te nemen. De geschillencommissie geeft slechts toestemming indien de beslissing van de opleidingscommissie om geen instemming te geven onredelijk is of indien de voorgenomen beslissing van de academiedirecteur gevegd wordt door zwaarwegende organisatorische, economische of sociale redenen.

Hoofdstuk 10   Faciliteiten

Artikel 41 Faciliteiten (leden) opleidingscommissies

1. De academiedirecteur staat de opleidingscommissie het gebruik toe van de voorzieningen waarover de commissie kan beschikken en die de commissie voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig heeft, waaronder in ieder geval wordt verstaan ambtelijke, financiële en juridische ondersteuning.
2. Meer in het bijzonder heeft de opleidingscommissie recht op:
  - vergaderruimte;

- mogelijkheden tot reproductie/distributie van vergaderstukken;
  - secretariële ondersteuning;
  - restauratieve voorzieningen; broodjes/soep/drinken mag worden besteld. Koffie/thee uit automaat.
3. De academiedirecteur stelt de leden van de opleidingscommissie een scholingsbudget ter beschikking. Het scholingsbudget wordt bij aanvang van het studiejaar in onderling overleg tussen de opleidingscommissie en de academiedirecteur bepaald en maakt mogelijk dat de leden van de opleidingscommissie in ieder geval deel kunnen nemen aan het scholings- en professionaliseringsaanbod van de HAN Academy. Het scholingsbudget voor de opleidingscommissie van de bacheloropleiding Vaktherapie bedraagt minimaal 2000 Euro per studiejaar.
  4. De leden van de opleidingscommissie die als medewerker werkzaam zijn worden in de gelegenheid gesteld om deze scholing in werktijd en met behoud van salaris te ontvangen.
  5. De academiedirecteur stelt de opleidingscommissies in de gelegenheid om zoveel mogelijk tijdens werktijd te vergaderen. De studentleden en personeelsleden van de opleidingscommissie worden voor het geheel aan activiteiten van de opleidingscommissie voor minimaal 80 uur per lid per studiejaar gefaciliteerd, waarbij voor het voorzitterschap een aanvullende facilitering van minimaal 40 uur per studiejaar geldt.

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 42 Rechtsbescherming

Het college van bestuur, de academiedirecteur en de academiemanager van de betreffende opleiding dragen er zorg voor dat de leden van de opleidingscommissie en de leden van de gezamenlijke vergadering - uit hoofde van hun lidmaatschap van de opleidingscommissie - niet worden geschaad in hun positie en/of belangen met betrekking tot de hogeschool.

Artikel 43 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing van de opleidingscommissie respectievelijk kamer respectievelijk gezamenlijke vergadering, noodzakelijk is, beslist de voorzitter van de opleidingscommissie respectievelijk de voorzitter van de gezamenlijke vergadering. De voorzitter deelt zijn/haar besluit zo spoedig mogelijk mede aan de overige leden van de opleidingscommissie respectievelijk de overige leden van de gezamenlijke vergadering, en aan de academiedirecteur en de betreffende academiemanager.

Artikel 44 Inwerkingtreding

Dit reglement is door de academiedirecteur vastgesteld op 5-7-2022 en geldt met ingang van 1 september 2022.